fókuszban a csoda
Csodával határos módon
Egy perc csoda az autóban
Megtanultam térden állni

élő víz
Nem szégyellem az evangéliumot
„Apukámként tekintek Istenre”
Nobel-díjas tudósok Istenről

híd

evangélikus misszió magazin

EVANGÉLIKUS MISSZIÓI KÖZPONT • MAGYAR EVANGÉLIKUS RÁDIÓMISSZIÓ

2016. II. szám
http://misszio.lutheran.hu

Tartalom

fókuszban a csoda

3 **„Az akác illata…”** | *Szeverényi János*
4 **Kitekintés** | *Kis Ferenc Balázs*
5 **Derékszögű háromszög** | *Deli Eszter Kinga*
6 **Autóbaleset csodával** | *D. Szebik Imre*
7 **„Az embernek az értelme terveli ki útját, de az Úr irányítja járását”** | *Mesmer Ottó*
7 **Életem egy fontos csodája** | *Mészáros Tamás*
8 **Csodával határos módon** | *Prőhle Gergely*
8 **Fontos csoda?** | *Gémes István*
9 **Egy perc csoda az autóban** | *Balog Eszter*
10 **Az alétheia az fix!** | *Fabiny Tamás*
11 **Hajdan és majdan között** | *Kinyik Anita*
12 **Volt egyszer egy vízicsoda** | *Jásdi Beáta*
13 **A csoda Isten közelében élni** | *Szegfű Katalin*
14 **Csodáról csodára** | *Szeverényi János*
16 **Arany ágyú** | *Szák Kocsis Pál*
17 **A csoda mint az isteni gondviselés eszköze** | *Dr. Koch Béla*
18 **Megtanultam térden állni** | *Széll Bulcsú*
19 **Apám beszél, anyám beszél** | *Iancu Laura*
20 **Csoda** | *Czakó Gábor*
21 **Csodára várva** | *Koch Szilvia*
22 **A csodát ma úgy hívjuk: véletlen** | *Szigeti Jenő*
23 **Mint a Mátra** | *Sík Sándor*
23 **Könyörgés csodáért** | *Dsida Jenő*
24 **„…Emlegessétek minden csodáját!”** *Dr. Győri Józsefné Dr. Drenyovszky Irén*
25 **Visszatérő pünkösdi csoda** | *Gáncs Péter*
26 **A csodák üdvösségre hívó jelek** | *Nagypál Szabolcs*
27 **Mi az igazi, a legnagyobb csoda? Hát nagyobbakat tenni Jézusnál!** | *Horváth Levente*
27 **Tanúskodás csodák kíséretében** | *Ungvári Csaba*
28 **Egy meisseni „szent porcelán”** | *Weltler Sándor*
30 **A bibliai csoda és mi** | *Ribár János*
32 **Mit gondoljunk a csodákról?** | *A. L.*
33 **Rejtvények**
34 **Könyvajánló**
34 **Imádkozzunk!**
35 **Fohász** | *Antoine De Saint-Exupéry*
35 **Paradicsom** | *Szeverényi Máté*

élő víz

36 **TANULJUNK EGYMÁSTÓL – Oltártól oltárig** *Gregersen-Labossa György*
40 **KÖVESSÉTEK HITÜKET – „Jól van, jó és hű szolgám…”** | *Zika Klára*
42 **XX. SZÁZADI HITVALLÓINK – Nem szégyellem az evangéliumot** | *Bencze András*
44 **HOGYAN TOVÁBB, EGYHÁZ? – Hétköznapi ökumenével** *Garádi Péter*
46 **REFORMÁCIÓ 500 – Luther így tanított imádkozni** *Véghelyi Antal*
48 **REFORMÁCIÓ 500 – 500 nap imádság reformációért**
48 **BESZÉLGETLÉS – „Apukámként tekintek Istenre”** *Erdészné Kárpáti Judit*
50 **MISSZIÓ – Gyülekezet a világért – az egyház és a küldetés** *Dr. Johannes Reimer*
52 **ÉLŐ IGE – Törekedjetek, imádkozzatok a Lélek győzelméért!** *Id. Zászkaliczky Pál*
54 **ÉNEKEM AZ ÚR – Mindnyájan vétkeztek**
54 **DERŰ**
55 **VERS – Egyetlen idegen**
56 **TUDAKOZZÁTOK AZ ÍRÁSOKAT – Az élő és ható Ige – a Biblia?** | *Dr. Szalai András*
57 **IMÁDKOZZUNK – Egy perc ima a békéért** | *Deák László*
58 **TANÚSÁGTÉTEL – Nobel-díjas tudósok Istenről** *Szabados Ádám*
59 **RÁDIÓMISSZIÓ – Keresztyén rádióprogramok az Amerikai Egyesült Államokban** | *Vágréti Éva*
60 **MAI HITVALLÁSOK – Deviáns vagyok** | *Tubán József*
60 **MAI HITVALLÁSOK – Nem kell félned!** | *Szenczy Sándor*
61 **KÖNYVAJÁNLÓ**
62 **BESZÉLŐ KÉPEK** | *Szeverényi János*
64 **HIRDETÉS – Szélrózsa Országos Evangélikus Ifjúsági Találkozó**

Jézus Krisztus a híd a menny és a föld, az Örökkévaló és az ember között!

Címlapfotó: Gyimesek (Szeverényi)

Impresszum

híd

evangélikus missziói magazin
2016. II. szám
megjelenik negyedévente

HU ISSN 1787–5749

Kiadó és szerkesztőség:
Evangélikus Missziói Központ –
Magyar Evangélikus Rádiómisszió
1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38–40.
tel./fax: 06 1 400 3057
e-mail: evmis@lutheran.hu
http://misszio.lutheran.hu
számlaszám: 11716008–20157087

Felelős szerkesztő:
Szeverényi János
tel.: 06 20 824 5463
e-mail: janos.szeverenyi@lutheran.hu
www.szeverenyijanos.hu

Munkatársak:
Balog Eszter, Erdészné Kárpáti Judit,
Fehér Charlotte, dr. Garádi Péter,
Kis Ferenc Balázs, Kovács László,
Stifner-Kőháti Dorottya, Szeverényi Jánosné,
ifj. Zászkaliczky Pál

Layout, grafikai tervezés, tördelés:
Kreatív Flotta Stúdió
Perl Andrea, Perl János
www.kreativflotta.hu

Nyomdai kivitelezés:
Pauker Nyomdaipari Kft.
www.pauker.hu

Egy szám ára: 400 Ft
előfizetési díj egy évre: 1600 Ft
Megrendelhető a kiadónál.
Az Evangélikus Élet előfizetői
ingyenesen kapják a magazint.

Adományokat kérünk és elfogadunk.

magyar nyomdatermék

Partnereink:

NOREA MEDIEMISJON

Az akác illata,
kutyád tekintete,
a csalogány éjszakai éneke,
a fecske virtuóz röpte,
a tokaji szamorodni zamata,
a nyári körte íze nagymamád kertjében,
fények, színek, ízek, illatok harmóniája,
eső után az erdő napfényben,
Bach zenéje,
a szerelemesek első kézfogása, csókja,
új élet foganása,
a teremtettség dinamikája,
Isten hangja az ember szívében,
Jézus tekintete, indulata,
a kereszt agapés agóniája,
a feltámadás ereje,
a Szentlélek kiáradása,
az ember megtérése, újjászületése,
az összetört, bűnös világ megújulása,
az élet, örökélet végtelensége:
mind csoda.

Fotó, szöveg: Szeverényi

Kitekintés

A történelem 10 legfélelmetesebb csodája közül itt csak egyet mutatok be, de a többi leírása megtalálható itt:
http://mult-kor.hu/20080801_a_tortenelem_10_legfelelmetesebb_csodaja?pldx=1

Pio atya (Pietrelcinai Szent Pio)
Francesco Forgione, a későbbi Pio atya, olasz kapucinus szerzetes volt, aki a Pio nevet pappá szentelése alkalmából a szerzetesrendben kapta. Stigmái tették híressé: leveleiből tudjuk, hogy azok már nem sokkal pappá szentelése után megjelentek rajta. Pio atya igyekezett titkolni szenvedéseit, de 1919-ben szárnyra kapott a hír a stigmatizált szerzetesről. Sebeit sokan szerették volna látni, köztük orvosok is. Az emberek az első világháború után a remény szimbólumaként tekintettek a szerzetesre. A hozzá közel állók számtalan csodás tulajdonságáról számoltak be. Pio atya gyógyított, egyszerre két helyen is tudott lenni, lebegett, jövendölt, csodákat tett, nem aludt és nem evett (egy beszámoló szerint 20 napig semmit sem vett magához, csak a szent ostyát), olvasott a szívekben, nyelveken szólt, képes volt az átváltozásra, sebeiből pedig kellemes illat áradt. Amikor sírját 2008. március 3-án felnyitották, teste teljesen épen feküdt a koporsóban. Holtteste a San Giovanni Rotondóban lévő kolostorban látható.

A bibliai csodáknak öt fő jellegzetességét nevezhetjük meg:
1. A csodák szokatlanok. Félelemmel vegyes tiszteletet és csodálatot keltenek. Egy égő csipkebokor és a vízen járás képessége nem mindennapi eset.
2. A csodákat Isten ujjának is nevezik. Ez feltételezi, hogy létezik egy Isten, aki az univerzumot teremtette.
3. A csodák Istent tükrözik. Mivel Isten jó, a csodák a jóságot támogatják.
4. A csodák gyakran Isten igazságát bizonyítják, Isten egy szolgája által (Zsid 2,4). Ennélfogva a csodák megmutatják a valódi prófétákat.
5. A csodák megtétele mindig valamilyen meghatározott céllal történik. Dicsőíti Istent, és ugyanakkor bizonyítja a létezését.

https://hu.wikipedia.org/wiki/Csoda

Az ördög ügyvédje
Az ördög ügyvédje (eredeti latinban advocatus diaboli) több száz évig valódi jogi pozíció volt a katolikus egyházban, 1587-ben vezette be V. Sixtus pápa. Az ördög ügyvédje a szentté avatási eljárásban kapott fontos feladatot, neki kellett a szentjelölt ellen érvelni, felkutatni az illető életéből bűnös momentumokat, és bebizonyítania, hogy a hozzá fűzött csodák csalások voltak. Vele szemben állt Isten ügyvédje (advocatus Dei), aki, mint egy rendes bírósági tárgyaláson, a szentté avatás mellett érvelt és védte a jelöltet.

A pozíciót 1983-ban II. János Pál pápa szüntette meg egy eljárásjogi reform keretében, emiatt tudott a szokásosnál sokkal több szentet avatni: majdnem 500-at, míg előtte az egész XX. században az elődei összesen kevesebb mint 100-at.
http://index.hu/tudomany/til/2014/11/01/az_ordog_ugyvedje_a_katolikus_egyhaz_alkalmazottja_volt/

C. S. Lewis értelmezése:
„Ha azt mondom: csoda, akkor arra gondolok, hogy egy természetfölötti hatalom beleavatkozik a természet rendjébe."
Paul Tillich szerint a kinyilatkoztatás összefüggésében a csoda három ismérve:
1. Az igazi csoda olyan esemény, amely ámulatra késztet, szokatlan, megrázó, és mégsem mond ellent a valóság racionális szerkezetének.
2. A csoda olyan esemény, amely a lét titkára utal, és meghatározott módon fejezi ki annak viszonyát hozzánk.
3. A csoda olyan esemény, amelyet esemény-jelként fogunk fel az eksztatikus tapasztalatban.

Tillich kifejezetten hangsúlyozza, hogy a csoda nem lehet varázslat, hanem valami Istenre mutató, magán a jelenen túlmutató esemény, megnyilvánulás. Ami nem felel meg ennek a kritériumnak, az démonikus cselekedet.
https://hu.wikipedia.org/wiki/Csoda

C. S. Lewis: Csodák – könyvajánló
A keresztyénség csodák nélkül elképzelhetetlen. Más vallások – például a buddhizmus – lényegét nem érinti, ha a hozzá fűződő csodákat legendának tekintjük, ám a keresztyén hit éppenséggel két nagy csodán – a megtestesülésen és a feltámadáson – alapszik. A kérdés tehát: hihetnek-e értelmes emberek a csodákban?

Lewis szerint a tapasztalat csodák létét sem bizonyítani, sem cáfolni nem képes, hiszen érzékeink nem csalhatatlanok – mindig gondolhatjuk, hogy a káprázat játszadozott velünk. Még kevésbé képes erre a történelem.

„Bár sokan úgy gondolják – írja –, hogy szabályszerű történelmi vizsgálódással megállapíthatjuk, vajon ekkor vagy akkor valóban csoda történt-e. Csakhogy szabályszerűen vizsgálódni sem tudunk anélkül, hogy el ne döntenénk, vajon egyáltalában lehetséges-e, hogy csoda történjen, s ha igen, akkor mennyire valószínű."

Mielőtt tehát a tapasztalatra vagy a történelemre hivatkozhatnánk, először a filozófiai kérdést kell tisztáznunk.

A *Csodák* című könyv azonban korántsem száraz filozófiai fejtegetés, hanem a fegyelmezett gondolkodás, meghökkentő képvilág és metsző humor Lewisra oly jellemző ötvözete.

KIS FERENC BALÁZS

A részletekben megmutatkozik Isten csodatevő keze.

Derékszögű háromszög

„A harmadik napon menyegző volt a galileai Kánában. Ott volt Jézus anyja. Meghívták Jézust és tanítványait is a menyegzőre. Amikor elfogyott a bor, Jézus anyja így szólt hozzá: »Nincs boruk.« Mire Jézus azt mondta: »Vajon énrám tartozik ez, vagy terád, asszony? Nem jött még el az én órám.« Anyja így szólt a szolgákhoz: »Bármit mond nektek, tegyétek meg.« Volt ott hat kőveder a zsidók tisztálkodási rendje szerint, amelyekbe egyenként két vagy három métréta fért. Jézus így szólt hozzájuk: »Töltsétek meg a vedreket vízzel.« És megtöltötték színültig. Aztán így szólt hozzájuk: »Most merítsetek, és vigyetek a násznagynak.« Ők vittek. Amikor a násznagy megízlelte a vizet, amely borrá lett, mivel nem tudta, honnan van, csak a szolgák tudták, akik a vizet merítették, odahívta a vőlegényt, és így szólt hozzá: »Minden ember a jó bort adja fel először, és amikor megittasodtak, akkor a silányabbat: te pedig ekkorra tartogattad a jó bort.« Ezt tette Jézus első jelként a galileai Kánában, így jelentette ki dicsőségét, és tanítványai hittek benne.” (Jn 2,1–11)

A kánai menyegző ábrázolását Veronese a San Giorgio Maggiore kolostor ebédlőjébe készítette. Az Itáliában *Leonardo da Vinci* Utolsó vacsorájával bevezetett műfaj ezzel a festménnyel válik igazán népszerűvé Velencében. A pazarul megfestett mű dinamikája, amely képi eszközeivel zene, beszélgetés, evőeszközök koccanásának vidám morajját idézi, ellenpontot képez a rend szigorú, az étkezés teljes csendben történő elfogyasztására vonatkozó szabályával.

A témaválasztás a bencés szerzetesek részéről elsőre éppen ezért furcsának tűnhet, azonban az e műfajban készített előző alkotások és maga a megbízás is arra engednek következtetni, hogy Jézus első csodájának ábrázolása tipikus példája a refektóriumokba készülő festményeknek. Funkciójukban az eucharisztiát szimbolizálják – a kánai menyegzőt hagyományosan az utolsó vacsora előképeként értelmezik –, azonban inkább mindennapi, mintsem szentségi eszközökkel jelenítik meg azt.

Veronese kompozíciója számomra elsőre esetleges és szemet gyönyörködtetően zsúfolt. Tovább nézve, az esküvő profánul nyüzsgő ábrázolásán túl egyre inkább kibomlik a nagyon is következetesen szerkesztett struktúra, amelynek a centruma a kavalkádból szelíden ránk tekintő Krisztus. Nézhetem a képet egyfajta lelkigyakorlatként is. Ahogyan Krisztusra fókuszálok, megtörténik bennem az átváltozás csodája, és elcsendesednek az addig feszítő kérdések. Az egymást töredezetten követő események egésszé állnak össze; a részletekben megmutatkozik Isten csodatevő keze. A szemem egyenesen lejjebb siklik a Megváltóról a mű alján intenzíven figyelő ebre. Követem a tekintetét a festmény jobb sarka felé, ahol egy macska nyújtózik önfeledten. Ahogy figyelmem visszairányítom Krisztusra, a háromszöget bezáró egyenesen felfedezem a borrá vált vizet.

DELI ESZTER KINGA

Forrás: Kate H. Hanson: The Language of the Banquet. Reconsidering Paolo Veronese's „Wedding at Cana”

Autóbaleset csodával

1990 júliusát írtuk. Rekkenő hőség volt, két szolgálat várt rám. Szombaton a fiatal kolléga, Béres Tamás lelkésszé szentelése. Vasárnap pedig a nyíregyháza–vargabokori imaház felszentelése. Mindkettő örömteli, szép megbízatás.

Miskolc felé haladtunk a hármas országúton – akkor még nem volt kész a párhuzamos autópálya – Cserháti professzorral és feleségemmel. Jómagam a sofőr melletti ülésen készültem az igehirdetésre. Utolsó simítások a megírt prédikáción. Amikor Mezőkövesd-Zsórifürdő mellett mintegy 90-100 km-es sebességgel haladtunk, meglepő esemény történt velünk. Egy váratlan pillanat, a baloldali hátsó kerék gumija kipukkadt, durrdefektet kapott. A gépkocsi a jobboldali árokban kötött ki, kettőt fordulva, de oly hirtelen, hogy mi alig tudtuk az eseményeket követni. Amikor körülnéztünk, örömmel észleltük, mindannyian élünk, nagyobb baj nem történt. Lassan kikászálódtunk mindannyian az autóból. Meglepetésünkre két mentő várt ránk. Akik kívülről szemlélték a balesetet, rögtön telefonon értesítették a mentőállomást és a rendőrséget.

Minden jelenlevő legnagyobb csodálkozására nemcsak valamennyien éltünk, hanem kisebb horzsolásoktól eltekintve épségben folytathattuk utunkat, de nem a járművünkön, mert az totálkáros lett. A mentők üresen száguldottak vissza Miskolcra, bennünket pedig egy ismeretlen fiatalember, aki éppen arra jött Mercedes gépkocsijával, szeretetből úti célunkig, a diósgyőri evangélikus templom kertjéig szállított. Kedvességére azóta is hálával gondolunk. Még fél óra volt az istentisztelet kezdetéig. Megrendülten imádkozva, s kicsit remegő hangon prédikáltam, s számoltam be a zsúfolásig megtelt Istenházában Isten életünket megtartó irgalmáról. Hiszen akár mindannyian befejezhettük volna a baleset során földi vándorlásunkat. Az élet és halál Ura megőrzött bennünket.

Negyedszázad elmúltával ma is hálával gondolunk vissza megtartó csodájára. Béres Tamás ifjú kollégánk pedig örömmel elindult az evangélium szolgálatának keskeny ösvényén, s ma már felkészült professzorként oktatja a jövendő lelkésznemzedékeket.

Sárkány Tibor esperes testvérünk vitt át szombaton késő délután Nyíregyházára, ahol másnap felszentelhettük a vargabokori gyülekezet új lelki otthonát, amelyet azóta is buzgón látogat a tanyák hívő népe.

D. SZEBIK IMRE
Nyugalmazott evangélikus püspök

„Az embernek az értelme terveli ki útját, de az Úr irányítja járását” (Péld 16,9)

„Ez nem mehet így tovább” – mondta az értelmünk, és ennek megfelelően készültünk 1992-ben németországi kitelepülésünkre.

Egy napon betoppant hozzánk Walther Sinn lelkészkollégám: „Nem szeretnétek Németország helyett inkább Ausztriába menni? Fürstenfeldben jártam, meséltem rólatok is, és az ottani kolléga elmondta, hogy van egy kis település, Siget in der Wart, ahol már hat éve keresnek egy olyan lelkészt, aki anyanyelvi szinten beszéli a magyart és a németet. Hívjátok fel!”

Feleségemmel, Katalin Enikővel tanakodtunk. Nekünk Németország volt a cél, nem Ausztria.

Azért elkezdtem keresni, hogy hol is van az a Siget in der Wart. Lelkesedésem egyre lankadt. Sehol sem találtam. A Google ugyebár akkor még fogalomként sem létezett, tehát térképeket böngésztem órákon keresztül. Hiába!

Egy vasárnap este volt. Aradon fogható volt magyar adás, bekapcsoltam a tévét, kezdődött „a HÉT”.

Csörgött a telefon. „Frank Schlessmann, fürstenfeldi lelkész vagyok. A sigeti gyülekezet már nagyon szeretné tudni, hogy mi a helyzet. A presbitérium szívesen meghívná, hogy legalább nézzék meg a helyet.” Megköszöntem fáradozását, azután kitérő válaszokat adtam.

Talán mégis el kellene menni, gondoltam magamban, de hova?... És ekkor a tévére néztem. A teljes képernyőt betöltötte egy addig soha nem ismert, nem látott falutábla: Siget in der Wart.

„Enikő! – kiabáltam. – Gyere gyorsan, nézd, mutatják, hova kell mennünk!”

Még most is beleborzongunk. Lenyűgözve néztük, ahogyan a kamera végigpásztázza a települést, és szemünk elé varázsolja az addig hiába keresett helységet. Idén 24 éve szolgálunk itt. Visszanézve nemcsak arról tehetünk bizonyságot, hogy lépéseinket az Úr irányította, hanem hálával arról is, hogy „mindeddig megsegített bennünket az Úr” (1Sám 7,12).

MESMER OTTÓ
Evangélikus lelkész, Ausztria

Életem egy fontos csodája

Tulajdonképpen az egész életemet papírra vethetném e felkérésre, percről percre a mai napig. Mert az egészet csodaként élem meg. Hozzáteszem: mai eszemmel és hitemmel. Nem volt ez mindig így... Első képként gyermekeink és unokáink születése jelent meg csodaként. Az embernek felfoghatatlan ez a csoda. Ahogy a Teremtő ebbe a csodába bennünket is bevon, beavat, teremtőtárssá tesz.

Azonban hadd írjak le egy kevésbé büszkeségre okot adó eseményt, melyben az Úristen csodatevése, csodálatos cselekvése megmutatkozott. 1992-ben először nyílt lehetőségünk felségemmel, hogy a távoli Finnországba utazhassunk Tata testvérgyülekezetébe, Joensuuba. Ekkor még elég nagy dohányos voltam, napi másfél-két doboz cigarettát füstöltem el. Tudva, hogy Finnországban ez az élvezeti cikk elég drága, igyekeztem a tíz napra szükséges mennyiséget itthonról magammal vinni. Szépen becsomagoltam a poggyászba, és Helsinkiben a repülőtéren szembesültem vele, hogy a reptéri személyzet valahol kiemelte az egyébként tiltott cikket a bőröndömből. Így reklamálni sem lehetett. Döntenem kellett. Vagy az összes valutát, amit magunkkal hoztunk, cigarettára költöm, vagy itt a remek alkalom, hogy megszabaduljak ennek a szenvedélynek a fogságából. A döntés súlyához mérten szökött fel a vérnyomásom, és kb. másfél óra alatt elszívtam a zsebemben található fél doboz cigit.

Azóta nem vagyok dohányos. Pontosabban azóta nem gyújtottam rá. Mert meggyőződésem, hogy mint minden más függőséget okozó dologból, káros szenvedélyből, ebből sem lehet teljesen kigyógyulni. A mai napig álmodom vele. Lehet, hogy banálisnak tűnő dolog, és furcsa a csodák közé sorolni, de meggyőződésem, hogy Isten kegyelme és hatalmas fantáziája használt egy reptéri munkást megmentésemre. Nem nehéz megjósolni a következményeket, ha olyan tempóban füstölök, mint abban az időben. Persze füstölögni azóta is szoktam, de ez talán kevésbé káros a környezetemre és magamra.

MÉSZÁROS TAMÁS
A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület felügyelője

Csodával határos módon

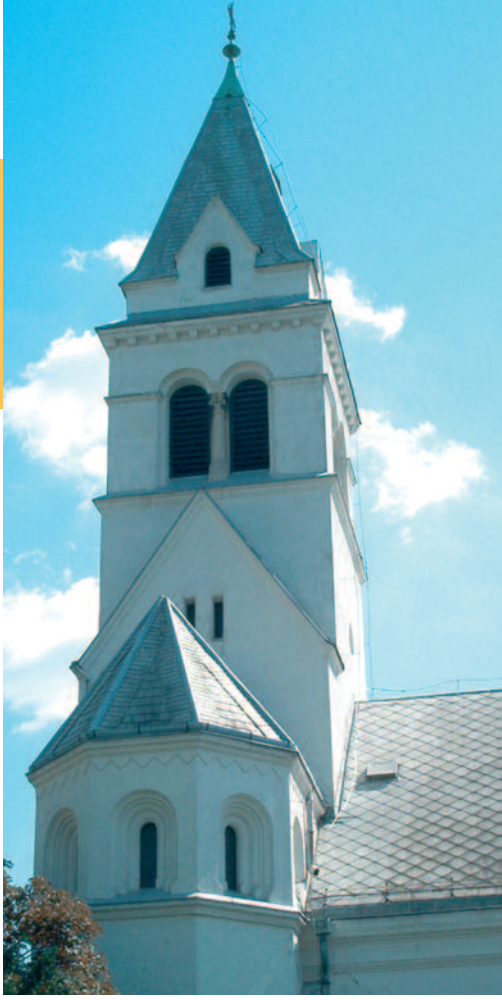

Óvatos vagyok azzal kapcsolatban, hogy valóban csodának lehet-e nevezni azt, amiről írni fogok. Inkább azt a közkeletű fordulatot használnám, hogy csodával határos az, ami akkor történt, amikor 2007 májusában édesapámat súlyos baleset érte. A szemgödrén át az agyába hatoló vas néhány milliméterrel kerülte el a látóideget és egy fontos verőeret. A Bakony göröngyös útjain fél napon át tartó kórházba szállítást követően végül estefelé a győri kórházban kötött ki. Eszméleténél volt, de amúgy se kép, se hang. Másnap műtötték csak meg, miután az orvos megtudta édesanyámtól, hogy hogyan is történt a sérülés. Nem sok reményt adtak a felépülésére. A kelenföldi gyülekezetben hamar híre ment a történteknek.

A szakorvosi tudás, a látogatások, a közös imádság, a szerető odafordulás megtette hatását, egy adott pillanatban a rehabilitáció rohamosan felgyorsult, tisztult a kép, tisztult a hang. A történtekből semmiképp sem iktatnám ki az emberi tényezőt, ugyanakkor biztos vagyok benne, hogy az emberi igyekezet kevés lett volna édesapám gyógyulásához. 2007 kora őszén már vele együtt örülhettünk kisebbik fiunk keresztelőjének – Kelenföldön. Csodával határos módon.

PRŐHLE GERGELY
A Magyarországi Evangélikus Egyház országos felügyelője

Fontos csoda?

Csalódott bölcsészként kerültem a soproni teológiára. Rávettettem magam a Bibliára, egy év alatt ki is olvastam. De két dolog nem ment le a torkomon: az ószövetségi bosszúállások világa, és Jézusnak az elveszett juhról szóló példázata. Lenne ilyen esztelen gazda, aki a kilencvenkilenc elhagyásával járó kockázatot magára vállalná? Ez nem több illúziónál vagy gyerekmesénél.

Eldöntöttem, hogy leteszem a szigorlatot, nehogy a profok azt mondják, hogy Gémes nem bírta ésszel, s utána hangtalanul „lelépek". Sietve összecsomagoltam a motyómat, hogy a késő délutáni vonattal elinduljak Pesten át Csabacsüdig. Már éppen lezárni készültem a kofferomat, amikor valaki elkiáltotta magát a folyosón: „Gémes, az igazgató hív!" „Tudom, hogy Pesten keresztül utazol haza – mondta. – Éppen most jött egy távirat, hogy a Rákóczi úti szlovák gyülekezet lelkésze megbetegedett és nem tudja megtartani a holnaputáni istentiszteletet. Ugye elvállalnád?" – kérdezte kedves közvetlenséggel.

Hiába szabódtam, igazgatóm addig puhított, hogy végre kinyögtem az elvárt igent. Gyorsan le a könyvtárba, kikerestem a perikóparendet és – majd elájultam: az elveszett juhról szóló példázat volt a „menü"! Pontosan ez a „nemszeretem mese". Kapkodva kommentár után néztem, s ez a magyarázat került a kezembe: „tévedés volna azt hinni, hogy esztelen gazdáról van itt szó, s Jézus könnyelműségre okított volna vele. Az sem áll, hogy az a bizonyos egy juh értékesebb lenne az elhagyottaknál (amit gyakran hallottam kegyes körökben!). Jézus világosan elmondja, hogy itt a kereső gazda, azaz Isten áll a középpontban, akinek vagyona száz és nem kilencvenkilenc juhból áll. Mivel egy elkódorgott, a vagyon csorbát szenvedett. Ez pedig nem lehetséges, s ezért elindul a megkeresésére."

Belémnyilallt egyszerre sok kajla elképzelésem: teológusként amolyan jobbnak éreztem magam, aztán hogy Istennek ezt valahogy el kellene ismernie. Akkor rádöbbentem, hogy Istenről van itt szó, és nem a juhokról. Azt hittem, a teológia rólam, az emberről szóló tudomány, a kommentátor meggyőzött, hogy az theo-(Isten)logia. S benne én legfeljebb a megkeresendő elkódorgottként jöhetek számba. Ő az, aki keres és megtalál. Megtalált?

Már nem tudom, mit mondhattam a gyülekezetnek, de alig vártam a szeptembert, hogy elkezdhessem a hetedik szemesztert, újabb csodaként.

GÉMES ISTVÁN
Nyugalmazott evangélikus lelkész, Németország

Egy perc csoda az autóban

Csendesen esik az eső. Ülök az autóban, behúzom a kézifféket, megérkezem. Lekapcsolom a lámpát... Ki kellene szállni az autóból, de nem tudok..., visszadőlök az ülésben. Egy percnyi levegőt kell venni, miután hátam mögött a munkám, és előttem a következő...

Nincs is időm igazából még erre a percre sem – fut végig a gondolat az agyamban. Pedig milyen jó itt, egy kicsit elcsendesedve... Ebben a fél percben most becsukom a szemem..., és mint mindig, most is arra gondolok, hogy hol van, hol lehet, mi történhet vele... Júliusban temettük el, és még mindig nagyon hiányzik. Mint mindig, most is próbálom magamat vigasztalni, és próbálom elfogadni, hogy a Teremtő Úr sokkal nagyobb, sokkal hatalmasabb, mint ahogy azt elgondolom. Újra és újra meg kell erősödnöm abban – szinte nap mint nap –, hogy bár csak porszemek, mégis mindemellett megvalósult gondolatai, álmai vagyunk az Úristennek. Mindenkinek ad egy bizonyos időt, hogy teremtménye a küldetését megvalósítsa, és átadja azt szeretteinek, amit ő is kapott. Átfut a fejemen a gondolat, hogy mindennek meghatározott ideje van, és ezen mi nem tudunk változtatni, ha akarnánk se...

Egészen hirtelen arra a sokat hallott igére gondolok, amelyet Jézus a mindent látni és megérteni akaró Tamásnak mondott: „Boldogok, akik nem látnak és hisznek." (Jn 20,29) És miközben egyszerre csak csendben, maguktól folynak a könnyeim, a lelkem mégiscsak megnyugszik valahogy, ha ezt a mondatot végre megértem. Mert hiszen jó azoknak, akik elfogadják, hogy a földi élet végezetével valahogy mégiscsak van tovább.... Azoknak jó, akik nem problémáznak túl sokat, nem emésztik és gyötrik magukat a gyászban, hanem egyszerűen elhiszik, hogy a mi érzékszerveink végesek, és hogy van a földi élet után is valami... Azok, akik mindig mindent meg akarnak érteni és mindig mindenről meg akarnak győződni, nem tudnak előre jutni, megnyugodni. De ha a hit útján indulok tovább, és leteszem az aggodalmaim, és belesimulok a Teremtő által kitalált világ rendjébe – ahogy sok-sok ősöm is ezt megtette –, megnyugszom. **El kell fogadnom, hogy Isten sokkal jobbat és sokkal szebbet is tud készíteni mindazon túl, amit itt láthatok és érzékelhetek.** A Világ Alkotója csak egy szeletbe enged bepillantást, a többi meglepetés, már elkészített ajándék... Elképzelem, hogy Anya megkapta ezt az ajándékot, és hiszem, hogy jól van, hogy már nem szenved, nem érez fájdalmat...

A csendben megkönnyebbülten veszek egy mély levegőt. Hát akkor miért is sírok? Hát akkor miért ne hinnék? Miért is ne hinném el, hogy Jézus legyőzte a halált, hogy feltámadt, és hogy velem van minden nap, ahogy ígérte? Miért is ne hinném el, hogy egykor majd én is színről színre fogom látni Őt? Mert egykor eljön majd az én utam vége is..., de addig még sok a tennivaló, a rám bízott feladat.

Igen. Szeretnék végre megnyugodni, szeretnék végre nem látni akarni, hanem csak úgy egyszerűen hinni... Mert így, megnyugodva jó tovább csinálni minden feladatot... És így lehet szép csöndesen kivenni a kulcsot az autóból, és így lehet mosolyogva bezárni azt, és így lehet boldogan benyitni a ház ajtaján, ahol már várnak a gyerekek, az újabb tennivalók. Hittel... És ez elég... Örülök, hogy mégiscsak megadtam magamnak ezt az egy percet... Vagy inkább ajándékba kaptam...?

BALOG ESZTER
Evangélikus lelkész

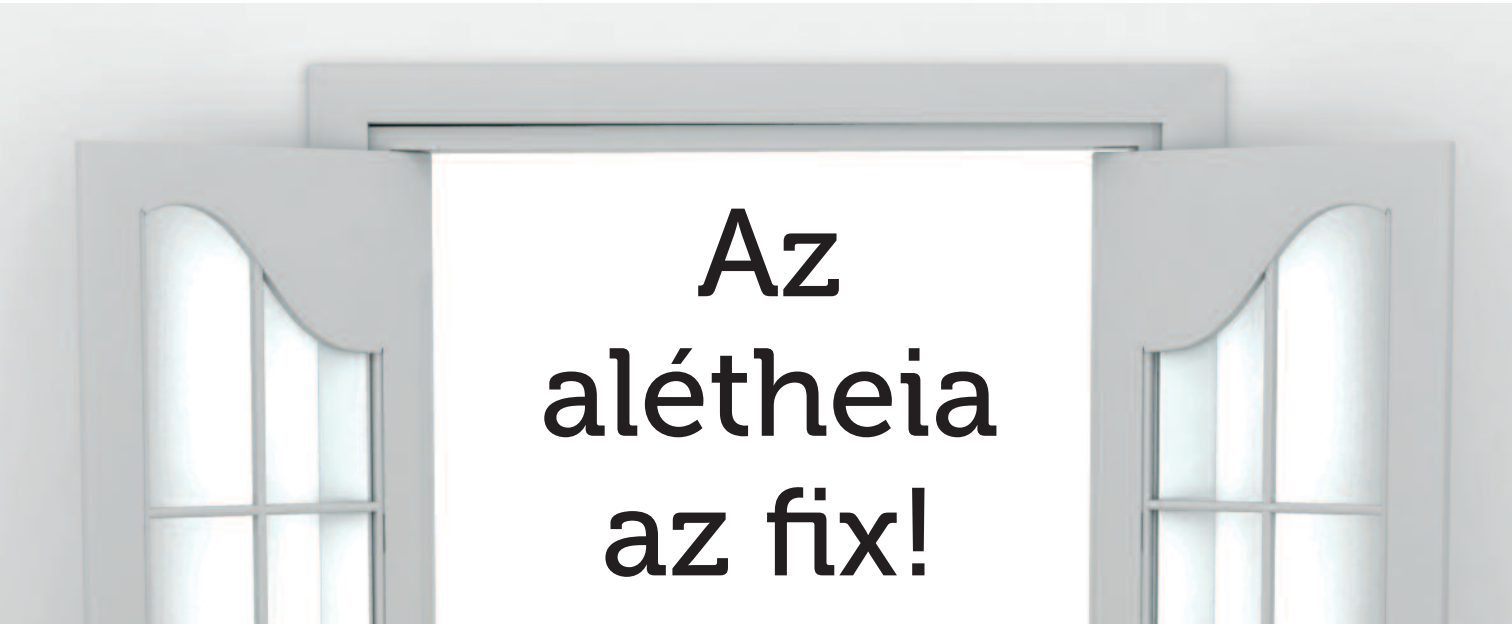

Az alétheia az fix!

Bódi Emese, az Evangélikus Hittudományi Egyetem méltán népszerű oktatója hívott fel a minap. Elmondta, hogy édesanyja súlyos betegen kórházban fekszik, alig van magánál. Kérte, hogy imádkozzam érte. Személyesen ugyan csak néhányszor találkoztam dr. Bódi Istvánné Vécsey Judittal, de sokat hallottam róla, és arról, hogy milyen sokat tett családjáért. Közel húsz évvel ezelőtti megözvegyüléséig férjéért is, illetve folyamatosan leányáért. Aki szinte egyáltalán nem lát, ám óriási akaraterővel diplomát szerzett, latintanárként és művelődéstörténészként dolgozik. Ahogy befejeztük a telefonbeszélgetést, úgy tettem, ahogy Esterházy Péter egy általa leírt hasonló helyzetben: mint egy zugárus, imádkozni kezdtem.

Néhány nappal később felhívtam Emesét, aki sírva mondta el, hogy édesanyja már nincs magánál. Másnap aztán ő keresett: anyuka meghalt. Aztán elmondta az utolsó napok – és közben egy hosszú élet – történéseit.

A mama már napok óta nem beszélt, csak feküdt szederjes arccal, ám egy péntek délután megszólalt: „Az alétheia az fix!" Az alétheia az igazságot jelöli, és egyebek mellett a Jn 14,6-ban fordul elő, amikor Jézus ezt mondja: **„Én vagyok az út, az igazság és az élet!"** Emese anyukája eredetileg nem tudott latinul vagy görögül, de tanulmányaiban szívósan segítette leányát. Az egyetemi évek alatt ő kérdezte ki tőle a szavakat és a ragozásokat, így sok fordulatot óhatatlanul maga is megtanult. Emese közben nem egyszerűen egyetemi oktató lett, de az intézmény meghatározó arca is. Az elmúlt években már egy számítógépes szoftver is segíti munkáját, amely a leírt szöveget hanggá alakítja át. A munkájához szükséges sok-sok szkennelésben édesanyja volt mindig segítségére. A beteg asszony a kórházi ágyon egyre csak a zsebkendőjét szorongatta, és mondta, hogy kijelöli az oldalszámot. Miután így egyre csak „szkennelt", mondta ezt a mondatot: „Az alétheia az fix!"

Nem fogta fel, hogy hol fekszik, már nem érzékelte, hogy van-e cipő a lábán, de azt tudta, hogy az alétheia az fix. Lankadó tudatában talán még megjelentek leánya tanulmányainak állomásai. Homályosan latin és görög szövegeket látott. Felderengett benne több tízezer elolvasott magyar és idegen nyelvű oldal immár halványuló emléke. Egyre lassabban, de még zakatoltak benne az igék szótári alakjai. Aztán kimondott egy olyan mondatot, amivel az orvosok és az ápolók nem tudtak mit kezdeni, ám leánya annál jobban értett, hiszen az ő nyelvén volt megfogalmazva: „Az alétheia az fix!" Szíve szerinti volt ez a szinte titkos nyelven megfogalmazott mondat, hiszen 1976-ban Benczúr László angyalföldi lelkész ezzel a jézusi igével áldotta meg kedves konfirmandusát: „Én vagyok az út, az igazság és az élet". Emese azóta tudja, hogy tuti a hodosz, frankó a dzóé és persze fix az alétheia.

Kimondott egy olyan mondatot, amivel az orvosok és az ápolók nem tudtak mit kezdeni, ám leánya annál inkább.

Azon a kórházi ágyon még valamit mondott az édesanya. Talán egy régi görög memoriter tört tudata fel felszínére, amikor ezt a négy szót formázta immár cserepes ajka: „Erhomai prosz ton pathera." Emese természetesen tudta, hogy ez a mondat is János evangéliumára utal. **Jézus búcsúbeszédében olvassuk: „elmegyek az Atyához"** (Jn 16,17).

Ezután már nem volt szükség szavakra.

Az orvosok később megengedték, hogy bemenjen a patológiára. Ott elmondta, hogy nem lát, így megsimogathatta édesanyja arcát. A szenvedéstől korábban még eltorzult arc ott újra kisimult. Nyugodt és békés volt. Emese így fogalmaz: szép márványasszony. És elmondja: „Engem úgy neveltek, hogy szembe kell nézni a szenvedéssel és a halállal. Tudom, mi a kín és mi a meghalás. De azt is tudom, mit jelent az Atyához menni."

Beszélgetésünk elején még azt hittem, én fogom vigasztalni Emesét. Ám hamar megtapasztaltam, hogy hitvalló lényével ő erősít engem és minket, sokakat.

Ezért írom le az ő hozzájárulásával mindezt. A csodát szeretném érzékeltetni. Nem az a csoda, hogy a már napokon keresztül kábán fekvő beteg egyszer csak megszólalt, és görögül idézett a Bibliából, hanem az a csoda, hogy az Atya kezében vagyunk életünkben és halálunkban. Ezért aztán így tudunk tanúskodni, nemzedékeken keresztül: Az alétheia az fix!

FABINY TAMÁS
Evangélikus püspök

Hajdan és majdan között

„Ha kiárasztod lelkedet, új teremtmények keletkeznek, és megújítod a termőföld felszínét.” (Zsolt 104,30)

Nincs még egy szó, mely egyöntetűen olyan gyöngyvirágos érzületet idézne meg a különböző lelkekben, mint a *tavasz*. Nem csupán egy, a tél után végre újra napsugarat, madárcsicsergést hozó évszak megnevezéséről van szó. A tavasz a költészetnek is fontos szimbóluma, és nem utolsósorban Isten igéjének is.

A tavasz beköszön(t)ésére általában csak ocsúdunk. Többségünk lemarad arról a „föld alatti mozgalomról”, melyet a lelki értelemben is szemfülesebbek és szakavatottabbak tetten érhetnek. Ők – a nyugdíjas hobbikertészek – az átmenetben is megélik az örömöt, látják az eljövendő jeleit, és már előre ünneplőbe öltöztetik szívüket.

A be nem avatottak – mint ki hosszú kómában töltött időszak után magához tér – meglepetten kiáltanak föl: nézd már, kinyílt az orgona! Ebben a kiáltásban a rácsodálkozás öröme tör felszínre, mely képességet hajlamosak vagyunk bensőnk mélyére száműzni. A ravasz tavasz azonban ezt is előcsalogatja, meg az olyasféle buja gondolatokat is, mint a munka helyett a szabadban kóborlás, felhőnézdegélés, láblógatás.

A természet újjáéledése, benépesülése az emberi lélekben is intenzív mozgolódást kelt. Valamire mintha emlékeztetne, valamit mintha ígérne. Ha engedünk az ébredező benső késztetésnek és irreális, társadalmilag haszontalan cselekvésekre vetemedünk, valami fontosat megérthetünk. Az elengedés és önátadás ugyanis olyan folyam(at)ok, melyek mindig a forrás vidékére visznek. Oda, ahol jó lenni, ahol jó megpihenni. Oda, ahol tényleg otthon érezhetjük magunkat.

Ragadjuk meg hát a napot, a tavaszit, és engedjük, hogy fénye átvilágítsa téli álmos, sötét gondolatokkal és indulatokkal terhelt lényünket, aztán hagyjuk, hogy vezessen. Érezni fogjuk, ahogy lépteink megkönnyebbednek. Megyünk a télből a nyárba, megyünk egyszer voltból majdan leszbe, régiből az újba.

A tavasz a Lélek ideje. Nem kell pünkösdig várni az újabb csodát. A tavasz csodaidő: a Lélek megeleveníti a természetet, az emberi lelket és az egész emberi életet. A földi tavasz szépsége a majdani időtlen tavasz pompájának előképe, mely reménységet kelt az ittlétben olykor vergődő lélekben, mert a tavasznak Ura, aki az embernek minden földi kincsnél nagyobbat adott – az évszakokkal ellentétben –, nem pörög, hanem örök.

KINYIK ANITA

A természet újjáéledése, benépesülése az emberi lélekben is intenzív mozgolódást kelt.

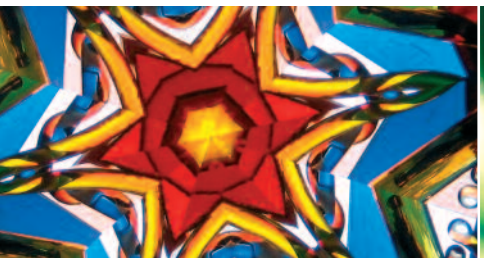

Volt egyszer egy vízicsoda

A három-négy hónapos baba észreveszi a kezét. Nézegeti, forgatja, gyönyörködik benne. A másfél éves meghúzza a lámpa zsinórját, ppa! – közli kitörő örömmel, amikor a fény kigyúl. A kétéves gyerek szalad a galambok után a téren. Üldözi őket, s bár nem éri el, mikor fölrepülnek, sikongat örömében.

Számukra ez mind csoda. Gyerekkorunkban a barátnőm nagypapája sokszor hozott magával kicsi, rejtélyes papírcsomagokat. Bennük apró, színtelen, fának látszó darabkákkal. Amikor beletettük a mosdóba eresztett vízbe, szép lassan kinyíltak: a szemünk láttára változtak át, hajó lett belőlük vagy házikó, füstölő kéménnyel. A nagypapa készítette, bodzabélből, aprólékos kézimunkával. A sarki trafikban meg is lehetett vásárolni a „vízicsodát", talán 50 fillérért...

Ha vendégségben jártunk a szomszédban, mindig megcsodáltam az íróasztalon ragyogó, nehéz kristálygömböt, benne apró, mesebeli kastéllyal: ha megfordítottam, odabenn lassan, nagy pelyhekben hullani kezdett a hó... Borzasztóan szerettem volna egy olyan csodagömböt.

Ugyanilyen ellenállhatatlan vonzalmat éreztem a csillogó karácsonyfadíszek iránt. Annyira, hogy egy alkalommal székre álltam, és levettem a szekrény felső polcáról a papírdobozt, amelyben tartottuk. Megbillentem, a doboz leesett, a díszek millió darabra törtek. Ettől fogva ezüstpapírral megtöltött, csúnya műanyaggömbök szomorkodtak a fán... Elvarázsolt a kaleidoszkóp is, ahogy forgattam, ismeretlen világ tárult föl előttem, ezer és ezer formában, színben, mindig más. Ma már tudom, néhány szimmetrikusan elhelyezett tükör egy csőbe helyezve megsokszorozta az apró csillogó színes tárgyak képét. Pici varázslat.

Csodára vágyunk, és amikor felnövünk, egyre telhetetlenebbé válunk. Többet, még többet, nagyobbat, alig hihetőt akarunk. És megkapjuk: se szeri, se száma a bűvész, illuzionista és egyéb nevekkel megjelölt mutatványoknak, fantasy filmeknek és könyveknek. Tátjuk

Csodákra vágyunk, és nem vesszük észre, hogy minden másodpercünk az.

a szánkat színházban, filmen vagy televízióban a „megmagyarázhatatlan" láttán. A mentalista illúziót árusít: „olvas" a gondolatainkban, befolyásolja az elménket, a jós „látja" a jövőt, „beszélget" a holt lelkekkel... Magam is találkoztam egy alkalommal a szerkesztőségünkben illuzionistával: egy háromlábú szék egyik lábához ceruzát erősített. Aztán elballagott az ablakhoz, a tőle több méterre lévő varázsszék pedig elindult, és írta a papírra a holtak üzenetét... Tudtam, hogy bűvészmutatvány, de kétségtelenül hatásos. Éppen ezért téveszt meg sokakat.

A mai gyerekek holmi kis csodákra már fel sem emelik a fejüket. Többhöz, színesebbhez, hangosabbhoz, gyorsabb csodákhoz szoktak. Egy tanárnő mesélte, hogy képtelen volt az első órákon rávenni a gyerekeket, hogy csukják be a szemüket, és kizárólag magukra figyeljenek. Végül, a sokadik alkalommal, a gyerekek számára ismert zenével sikerült elérnie ezt a pihentető állapotot. Hogy tablet, okostelefon, tévé, X-box nélkül, csak magukra, ráadásul befelé figyeljenek? Miért, van ott valami érdekes? Ami szemmel, füllel, tapintással nem érzékelhető?

Csodákra vágyunk, és nem vesszük észre, hogy minden másodpercünk az. A felkelő nap, a pipacs égővörös szirma, a nyáresti, csillagfényes égbolt. Amikor együtt lehetünk a szeretteinkkel, ha megölelhetünk valakit, vagy csak nevetünk egy jót. Apró csodák, hétköznapra: Isten ajándékai.

JÁSDI BEÁTA

A csoda Isten közelében élni

Egy újságíró ne menjen sosem előfeltevésekkel riportot készíteni vagy interjúra, hanem hagyja magát a tényektől meggyőzni: ezt tanítják minden újságíró-iskolában. És akinek módja van tanítani – mint például e sorok szerzőjének –, mondjuk gimnáziumban, ugyanezt adja át a tanítványoknak. Aztán pedig maga esik abba a hibába, hogy eleve tudni véli, miről fog beszélni a beszélgetőtárs…

Ez történt, amikor felkerestem háborús élményeiről, a csodák átéléséről való beszélgetésre a 93 esztendős, Békésen élő Pocsai Sándort, remélve, hogy olyan történeteket mond majd el, amelyek e keresztyén magazin lapjára igazán illőek, nem hétköznapiak és mindenki felfigyel majd rájuk.

Aztán mégsem arról beszélt legszívesebben az idős, szellemileg tökéletesen „éles" Sanyi bácsi, hogy hogyan esett meg, amikor Galíciában az első vonalban egy egymázsás tüzérségi lövedék közvetlenül az éjszakai őrhelye, egy maguk által felhúzott bunker mellett csapódott a földbe, de nem robbant fel, és így ő, valamint öt katonatársa megúszták az esetet. Vagy amikor egy repeszszilánkot a mellényzsebében tartott, a KIE-től a besorozásakor kapott Újszövetség fogott fel, így mentve meg újfent az életét egy láthatatlan kéz. Vagy hogy sok kínkeserves halált látott, de ő, a már akkoriban igen szorgalmas bibliaolvasó keresztyén fiatal mindössze kisebb-nagyobb sebekkel megúszta a fronton töltött hosszú éveket, valamint még a hároméves szovjet hadifogságot is.

Ezekről csak győzködő kérdéseimre beszél. A csoda szót meghallva sokkal szívesebben fejti ki Isten nagy tetteit:

„Csoda Izrael egész története, ahogy kihozta az Ő népét Egyiptomból és végtelen sok csodát tett vele. Isten vezérelte ki a zsidókat a nyomorúságból, hatalmát számtalanszor megmutatva. Úgy is mondjuk a csodát, hogy isteni kegyelem. Kegyelem, hogy Isten szeret minket, annyira, hogy lehajolt hozzánk. Gondot visel ránk. Az Újszövetségben a legdrágább számomra a húsvéti csoda, a feltámadás. Azt írja a Szentírás, hogy ha a feltámadás nem történt meg, kár az egész hitünk, nem ér semmit. Ez valóban így van. Az a csoda, hogy ezekben a zűrzavaros időkben Jézus szóba áll velünk, veled is, velem is, ahogyan leíratott a Bibliában. **A csoda Isten közelében élni. Ez a megváltás, ez a kegyelem, ami ingyen van.** Nekem nem kell semmit tenni, csak elfogadni. Személyes életemről tanúságot tehetek. A Szentlélek egészen átjárja életemet, 1948 óta egyre jobban és jobban, vigasztal és erősít. Nem tudok már az Ige nélkül élni. Életem javát leéltem, már hívogat, szólít az Úr. Mint Istennek megváltott gyermeke, aki a csodát már átéltem, találkoztam a megfeszített Krisztussal, nem félek Hozzá menni, mert Ő a Benne hívőnek az örök életet ígérte meg."

Az a csoda, hogy ezekben a zűrzavaros időkben Jézus szóba áll velünk.

Sanyi bácsi közel hetven esztendeje adta át teljesen, ahogy ő fogalmaz, örökre az életét Istennek egy alcsúti ifjúsági konferencián, néhány nappal azután, hogy hazatért a hadifogságból. Élete majd' kétharmadában volt igencsak aktív presbitere, sokáig gondnoka a református egyház gyülekezeteinek. Legszívesebben azokra az alkalmakra emlékezik, melyeken bizonysága életváltozásokat indított el. Mindezekkel nem ő büszkélkedik. „Én nem dicsekszem, mert nem ember térít meg – mondja –, hanem a hatalmas Isten." Ő és mások csak eszközei Istennek, aki öröktől fogva ismer minden embert.

Pocsai Sándor a mai napig szolgál mindenki felé, aki őt felkeresi, hogy beszélgessenek. Ő ezzel dicsőíti meg az Istent. Könny szökik a szemébe kedvelt zsoltárigéje elolvasásakor: „Istenem, ne hagyj el késő vénségemben sem, míg csak hirdetem hatalmadat, nagy tetteidet a jövő nemzedékeknek."

SZEGFŰ KATALIN

Csodáról csodára

Duszka József nyugalmazott gyilkossági nyomozóval Szeverényi János beszélgetett

Legutóbbi beszélgetésünk alkalmával megütötte a fülemet az a mondatod, hogy csoda az életed. Ritkán hallok rendőrtől ilyen, bizonyságtételnek hangzó kijelentést. Miért tartod csodának az elmúlt évben történteket?

Már az is csoda volt, hogy huszonöt év munka után negyvenkét évesen elmehettem nyugdíjba, mert változtak a törvények. Ezt követően teljes káosz lett az életem. Napjaimat az alkohol fogságában töltöttem, huszonegy évig tartó házasságom is tönkrement. Kezdtem testileg is leromlani, hatvankilósan kerültem be a kórházba. De előtte még ittas járművezetés miatt megbüntettek és a százötvenezer forintos büntetésből ötvenezer forintot nem fizettem be, ezt le kellett ülnöm egy büntetés-végrehajtási intézetben.

Nem tudtál kölcsönt sem szerezni?

Megpróbáltam, de senki nem segített. Bekerültem egy olyan büntetés-végrehajtási intézetbe, ahol találkoztam olyan elítéltekkel, akiket még én juttattam rács mögé. Amikor bekerültem, akkor is részeg voltam. Az is egy csoda, amit a börtönorvos állapított meg, hogy nem jelentkeztek elvonási tünetek. Ez nem szokványos azoknál, akik ennyire súlyosan alkoholisták, és hirtelen teljesen megvonják tőlük az italt úgy, hogy gyógyszerekkel nem helyettesítik. Kaphattam volna rohamokat, de nem jelentkezett semmi. Így utólag azt hiszem, ennek így kellett lennie, hogy börtönbe kerüljek, mert ott szembesültem azzal, hogy hol tartok.

Miért ittál?

Rosszul kezeltem a hirtelen rám szakadt szabadságot, azt hittem, az a szabadság, ha azt csinálok, amit akarok, hogy nekem mindent lehet. Édesapám nővérét is gondoztam, akit oxigénpalack tartott életben. Ez is nagyon megterhelt, hogy egy magatehetetlen nénit kell ellátnom. A halála után még inkább elkezdtem inni. Amikor kijöttem a börtönből, nem tudtam, mihez kezdjek, merre induljak. Minden reggel úgy keltem föl, hogy mától nem fogok inni, de a függőség nagyon erős, az ember nem akar inni, mégis mindig azt teszi, amit nem akar.

Magyarországon minimum egymillió alkoholista él, ami azt jelenti, hogy hárommillió ember életét érinti ez a probléma, és tényleg csoda, ha valaki ki tud jönni belőle. Ezt a beszélgetést sem öncélúan tesszük közzé, hanem hogy segítsünk másoknak is a példával, hogy van szabadulás. Te hogyan szabadultál ebből a fogságból?

Amikor kijöttem a börtönből, megkerestem egy orvos-pszichológus ismerősömet. Akkor éppen nem ittam, nem volt bennem kényszer és nem is tudtam hova tenni azt, ami velem történt. Ekkor kerültem a kórházba. Ott ért az a csoda – az orvosok sem értették –, hogy négy év mértéktelen alkoholfogyasztás után nem találtak maradandó károsodást. A református kórházlelkész említette, hogy Dömösön működik egy iszákosmentő misszió, ahol alkoholistákkal foglalkoznak. Amikor hazamentem Tótkomlósra, csak ültem és nem tudtam, mihez kezdjek, végül felhívtam a dömösi központot.

Ott mi történt?

Érkezésemkor végignéztem az embereken, hogy hová is kerültem. Kicsit furcsa volt a helyzet. Ebéd után felolvasás volt a Bibliából, közös éneklés, és én úgy éreztem, hogy nagyon nem jó helyen vagyok. Másnap el akartam onnan jönni. Némethné Balogh Katalin, a vezető, adott egy Bibliát és biztatott, hogy kezdjem el olvasni, töltsem értelmesen az időt, ha már itt vagyok. Úgy gondoltam, hogy vesztenivalóm nincs, hát elkezdtem olvasni.

Volt, hogy éjjel csak két órát aludtam, úgy belemélyedtem az olvasásba. Például Jób története nagyon megérintett. Azonosultam vele, hiszen majdnem mindent elvesztettem én is, és nagyon mélyre kerültem. A Példabeszédek és a Zsoltárok könyve szintén érdekelt és – mint a nyomozásnál – az ok-okozati összefüggések kezdtek foglalkoztatni. A Biblia tükröt tartott nekem, akkor imádkoztam életemben először, akkor adtam hálát először azért, hogy valami miatt megtartott engem az Úr. Kiemelt a mélységből és utána csodák sorozata történt velem.

Három hét után hazamentem, és épp akkor adták át a szenvedélybeteg-ellátó intézményt Tótkomlóson az evangélikus egyháznál. Száz méterre laktam a templomtól. Úgy éreztem, hogy az Úristen épített nekem egy házat. Naponta tíz órákat töltöttem az egyháznál. Minden munkát elvállaltam, például a toronyban galambtrágyát takarítottam. Úgy éreztem, tartozom ezzel az Úrnak, aki megszabadított.

Az emberek nem tudtak hova tenni. Huszonöt évig tiszteltek mint nyomozót. Aztán négy évig csak alkoholistának láttak, egy semmirevalónak. Majd azt látták, hogy nem megyek a kocsmába, hanem füvet nyírok a templomkertben. Én nyíltan vállaltam az életemet. Tudom, hogy az Úr abba a helyzetbe állított, hogy segítsek másoknak, akik az alkohol fogságában vannak.

A volt cimborák hogyan reagáltak?

Sok embert elveszítettem, de sok újat kaptam. Amikor megnyíltam, néhányan elcsodálkoztak, de a többség elzárkózott, mert nagyon idegen volt ez tőlük, nem értették a hit általi szabadulást. Ez nagyon más, mint az akaratlagos leszokás. Az elmúlt két évben még kísértést sem éreztem, pedig az én életemben is vannak nehézségek, gondok.

Mit tudnál tanácsolni a bajban lévőknek vagy a hozzátartozóiknak?

Az embernek saját magának kell dönteni és lépni. Ezt senki nem tudja megtenni helyette. A környezet csak visszajelezhet. Senkit sem lehet erőszakkal betuszkolni egy rehabilitációs intézetbe, csak ha ő maga is akarja. Szükséges az őszinte felismerés, hogy nagyon rossz úton járok, hogy alkoholbeteg vagyok és segítségre szorulok. A család ennek a belátásához segíthet hozzá. Amíg valaki titkolja, amíg hárít, addig nem lehet rajta segíteni. Csak az őszinte bűnvallás után jöhet változás.

Nekem az is nehéz volt, hogy elváltam, édesanyám, nagynéném meghaltak, és egyedül maradtam. Senki nem volt mögöttem, aki támogatott volna. Tudom, hogy engem az Úr szabadított meg, embernek ilyen hatalma nincs, hogy egy totál beteg embernek egyik napról a másikra egészséges életet adjon.

Nekem nagyon tetszik, hogy nem állsz meg, hanem folyamatosan mész előre, tanulsz, növekedni akarsz a hitben, keresed a szolgálati területeket. Egy valamikori gyilkossági nyomozó, akinek krízisek jöttek az életébe, most a Baptista Teológiai Akadémia lelkigondozói és missziós szakán tanul.

Ez is egy csoda volt. Egyik reggel úgy keltem fel, hogy tanulni szeretnék. Amikor bekapcsoltam a számítógépet, pár perc múlva ezt olvasom: A Baptista Teológiai Akadémia pótfelvételit hirdet. Nem is nagyon tudtam, kik a baptisták. Gyorsan utánanéztem, hogy Jézus útján járnak-e – jó, akkor ez az én iskolám. Nagyon szeretném a hitemet tudással is alátámasztani.

A Biblia fontos dolgokat mond az életről. Amikor Dömösön voltam, csodálkoztam, hogy miket kérdeztek tőlem. Először azt hittem, hogy talán nyomoztak utánam, mert nem tudhatnak ilyen dolgokat az életemről, pedig ők csak a Biblia alapján közelítettek meg. Nem tudom, hogy mit hoz a jövő, de itt, a teológián, jó úton haladok.

Neked mint hívő nyomozónak Jézusról mi a véleményed?

Lenyűgöző, olyan embert látok benne, amilyen én szeretnék lenni. Keresem, hogy azok, akik a keresztre juttatták, miért tették ezt vele? Annyira egyértelmű kellett volna, hogy legyen az emberek számára, hogy Ő ki, és mit akar.

Ez ma is így van. Ilyen az emberi természet, hogy tudjuk, mi a jó – Jézus környezete is tudta, hiszen még az ellenségei sem tudtak rosszat rábizonyítani –, mégis ellene döntünk. Még melyik bibliai szereplők fontosak számodra Jób és Jézus mellett?

Jónás története is nagyon megfogott. Van egy *Las Vegas, végállomás* című film, ami egy alkoholista emberről szól, aki azért ment Las Vegasba, hogy minden bűnnek élve alkohollal legyen öngyilkos. Le kell majd adnom egy dolgozatot arról, hogy melyik országba mennék missziós munkára. Én legszívesebben Las Vegasba mennék, ami olyan, mint Ninive, a bűnös város. Mi csak a felszínt látjuk ebből a városból, de biztosan lehetne ott missziós munkát végezni.

Arany ágyú

Egy levél került a kezembe. Ismerősöm fia írta apjának valamilyen ünnepi alkalomra azokról a csodákról, amelyeket közösen éltek át, amelyeken a fiú élete múlt, s melyek meg is változtatták az életét. Lássuk hát a levelet!

„Néhány emlékfoszlány, vagy inkább egy emlékcsoport, amit mindenképp említeni szeretnék, az, amikor több ízben megmentetted az életemet. Én sokszor álltam közel ahhoz, hogy egy rossz lépés miatt – és itt most szó szerint egyetlen lépésről beszélek – elveszítsem az életem, de a két legmarkánsabb emlékem az marad mindig is, amikor te közbeléptél. Ezek az emlékek valahogy mindig összefüggnek a fejemben, és egymás után elevenednek fel bennem, ezért is neveztem emlékcsoportnak őket együttesen. Veled kapcsolatosan két ilyen élményem van.

A korábbi az, hogy forró nyár van, s mi strandon vagyunk; én 4-5 éves gyerekként egy medence szélén állok, a felnőttek beszélgetnek, és én az egyetlen felém álló férfihoz, gyengén látó nagyapámhoz fordulok. »Tata, nézd!« A medence szélére ekkor már odakészítettem az úszógumimat, és könnyed mozdulattal a víz fölé léptem, hogy benne landoljak. Akkor még nem számoltam azzal a lehetőséggel, hogy átcsusszanok az úszógumin, és elmerülök a mély vízben. Tatám persze mindebből mit se láthatott. Erősen megmaradt az emlék, hogy egy fényes, homályos közegben lebegek, hosszan süllyedek lefelé, az uszoda mély vize elnyel, s onnan nincs kiút, legalábbis én már nem tehetek semmit. Ekkor hirtelen erős kezek fonódtak körém, és egy szempillantás alatt kint voltam a vízből.

A másik hasonló emlék egy utcai jelenet. Kirándulni voltunk egy ismeretlen városban. Megálltál az autóval a járda mellett, s kiszálltál. Átmentél a forgalmas út túloldalára, talán egy várostérképet megnézni. Én is át akartam kelni az úton, körül sem nézve, csak mentem utánad, már nem tudom, milyen megfontolásból. Nem emlékszem pontosan mindenre,

csak azokra a hatásokra, amelyek engem értek. Egyetlen lépés... hatalmas ordítás. Azt hiszem a mögöttem jövő autó is és én is megálltunk erre a földöntúli hangra, de az is lehet, hogy csak én, az utolsó pillanatban. Nekem ennyi maradt meg, és persze az arany ágyúm, amit ott kaptam tőled az ajándékboltban, hogy megnyugodjak, s életbenmaradásom emlékeként. Máig állandó »csúcsdísze« a polcaimnak.

Ezekben a történetekben te voltál a közbenjáró, pedig se a medence szélén, se a parkoló autók között nem láthattál engem. Te mindig úgy mondod, hogy az angyalok segítettek akkor, hogy te ösztönösen cselekedtél, és nem logikusan, felmérve a helyzetet. Kaptál egy sugallatot, és rögtön tetted, amit kell. Ezekkel a tetteiddel dicsekedhetnél, hősködhetnél, de te mindig felsőbb erőket említesz. És ezt köszönöm Neked. Ezek az élmények nagyon sokat segítettek abban – főleg utólag –, hogy megerősítsenek a hitemben. Én is tudom, hogy mindkét helyzetben Isten volt az, aki azt akarta, hogy így alakuljanak ezek a dolgok, de szüksége volt egy eszközre, egy közbenjáróra, aki te lehettél, és úgy gondolom, ez téged is megerősített.

Többször is mondtad, hogy nem kell félnünk, mert ránk vigyáznak, és ezek az emlékek megerősítenek abban, hogy ez tényleg így van. És nem is félek így, hogy tudom, azok nem voltak véletlenek...”

*

Ilyen apró hétköznapi csodák sokak életében vannak. Ha figyelünk ezekre, életünk mérföldkövei lehetnek. Hitünk cövekei. Ahogy a zsoltáros ír erről az egyik legszebb énekben:

„Nem érhet téged baj, sátradhoz közel sem férhet csapás.
Mert megparancsolja angyalainak, hogy vigyázzanak rád minden utadon,
kézen fogva vezetnek téged, hogy meg ne üsd lábadat a kőben.”
(Zsolt 91,10–12)

SZÁK KOCSIS PÁL

A csoda mint az isteni gondviselés eszköze

Elsőszülött lányunk, Szilvi eddigi életére visszatekintve többször is megtapasztalhattuk az Úr csodálatos működését, akinek – egyik legszebb evangélikus énekünk szövegével élve – „útja rejtve van", mégis „a hívő előtt… megfejti önmagát."

Nagylányunk születése önmagában is csoda számunkra. Feleségem már áldott állapotának igen korai szakaszában heteket töltött kórházban. Ez az időszak mindkettőnk számára rendkívül nehéz napokat jelentett, mivel a fenyegető vetélés miatt állandó bizonytalanságban éltünk. Tudtuk és éreztük, nem tehetünk mást, mint hogy az Úrhoz imádkozunk, és Rá bízzuk a döntést. Hónapokkal később végül megadta szívünk kérését: az egész család nagy örömére épen és egészségesen megszületett Szilvi babánk!

A második csoda három évvel később történt: egy nap hirtelen belázasodott. Először banális vírusbetegségre gondoltunk. Néhány nap múlva azonban állapota egyre súlyosbodott, így sürgős vérképvizsgálatot kértem. Telefonon kaptam a hírt, hogy fehérvértsejtjeinek száma nagyon magas. A félelem szinte megbénított… Egyedül voltam és percekig csak sírtam, mivel heveny leukémia lehetőségére gondoltam. Kritikus órák, napok következtek: mindent megtettünk, amit tudtunk, de éreztük, hogy ismét az Úr kezében van az élete. Hozzá imádkoztunk a gyógyulásáért. A részletes vizsgálati eredmények és a kórlefolyás egy gyakori, de jelen esetben szokatlanul súlyos vírusbetegség fennállását igazolták. A rosszindulatú folyamat kizárható volt. Istennek hála, napok múlva állapota fokozatosan javult, láztalanná vált és szövődmény kialakulása nélkül gyógyult.

Ezt követően Szilvi élete nyugodt mederben folyt tovább. Általános iskolai és gimnáziumi tanulmányait kitűnő eredménnyel végezte. Minden esélye megvolt arra, hogy bármelyik felsőoktatási intézménybe felvételt nyerhessen. Nyolc évvel ezelőtt történt meg a harmadik csoda: a vonzó világi pályák helyett a teológiai tanulmányokat választotta. Kezdetben kántor szakra járt, majd a második évfolyamtól kezdve a teológus–lelkész szakot is felvette az Evangélikus Hittudományi Egyetemen. Jelenleg hatodéves lelkészjelöltként Sopronban szolgál, és nagy izgalommal várja a diploma megszerzése után következő beosztott lelkészi éveit.

Nem ismerhetjük az Úr további terveit. A magánéleti boldogsághoz és a lelkészi hivatásban való kiteljesedéshez vezető átmeneti időszak bizonyosan nem lesz könnyű. Mégis, ahogy élete kezdetén, úgy most is biztos lehet abban, hogy Isten nem mond le róla. Mit tehet Szilvi? Bízza életét továbbra is az Úrra! Legyen türelmes és bizakodó! Ezáltal, hitem szerint, a ma még hiányzó további csodák sem maradnak el.

„Rád bízom, rád bízom a nehéz napokat, rád bízom.
Rád bízom, rád bízom a fényes napokat is.
Sorsom legyen a te kezedben,
Biztos helye van a féltő szívedben!
Ezért hát rád bízom, rád bízom a nehéz napokat, rád bízom…"
(Evangélikus énekeskönyv, 573. ének)

DR. KOCH BÉLA
Háziorvos

Megtanultam térden állni

Az anekdota szerint a Balaton-parti padon két személy ült. Egy teológiai tanár és egy egyszerű, hétköznapi srác. A tanár elmerült a táj szemlélésében, a fiú pedig Bibliát olvasott. Egyszer csak fölkiáltott: „Hát ez nagyszerű! Csodálatos!" A másik odapillantott felé: „Ugyan, fiatalember, ne hangoskodjon, amikor oly szép csendben elmélkedhetnénk." „De hát olyan csodálatos, most olvasom, hogy Izráel népe előtt, amikor üldözték őket, megnyílt a Vörös-tenger, és ők simán átkeltek." „Ó, kérem, maga még nem tudja, hogy ott egy 30 cm mélységű gázló volt, azért tudtak átmenni. Hadd folytassam a táj szemlélését." Elcsöndesednek. Egy idő múlva a fiú újból fölkiált: „Halleluja, csodálatos!" „Mi olyan csodálatos? – kérdezi a másik. „Hát az, hogy Isten milyen hatalmas. Egy 30 cm mély vízbe is bele tudta fullasztani az egész egyiptomi hadsereget!"

A Biblia tele van csodákkal. Vagy hisszük, vagy nem hisszük. Az élet tele van csodákkal. Vagy észrevesszük és imádjuk a Teremtőt, vagy nem.

Azért tisztázzuk, hogy mi milyen csodákról beszélünk. Mert többféle is van. Az egyik, amikor becsapnak bennünket egy látszatcsodával, mert elvonták valamivel a figyelmünket. A másik a sátáni csoda, mert e világ fejedelmének is van hatalma a természet fölött. De ezt az erőt nem szabad igénybe vennünk, mert akkor mi is a hatalmába kerülünk, és életünk, idegrendszerünk, tisztánlátásunk, akaraterőnk tönkremegy. Mi egy harmadik, az igazi csodáról beszélünk, amit az élő Úr cselekszik. Jel vagy jelcsoda az, amikor Isten nem nyúl bele a természet folyamatába, de éppen akkor és éppen úgy cselekszik, ahogy erre szükségünk van, és ezzel megmutatja szeretetét és hatalmát az embernek. A másik a szó szerinti csoda. Amikor nem arról van szó, hogy ha valamit nem tudunk pillanatnyilag megmagyarázni, azt csodává nyilvánítjuk, mert akkor a helyzet további alakulása során megbukunk. Hanem arról van szó, hogy Istenünk adott egy természeti rendet ebbe a világba. Ez is csoda. Ehhez tartja magát, hiszen ő adta. De mégis megteheti, hogy túllép ezen a korláton, ha valamiért ennek szükségét látja. És így megláthatjuk és imádhatjuk a mindennél hatalmasabb Örökkévalót, Jahvét. Aki kezében tartja sorsunkat és rendkívülit is mutat, ad nekünk: gyógyulást, ellenségtől szabadulást, segítséget a nehéz helyzetben, és a legnagyobbat: szabadulást a bűn hatalmából.

Mert mi, keresztyének, hívők, a legnagyobb csodát a keresztben látjuk. Először is azért, hogy úgy szeret minket Isten, hogy egyszülött Fiát odaadta értünk, hogy helyettünk haljon meg; és mert az Úr Jézus úgy szeret minket, hogy noha megtehette volna, nem szállt le a keresztről, hanem életét is odaadta értünk, hogy aki hisz őbenne, ebben a csodában, az el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Aztán azért látjuk a keresztre tekintve Isten legnagyobb csodáját, mert Jézust föltámasztotta harmadnapon és ezzel igazolta, hogy elfogadta a helyettünk és értünk hozott engesztelést.

Még hozzátehetjük a harmadik legnagyobb csodát is: hogy a bűnös, lelkileg vak ember szeme megnyílhat, hogy lássa elveszett voltát, de egyúttal megértse és megérezze az Úr megbocsátó szeretetét is. És ha válaszul befogadja életébe Jézust, ő elkezdi vezetni, tisztogatni és a külső körülményektől független békességet ad neki. Hát ez csoda. Csoda minden megtérés. Isten csodája, hogy így keres és így szeret téged is, aki ezeket a sorokat olvasod. „Isten Bárányát látom, / Szemem ha föltekint, / Véres keresztha-lálban ott / Szenvedni annyi kínt. / Két nagy csodát találok itt, / S a szégyen elpirít: / Isten szerelmét látom én, / S szívem nagy bűneit." (*Halleluja!* énekeskönyv, 280. ének)

E kettős, illetve hármas nagy csoda mellett a többi eltörpül. Nem lesz nehéz kérdés a szűztől születés, a teremtés, a természeti csodák és a gyógyítások.

Azt mindenesetre tudnunk kell, hogy az Úr nem köteles megadni, amit kérünk tőle. Tudja, hogy mikor mi van a javunkra. A világtörténelemben is „csak" három időszak volt, amikor különösen is működtek a csodák. Amikor Isten nagy lelki fordulókhoz vezette népét: Mózes és Józsué, Illés és Elizeus, és különösképpen a mi Megváltónk és az apostolok kora. Ezért nem igényelheti a mai egyház, hogy mindenképp csodák történjenek, és ezek bizonyítsák, hogy Isten igaz gyülekezete vagyunk. Az igaz gyülekezet az, amelyben Isten élő Igéje hangzik, a szentségekkel élnek és szeretetben vannak együtt a tagok.

Befejezésül egy kis történet a sok csodából, amit mi is átéltünk. Az egyik gyermekünk annak idején súlyos hemangiómával született. Az orvos azt mondta, hogy csak a műtét segít, de egyéves koráig várni kell, hogy sor kerülhessen rá. Attól a naptól feleségem és én minden nap odatérdeltünk kis rácsos ágyához és imádkoztunk érte. Amikor egyéves lett, csodálkozva láttuk, hogy a baj elmúlt. Elmentünk az orvoshoz, aki megkérdezte: „Valaki megműtötte vagy lefagyasztotta a dolgot a baba nyakáról?" „Nem. Imádkoztunk érte". Az orvos csöndesen lehajtotta a fejét és így válaszolt: „Az lehetséges." Mi pedig, feleségemmel együtt, azóta is térdelve mondjuk hálaadó esti imádságunkat.

SZÉLL BULCSÚ

Fotó: Szeverényi

Apám beszél, anyám beszél

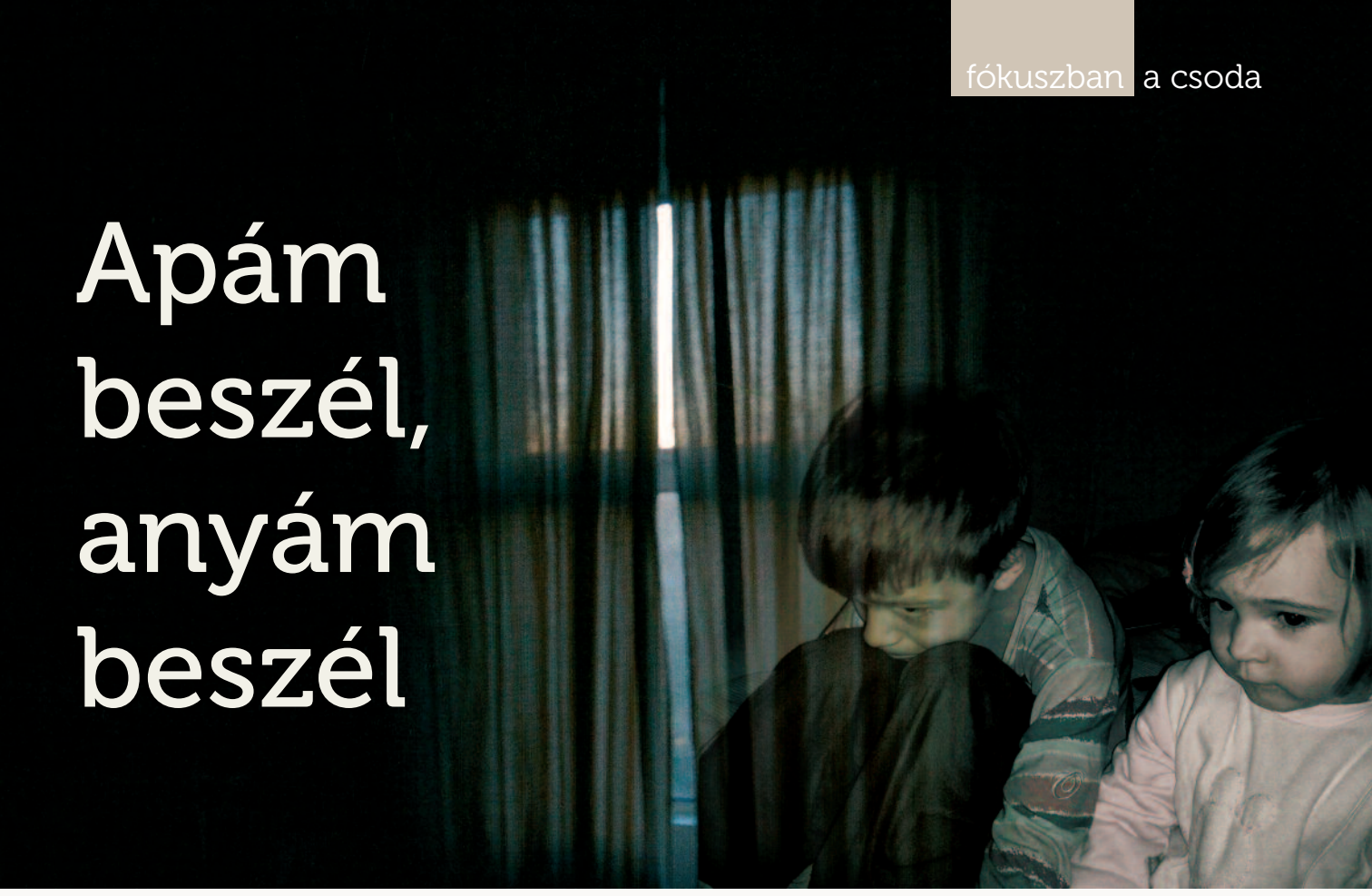

Hányszor hallottuk! Hányszor mondták:
– Hadd el, asszony...!
– Hadd el, ember...!
– A föld...
– A föld...
– Ezt a bajt is befedi.
– Ha vékonyan is, eltakarja.
– Nem üt ki többé a harag...
– Nem szökik szárba...
– Ott marad velünk a sírba'.
Most összerezzennek.
– Melyikébe?
– Az enyémbe. Elég nagyra szabták...
Csend. Fészkelődés. Lihegő szuszogás.
– Elaludtál?
– Ebbe a koporsószagú félelembe?
Anyám igazít a paplanon, mintha a didergő ágyat takargatná. Hátat fordít.
– Hová mész?
– Álom után!
– Ha itt nem leled, a világon sehol!
– Nincs az a számomra Istentől megteremtve...
– Hogy kerül Isten ide?
– Úgy, hogy melléd rendelt, s egy jó napot nem adott hozzá!
– Jónak indult...
– Indult. Aztán elhaladt köztünk.
– Mentél volna utána, kerested volna a jót a rosszban is!
– Mi más után botorkálok harminc esztendeje?
– Egyhelyben...!
– Mindegy is. Akárhová veszett s akármikor lett oda, a jó napot csak a csoda hozhatja vissza.
Holdvilág hull a vigyázó ablakok szemére.
– Felimádkoztad az időt, ahelyett, hogy hallgattál volna Jézus szavára! Hogy mondja a Miatyánkba'? Bocsátottál te már meg valaha?
Anyám sírva fakad.
Apám dühe riadalomra vált.
– Napjába hetvenhétszer megbocsátani?
– Ha egyszer Isten ezt akarja!
– Kérje, ha nincs egyéb dolga!
– Terhedtől akar véle megszabadítani!
– Hová tegyem le a sok kínt, amivel feldíszítettél?
A Hold a feszületet világítja.
– Krisztus meg a keresztbe tett gerendákon végezte, mégsem panaszkodott ellene!
– Örökké szerteágazik a beszéded. Csak akkor hozakodsz elő Istennel, amikor az igazadat meg kell támasztani.
Kakaskukorékolás.
Egyik gyermek a másiknak, suttogva:
– Te hiszel a csodába'?
– Én-e?
– Sok esztendős vagy. Többet tudsz.
– Csak többet gondolok...
– És mit gondolsz? Vannak csodák?
Hosszú csend. A szülők hallgatóznak.
– Csak igazság van. Vagy ha nincs, lesz.
– Mi az az igazság?
Az éjszaka virradóra fordul.
– Egyféle csoda.
– Értem.
– Akkor aludjunk!
Anyám keresztet vet. Sírása hallható. Talán nem is sírás már ez. Imádkozás.
– Ne búsulj, asszony! Békélj meg! – A nap felkelt.
– Vetkőzz ki haragodból!
– Ha szavad bánás volna s nem puszta fecsegés!
– Ne a szavaktól várd azt, amit csak magadban lelhetsz meg!
– Mi volna nekem, amiből még Istennél is hiány van!?
Egyik gyermek a másiknak, riadtan:
– Isten is szegény, bátya?
– Szegény bizony.
– Mi nincs neki?
– Csodája.
– S akkor, aki azt kéri tőle, annak mit ad?
– Magát.
– S az nem csoda?
Most már apám is sír.

IANCU LAURA
A szerző József Attila-díjas költő

Csoda

– Hogy mi volna a csoda? – fordította vissza kérdésemet Mihály bácsi. – A csoda, számomra a legnagyobb csoda az, hogy élek. És ezt a kérdést föl tudom tenni magamnak, tanítóimnak, családomnak, papomnak, és újra magamnak... Mégpedig úgy, hogy belegondolok abba az örömbe, amit az élet jelent nekem. Bármikor visszautazhatok gyermekkoromba, fölidézhetem édesanyámat, testvéremet, rengeteg társamat, akik velem együtt rótták útjukat, és – hála Istennek – sokan róják ma is, különösen feleségem, gyerekeim, unokáim, barátaim – föl se tudom sorolni őket. Mert valamennyien csodák, eleven és drágalátos csodák! Olyan különösek, amilyeneket senki emberfia nem tudna kitalálni, utánozni pedig még kevésbé. A végére hagytam, de velük kellett volna kezdeni: hálás vagyok betegségeimért, szenvedéseimért, munkahelyi és egyéb bukásaimért, sőt, kirúgtattatásaimért.

Szóval a múltba révedt, de nem hagyta abba, csak másfelé fordította tekintetét.

– Igazából a gazdaságkori emberiségnek és a tudománynak az egyetlen kérdése az élet, az élet keletkezése.

– A pénzcsináláson kívül – tettem hozzá óvatosan.

Mihály bácsi folytatta.

– Nem véletlen, hogy pogány korunk oly bőszen, és semmi költséget nem kímélve hadakozik az élet csodája ellen. Fiatalkoromban a rádió bemondta, az összes újság megírta, hogy egy szovjet tudósnő, bizonyos Olga Lepesinszkája élettelenből élő sejtet hozott létre, amiért Lenin-rendet is kapott, de a turpisság bizony kiderült. Állítólag élő sejtet rombolt szét laboratóriumi villámmal, majd a fölvételt fordítva játszotta le. Hogy így történt-e vagy más csalafintaságot alkalmazott, mellékes. Lényeg az, hogy az élet csodáját se neki, se magának a nagy Szovjetuniónak sem sikerült bemocskolnia. Másnak sem ezen a kerek, szép világon. Nem is lehet, mert a csoda már ilyen.

– Milyen? – kérdeztem.

Elmosolyodott, merengett egy kicsit.

– Lágy, édes, bársonyos? Vagy nesztelen és észlelhetetlen? „Hited meggyógyított" – mondta az Úr a vérfolyásos asszonynak, a leprásnak, a vaknak. Nem történt semmi látható, fogható, orvosi műszerekkel nyomon követhető, csak annyi, hogy az addig rosszul működő sejtek egy szempillantás alatt rendbejöttek... vagy nem.

– Kicserélődtek?

– Ki tudja, ki sejti? Nincs jó szó. Ki intézkedett? Hitünk csodákra képes? Tényleg hegyeket mozgat? – Akadozott, elhallgatott egy időre, majd folytatta. – Az is meglehet, hogy például a vak elsorvadt szemidegei helyén vadonatújak keletkeztek. A sorvadtakból vagy a semmiből. Megtörtént az, amire Lepesinszkája és mai társai nem voltak és nem lesznek képesek.

Ezért nincs szó a csoda lényegére. A szó ugyan leheletfinom képződmény, mégis sokkalta testesebb a hitnél és Isten áldásánál, mint amennyivel a bálna köpcösebb a szúnyognál. A csoda a hídmérlegen a semminél is kevesebbet nyomna, mégis több a földkerekségnél. Más dimenzió.

– Ez mit jelent?

– Nem tudom – felelte, majd kis szünet után folytatta. – Gyakran a köznapi ember élő hitének és a Mindenható jóságának közös műve a csoda. Lehetne külön az Úré is, mint történt az például a teremtésnél, ahol jelen sem voltunk az első öt napon. Bizonyára ma is történnek ilyen csodák. Olyanok, amelyekről sosem szerzünk tudomást, mert nélkülünk, mintegy a hátunk mögött történnek. Például az, amelyik a szareptai özvegy szuszékjában történt: három és fél évig nem fogyott ki belőle a liszt, amíg az éhínség tartott. Fontos apróság: soha nem keletkezett a szuszékban fölösleg!

– Miért?

Mihály bácsi vállat vont.

– Nem tudom. Senki, ha próbálta volna, maga Illés próféta sem tudta volna megfejteni a szuszékban szaporodó liszt titkát.

Megkockáztattam: – Talán azért nem telt meg soha a szuszék, nehogy az özvegy aranyért árulja a piacon?

– A rejtett, vagy ha úgy tetszik, a tapintatos csodák közé tartozott az a názáreti eset, amikor falubélijei meg akarták ölni a Messiást a zsinagógájukban mondott beszéde miatt. Ezért „kiűzték Jézust a városon kívülre, és fölvezették arra a hegyre, amelyen városuk épült, a szakadék szélére, hogy letaszítsák. De ő áthaladt közöttük, és eltávozott." Ízlelgessük a kifejezést: „áthaladt köztük!" Egyedül Isten képes ilyen tapintatra! Nem tuszkolódott, lökdösődött, furakodott, nem is hívta Mihály arkangyalt, hogy csapjon szét az ölni vágyók között.

– Nem tudjuk, miként történt, de egy biztos: a dühöngő, vérszomjas tömeg észre sem vette, hogy nincs, kit lelökjön a szakadékba! „Áthaladt közöttük." Ennyi történt. A názáreti zsidók nem

kerültek újabb lelki kalamajkába, mert Isten tapintatos. Sosem erőszakos, nem akar megbotránkoztatni senkit. Mégpedig azért, hogy a csoda részese, itt elszenvedője meg ne botránkozzék, hiszen az események az ő legszentebbnek vélt szándéka ellenére zajlottak. Hogy ne terhelje újabb bűn a lelkét, sőt, tanuljon az esetből, ő maga jöjjön rá az események lényegére. Valami ilyesmi a mi gyönyörű szavunknak, a tapintatnak az értelme. A tap gyökben benne van az érintés, a testi, a meghitt emberi kapcsolat, de hiányzik belőle az erő, a durvaság.

– Az Úr a legtapintatosabb a világon – kottyantottam közbe, öreg barátom pedig lendületesen folytatta.

– A csodálatos kenyérszaporítás csodájának folyamatába senki se lát bele, senki sem észleli, hogy az öt kenyér megsokszorozódna. Ki tudja, hogyan s mint, de végül jutott mindenkinek elegendő, sőt, nemcsak jutott, maradt is, több, mint amennyi a vacsora előtt volt. Mielőtt föltámasztaná a zsinagógai elöljáró leányát, azt mondja, hogy „nem halt meg". Szeretné ugyanis elkerülni, hogy a csoda miatt higgyenek az emberek, mert a csodaváró leginkább szalmaláng hitre jut. Azt szeretné, hogy a szemtanúk lelki tanúk legyenek! Forgassák, érleljék elméjükben, lelkükben az eseményeket, és saját, személyes, átélt hitre jussanak.

– Mi volna az átélt hit?

– A jó, szép, igaz és szerető Isten utáni vágyakozás öröme. Egy szóval az istenszerelem.

CZAKÓ GÁBOR

Csodára várva

Mindig is szerettem a váratlan fordulatokban bővelkedő, izgalmas történeteket, így nem csoda, hogy József története már kisgyermekkoromban is egészen elvarázsolt. A mai napig nem tudom megunni: szívesen hallgatok róla igehirdetéseket és nézek olyan sajátos feldolgozásokat, mint amilyen Andrew Lloyd Webber musicalje, a *József és a színes, szélesvásznú álomkabát*. Csak nemrég figyeltem fel arra az érdekes részletre, hogy a darab eredeti címe szerint József kabátja nemcsak különböző színekben pompázó, hanem egyenesen elképesztő, csodálatos (amazing). Nem tudjuk pontosan, milyen lehetett ez a Jákóbtól kapott különleges ajándék, ám egy valami biztos: nem védte meg Józsefet. Nem ruházta őt fel különleges erővel, nem tette láthatatlanná. Éppen ellenkezőleg: nagyon is sebezhető ruhadarab volt. El lehetett szakítani és vérbe mártva, már a történet elején hazugság bizonyítékaként felhasználni.

Józsefet sem a kabát, sem pedig a védelmére siető idősebb testvér, Rúben nem tudta megmenteni a rá váró megpróbáltatásoktól. Egyedül Istennek lett volna hatalma ahhoz, hogy csodálatos módon beavatkozzon az eseményekbe és megvédje őt. Mégsem tett ilyet: nem akadályozta meg, hogy letépjék róla a kabátot, majd beledobják egy kiszáradt kútba. Nem lépett közbe, amikor a rabszolgakereskedők üzletet kötöttek a testvérekkel, és akkor sem, amikor Potifár börtönbe vetette. József, kiszolgáltatva a hatalmasoknak, látszólag teljesen tehetetlen volt, és sorsába beletörődve sodródott az eseményekkel. A felszín alatt azonban csodálatos folyamatnak lehetünk tanúi: József nem átkozódik, nem okolja Istent a történtekért, hanem türelmes és bízik Benne. Ahelyett, hogy a saját kezébe venné élete irányítását, vár. Mire? Arra, hogy az Úr valóra váltsa az álmait.

„Ha akkora hitetek volna, mint egy mustármag, és azt mondanátok ennek a hegynek: Menj innen oda! – odamenne, és semmi sem volna nektek lehetetlen" – mondja Jézus a gyógyításban kudarcot vallott tanítványainak. Isten csodákat tud véghezvinni rajtunk keresztül, ha hiszünk benne és engedjük, hogy vezessen minket: kit a műtőbe vagy a betegágy mellé, kit gyerekek közé egy iskolába vagy óvodába, kit egy hivatalba vagy egy cég élére.

Ugyanakkor, Józsefhez hasonlóan, mi sem kerülhetjük el a magunk Egyiptomát: az anyagi vagy éppen fizikai, lelki értelemben vett kiszolgáltatottságot, amikor már senkire sem támaszkodhatunk, egyedül Istenre. Vigasztaló, hogy ez a látszólag vesztes helyzet csupán a felszín. A mélyben életünk legnagyobb csodája mehet végbe: kegyelemből rájöhetünk, hogy Isten sohasem hagyott magunkra minket. Mindvégig ott volt mellettünk, és a jövőben is velünk lesz. Ez a csoda pedig nem csak három napig tart majd, hanem örökké.

KOCH SZILVIA
Evangélikus lelkészjelölt

József kabátja egy színházi darabban

A csodát ma úgy hívjuk: véletlen

Goethe egyik könyvében írja ezt az elgondolkoztató mondatot: „Isten adja a diót, de sohasem töri fel". Ő adott értelmet az embernek, hogy életét, hitének tanulságait maga keresse és találja meg a Szentírás fényében. A csoda az, ami tapasztalatainkból leszűrt tudásunkat meghaladja.

A Biblia elsősorban Isten számunkra megmagyarázhatatlan cselekvését tartja csodának, de nem kutatja azt, hogy a Teremtő a természeti törvények meghaladásával, vagy azoknak általunk nem mindig értett betartásával cselekszik. A csoda nem a természettudományok által vizsgálandó esemény, nem a természet törvényeinek felfüggesztése, hanem a hit világához tartozik. Isten bennük belép a mi téridő világunkba, és ott számunkra megmagyarázhatatlan módon cselekszik. Keze nyomán történik valami, ami jele annak, hogy Isten nem hagyta magára az embert, hanem ma is gondviselő Urunk.

A keresztyén ember nem a csodákban hisz, hanem Jézus Krisztusban. A hitet nem a csoda teremti, de a hit csodákat képes teremteni. Soha nem azért történnek csodák, hogy valaki ezeket látva hitre jusson. Viszont, ha valaki hisz, akkor tapasztalja az életében Isten csodálatos jelenlétét. Az apostolok nem a maguk erejével vagy valamilyen különleges adottságok következtében tettek jeleket és csodákat. Istennek átadott életű emberek voltak, akiket Isten felhasznált arra, hogy rajtuk keresztül valamit tegyen az emberekért.

Isten a csodákat is használhatja jelként, amely kifejezi azt, hogy a történetek kivel, mivel függnek össze. Isten jelei gondviselésének tapasztalásához segítik az embert. Az üdvösségtörténet jeles eseményeit a legtöbbször csodajelek kísérik, hogy az ember észrevegye, hogy itt Isten hatalma nyilatkozik meg és nem pusztán hétköznapi, véletlen dolog történik. Isten küldötteinek bizonyságtevését azért kísérték csodás jelek, hogy az emberek észrevegyék, hogy a próféta vagy Isten embere nem magától szól, hanem Isten üzen általa valamit, amit el kell fogadni, mert a sorsunk, életünk függ tőle.

A jel és a csoda önmagában még nem bizonyítja azt, hogy benne Isten van jelen. **A hozzá társuló ige a bizonyíték.** Ezért a Biblia a csalók jeleiről és csodáiról is beszél, amit Isten semmivé tesz (Ézs 44,25). A hamis jelek és csodák hitetésének csak az tud ellenállni, aki Jézus vezetését elfogadja és termi a Szentlélek gyümölcsét, a szeretetet, az örömet, a békességet és a többi krisztusi tulajdonságot (Gal 5,22–23).

A mi életünkben is történnek csodák, amit – hit nélkül – a véletlennek tulajdonítunk. Egy fél évvel ezelőtt rosszul lettem otthon. A feleségem szelíd erőszakkal bevitt a kórházba, ahol ott fogtak, mivel szívérgörcsöt állapított meg az orvos. „Véletlenül" az orvost Kárpát-aljáról gyerekkora óta ismertem, és pontosan az ő keze alá kerültem. Éjjel három órakor kerültem az osztályra, ahol ő fogadott. Örültünk egymásnak. Az első diagnózis nem állapított meg nagyobb bajt, de biztonság kedvéért felhelyeztek egy értágítót az egyik koronaérbe, és úgy volt, hogy másnap hazamehetek. Megborotválkoztam, és készültem haza, amikor elkapott az infarktus. Mielőtt összerogytam volna, nyílt az ajtó. Az orvosom, a gyerekkorunk óta ismert jó barát jött teljes felszereléssel, mivel a szomszéd szobában egy beteget látott el és beszélgetni akart velem. Ő kapott el és fektetett le az ágyra. Nála volt a szükséges infúzió és minden más műszer. Két percen belül teljesen ellátva az intenzív osztályon voltam. Nyom nélkül úsztam meg az infarktust. „Véletlenül" – mondták sokan. Kant szerint a véletlen az Isten álarca. Másnap a főorvostól tudtam meg, hogy ha az infarktus az utcán vagy a vonaton kap el, akkor nem biztos, hogy élek. „Csoda volt" – mondta.

„Papa, akkor a csoda az, amitől megváltozik az életünk?"

Mikor otthon elmeséltem a családomnak, hogy mi minden történt velem a kórházban, a kicsi Sári unokám arról faggatott, hogy mi is az a csoda. Próbáltam magyarázni, hogy milyen lenne, ha nem lennék már, de most itt vagyok, nem betegen, hanem egészségesen. Figyelmesen hallgatott, majd végül így foglalta össze azt, amit megértett: „Papa, akkor a csoda az, amitől megváltozik az életünk?" „Igen, kicsim, ezt én sem tudtam volna pontosabban elmondani."

SZIGETI JENŐ

Fotó: Vári Zsolt

Mint a Mátra

Állani, némán, mint a Mátra,
Nem nézni előre, se hátra.

Nem erőlködni befelé sem,
Csak bámulni a létezésen,

A parttalanban elmerülni
És úszni benne és örülni

Az egyetlen csodának: annak,
Hogy valamik, valakik vannak,

És mindent köszönteni szépen,
Minden valók testvéreképpen;

Kontraktust kötni szent közönnyel,
Kánikulával, vízözönnel,

Szem-lehunyva és kar-kitártan
Felolvadni a napsugárban,

Ha jő Medárd, negyvennap ázni,
De csorgó hajjal is nótázni;

Orrszarvúként egyedül járván
Nem dideregni mégsem árván,

Mert egybering közel és távol
Szíved hullámzó ritmusával,

Amely magát némán kitárta
A mindenségnek, mint a Mátra.

SÍK SÁNDOR

Könyörgés csodáért

Az ökör ismeri az ő gazdáját,
a szamár is tudja jászla urát,
csak te, Izrael,
nem ismered föl a te Uradat.

Pedig hajnalodik kelet felől.
A mérhetetlen fény és árnyék
itt áll jobbom felől
s vezeti vérembe mártott tollamat.

A siralmak völgyében nyüzsgő tömeg.
A vakok látni akarnak,
a süketek hallani
s a poklosok szája gyógyulásért vonaglik.

Arcom patakzó könnyét
a felkelő nap üstöke letörli
s az elnémult sokaság fölött
a lángrahasadt egekbe kiáltok:

Adonai, tégy csodát!

DSIDA JENŐ

„…Emlegessétek minden csodáját!”

(Zsolt 105,2b)

Legyen hálánk kifejezése, ha elmondjuk, közzétesszük az átélt csodákat. Tanúk lehetünk. Emlékezetünket, Isten iránti bizalmunkat is ébren tartjuk, ha emlegetjük, amit megtapasztaltunk.

Hálaadó kopjafát szerettünk volna állítani a margitszigeti bejáró budai oldalán oda, ahol az út a szökőkút előtt kanyarodni kezd. Ezen az útszakaszon menekült meg a halál torkából csodálatosan két gyermekünk is. Az Istent dicsőítő kopjafát nem állíttattuk fel, azonban ez a rövid írás legyen az Ő dicsőségére.

1970. október 5-én úszóedzésről hozta hazafelé édesanyám három unokáját. A két kicsit kézen fogva vezette, a kilencéves Józsika egy lépéssel előttük ment. Éppen az egyenes szakaszhoz értek, mikor a sziget felől egy Barkas teherautó felrohant a járdára, Józsika eltűnt, az autó a bokrokban állt meg. Édesanyám kétségbeesett kiáltásait meghallották a közelben futóedzést tartó serdülők, annak ellenére, hogy a sofőr el akarta hallgattatni mondván: „Mit kiabál?! Nem látja a gyerekeket?” – mutatott a Nagymama mellett álló két kicsire. A segítségre sietők, leleményes edző a serdülőkkel egy rúd segítségével leemelte a teherautót Józsikáról, aki a jármű alatt futó kipufogó alá szorult három rétegben (térdeit behajlítva). Szájából kitakarították a törmeléket, és akkor a sápadt gyermek örömmel mondta: **„De jó, Nagymama, hogy nem téged gázolt el, mert Te meghaltál volna!”**

1978. január 24-én legkisebb fiunk tizenegy évesen jött hazafelé a sportuszodából. Futott, mert hallotta, hogy jön az autóbusz. El is érte. De amikor az egyik lábával már felszállt, rácsukódott az ajtó és hiába dörömbölt; a busz elindult. A középső ajtón kint rekedve egy megállón át húzta a busz. Gáborka látta a feje mellett forgó kereket, a járdaszegélyt, és imádkozott, hogy nehogy előbb nyíljék az ajtó, mint ahogy megáll a busz. Hála legyen Istennek, a jármű előbb állt meg. A kinyíló ajtóban ijedten vették észre a földre pottyanó gyermeket. Az utasok között volt egy edzőnő is, aki egy nagyobb fiúra bízva megengedte, hogy visszamenjen az elhagyott táskájáért. Mire a busz egyet fordult, Gábor már megmosakodva várta a táskát is megtalálva a járművet. A vezető felismerte, és igazolni akarván magát neki, a vezetőfülkéből megmutatta, milyen rosszul van megvilágítva a megálló. Gáborka kikopott irhabundája, nadrágja és csípőtáji horzsolása rákényszerítették őt, hogy hazaérve részletesen elmondjon mindent, bár szeretett volna megkímélni minket a halálos ijedtségtől. Isten irgalmas volt hozzánk, és mindkét esetben csodával tartotta meg a fiainkat. **Hála és dicsőség legyen az Úrnak!**

Jani fiunkat súlyos toxikus skarlátból gyógyította meg Isten, amikor tizenkét évesen éppen a konfirmációra készült. Csoda, hogy Sámuel dédunokánk súlyos szívfejlődési rendellenességgel éppen ott és akkor született, ahol segíteni tudtak rajta. Hálával bízzuk Őt Istenre a továbbiakban is – szüleivel együtt.

A gyermekorvosként rám bízott gyermekek között is volt olyan, akinek az akkori (1960-as évek) kórházi lehetőségek mellett mellékvesevérzéssel semmi esélye sem volt az életben maradásra. Két lábujj részleges elhalásával mégis csodálatosan gyógyult.

Isten teremtett világa, benne az élettel, maga is csoda. Az alázatos kutatót, szemlélőt ámulattal tölti el. Sajnos vannak, akik itt megrekednek, és a teremtményeket istenítik. Számomra a valóságos csoda az Isten végtelen hatalmával és szeretetével való szembesülés. **Nagy áldás, ha a csoda célt ér, és az esemény vagy megértett isteni üzenet megnyitja szemünket, fülünket Isten szerető vezetése felé, és rábízzuk magunkat.**

Az Úr Jézus többször hivatkozott csodáinak és jeleinek céljára. „Higgyetek nekem, hogy én az Atyában vagyok, és az Atya énbennem van; ha pedig másért nem, magukért a cselekedetekért higgyetek.” (Jn 14,11) Különös, hogy mégis voltak írástudók, farizeusok, papok és mások, akik a jelek láttán ahelyett, hogy dicsőítették volna, kivégzését készítették elő. Nem hittek neki. Jeleket és csodákat követeltek tőle, bár láthattak és hallhattak róla, hogy Kánában, a menyegzőn a vizet borrá változtatta, hogy ötezer, majd négyezer embert jóllakatott néhány kenyérből (sok maradékkal). Hogy vakon született vagy süketnéma, béna és ördöngös meggyógyult, és halottak – köztük a negyednapos Lázár – feltámadtak. Jézus Krisztus kivégzésekor gúnyolódtak: „Másokat megmentett, de magát nem tudja megmenteni. A Krisztus, az Izráel királya, szálljon le a keresztről, hogy lássuk, és higgyünk.”

(Mk 15,31–32) **Azonban akiknek megnyílik a szemük, csodát élnek át a kereszténél is,** mint a jobb oldali lator és a római százados (és azóta sok millióan!). Sokan megélték a feltámadottal való találkozás csodáját is.

Az Úr Jézus, mikor tanítványaitól búcsúzott, megígérte, hogy elküldi Szentlelkét, és feladattal bízta meg őket: „Bizony, bizony, mondom néktek: aki hisz énbennem, azokat a cselekedeteket, amelyeket én teszek, szintén megteszi, sőt ezeknél nagyobbakat is tesz. Mert én az Atyához megyek, és amit csak kértek majd az én nevemben, megteszem, hogy dicsőíttessék az Atya a Fiúban... A Pártfogó pedig, a Szentlélek, akit az én nevemben küld az Atya, ő tanít majd meg titeket mindenre, és eszetekbe juttat mindent, amit én mondtam nektek." (Jn 14,12–13;26) **A Szentlélek segítségünkre van abban is, hogy meg tudjuk különböztetni a csodák eredetét.** A varázslók csodái veszedelembe viszik testünket, lelkünket, szellemünket. A gonosztól való függésbe kerülhet az, aki hatalmukba kerül.

Jézus mennybemenetelekor is hasonlóan szólt, amikor a tanítványokra bízta, hogy tegyenek tanítványokká minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak, és a Szentléleknek nevében, tanítva őket, hogy tartsák meg mindazt, amit ő parancsolt nekik. „És íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig" – ígérte nekik (Mt 28,20).

Márk evangéliuma végén olvashatjuk: „Azok pedig elmentek, hirdették az Igét mindenütt, az Úr pedig együtt munkálkodott velük. Megerősítette az igehirdetést a nyomában járó jelekkel." (Mk 18, 20)

Így történhetett meg az is, hogy pünkösdkor több ezren tértek meg, hogy Jézus üldözőjéből, Saulból Pál apostol lett, hogy megtörtént a reformáció. Voltak és vannak ébredések, az evangélium elterjedt a föld végső határáig, és akik nyitott szívvel fogadják, ma is különleges csodákat élnek át.

Tudatosítva csodáit és megemlékezve azokról bizalommal kérhetjük, hogy itt, Magyarországon és Európában is – hasonlóan a jerikói úti segítségért kiáltó vakhoz – Jézus nyissa meg a szemünket, hogy látva Őt kövessük, szolgáljuk és dicsőítsük. Őt, aki meghalt értünk, hogy örök életünk legyen Vele.

DR. GYŐRI JÓZSEFNÉ
DR. DRENYOVSZKY IRÉN
Gyermekorvos

Visszatérő pünkösdi csoda

Bár a szerkesztői felkérés életem egyik fontos csodájának rövid leírására biztat, én olyan csodáról szeretnék vallani, amit, hála Istennek, újra meg újra átélhetek, átélhetünk. Ha úgy tetszik, egyfajta rendszeresen megtapasztalható pünkösdi csodáról van szó, amit igehirdetési szolgálataimra készülve élhetek át.

Gondolom, sokan ismerjük azt a nehéz helyzetet, amikor ülünk egy bibliai szakasz felett, többször is elolvastuk, de „se kép, se hang". Hiába keresünk hozzá magyarázó kommentárokat, teológiai szakirodalmat, a szöveg nem akar megnyílni, csak élettelen betűhalmaz marad. Megtapasztalhatjuk az apostoli bizonyságtétel kemény igazságát: „a betű megöl, a Lélek pedig megelevenít." (2Kor 3,6)

Fotó: Révészné Bellai Csilla

Csodálatos ajándék az a pillanat, amikor a Lélek elevenítő szele feltámad, és a hamu alatt rejlő parázs felizzik, az élő és ható Ige lángra lobbanva átforrósít. Nem én fejtem meg a titkot, hanem az Ige ragad meg engem, és akar megszólítani másokat is rajtam keresztül.

Ez a csoda nem „rendelhető meg", hiszen Jézustól tudjuk, hogy „a szél arra fúj, amerre akar..." (Jn 3,8), de lehet kérni, és jó reménységgel bízni a Mester ígéretében: „Kérjetek, és adatik nektek..." (Mt 7,7)

GÁNCS PÉTER
Evangélikus püspök

Katolikus, református és pünkösdi vélemény

A csodák üdvösségre hívó jelek

Általános értelemben véve az egész teremtett világ egy csoda. Maga e csoda pedig elsősorban abban áll, hogy Isten nemcsak megteremtette (majd esetleg magára hagyta volna) a világot, hanem a gondviselése útján minden egyes pillanatban létben is tartja, akarja, igent mond rá, vár tőle valami fontosat és lényegeset.

Sajátos teológiai értelemben pedig akkor beszélhetünk csodáról, amennyiben ritkán, egészen váratlan módon és nagy föltűnést keltve valami olyan történik, amire a természetnek a rendjéről alkotott jelenlegi világtudásunk és ismeretkészletünk szerint (még) nemigen adható oksági, okokozati magyarázat.

Mindehhez hozzájárul még az is, hogy az egész eseménynek a szándékolt és célzatos jellege miatt érdemes azt közvetlen (vagy éppen közvetett és a teremtményeken keresztül megvalósuló) isteni cselekvésként fölfogni, a kinyilatkoztatás megnyilvánulásaként, az isteni hatalomnak és az erőnek a nyilvánvalóvá válásaként megtapasztalni.

A csodának az érzékelése és az annak megfelelő cselekvés azonban egyáltalán nem adódik magától: éppen ellenkezőleg, a jel párbeszédes, vagyis a benne rejlő titok mindig értelmezést, tudatosítást és tudatosságot igényel, utal valamire, a hitnek a válaszára szólít és hív föl.

A megfigyelő itt válik el a résztvevőtől: a csoda nem egy bizonyítás, inkább „csak” egy érv és egy bizonyíték, amely az egész személyiségünket mozgásba hozó és önmeghatározó választást és szabad döntést igényel az isteni gondoskodásnak és a gondviselésnek az elfogadásáról.

Az isteni kulcscsodának, Jézus Krisztusnak a gyógyító (ideértve a föltámasztókat is), a démonűző, valamint a természeti csodáit különböztethetjük meg, amelyeket ő az Isten országának a dicsőséges eljövetelével, szintúgy a végidőknek és az üdvösségnek a várásával kapcsol össze, ahol majd Isten lesz minden mindenben.

Már maga a Szentírás is megörökíti a jézusi csodákon kívül az isteni kegyelemnek más személyeken keresztül végbevitt csodáit, ezek sora pedig az egyháztörténelemben folytatódik, és az istenközelségben élő, szent emberek tetteiben bármikor – ma éppen úgy, mint holnap – megnyilvánulhat.

NAGYPÁL SZABOLCS
Római katolikus teológus

Mi az igazi, a legnagyobb csoda? Hát nagyobbakat tenni Jézusnál!

Mert Ő már ezt régen megígérte: „Aki hisz énbennem, azokat a cselekedeteket, amelyeket én teszek, szintén megteszi, sőt ezeknél nagyobbakat is tesz.” (Jn 14,12) Jézus látott és hitt. Könnyű volt neki, mondhatnám hitetlen Tamásként. De Tamással erre ocsúdtam: boldog(abb)ak, akik nem látnak és hisznek. Mivel hisznek? Hát Jézus hitével (vö. Róm 3,26), noha nem látnak Jézus szemével!

Levélforma titokzatos Családomnak, megszólítás nélkül és minden családtagnak címezve:

Mert mi is voltaképpen a legnagyobb csoda, mi a legnagyobb misztikum, ami valaha emberrel megeshet? Az, hogy az Atya eggyé tett engem Jézussal – az unio mystica cum Christo. Minimum méltatlankodnom kellene, azaz csodálnom e *csodát* e döbbenetes megtiszteltetésen: Krisztus Menyasszonyaként Jézus családjába „beházasítottak”, testvérévé adoptáltak, hüledező kisöccseként én is akár Dáviddal szólva ilyeneket dadoghatnék azoknak, akik érzéketlenek bármiféle természetfeletti csodára: „olyan kicsiny dolog előttetek, hogy a király vejévé legyen valaki, holott én szegény és megvetett ember vagyok?” (1Sám 18,23).

Nekem nyilván kevés a hitem. A „mustármagnyi hitetek ha volna” szerencsére többes számban hangzott el, egyedül nincs annyi se, de együtt a többi családtag-tanítvánnyal... De most már mit számít, nem is kell nagy legyen! Ha nem megy, hihetek Jézus hitével. És akkor azzal a hittel nagyobbat kell tennem nála. Ennél alább nem adja. Ő bűntelen volt és látott. Én bűnös vagyok, és nem látom úgy az Atya arcát és a láthatatlan világot, ahogy Ő látja. Úgy tenni, ahogy Ő tett, egy stresszhelyzetben nekem tehát nehezebb, mint neki volt, hisz Őbenne a bűnös természetet nem kellett visszaszorítsa a Szentlélek, ahogy bennem, amikor szeretni kell és a másik arcot odafordítani. És Ő mégis megteheti ugyanezt énbennem is, bűnre való hajlamom ellenére is. Ez a nagyobb, a Jézusénál is nagyobb csoda bennem!

Legnagyobb Bátyám, Jézus, légy bennem magadnál is nagyobb, tegyél általam, legkisebb testvéred által a náladénál is nagyobbakat, nehogy pongyola-epigon, kisstílű követőd legyek! Ennyit megérdemelsz. És erre Ti is jogosultak vagytok, Krisztusban bátyáim és nővéreim, akiknek legjelentéktelenebb, de abszolút nélkülözhetetlen tagja vagyok e testben, a Te testedben, szeretettel és ámuldozva
üdvözöl Téged
és titeket
legkisebb
öcséd –
öcsétek

HORVÁTH LEVENTE
Református lelkész, Kolozsvár

Tanúskodás csodák kíséretében

Jézus az ő földi csodáinak folytatását ígérte az őt követő apostoloknak. A feltámadásáról szóló tanúskodásra hívta őket, de azt is megígérte számukra, hogy annál nagyobbakat is fognak cselekedni, mint amit tőle láttak: „Bizony, bizony, mondom néktek: aki hisz énbennem, azokat a cselekedeteket, amelyeket én teszek, szintén megteszi, sőt ezeknél nagyobbakat is tesz... és amit csak kértek majd az én nevemben, megteszem.” (Jn 14,12–13) Ennek beteljesedéséről a pünkösdi eseményeket követően olvashatunk. A Márk 16-ban felsorolt csodajelek valóban követik mindazokat, akik hisznek és teljesítik az evangélium hirdetésének parancsát: „az én nevemben ördögöket űznek ki, új nyelveken szólnak, kígyókat vesznek kezükbe, és ha valami halálosat isznak, nem árt nekik, betegre teszik rá a kezüket, és azok meggyógyulnak” (Mk 16,17–18).

A jézusi csodák megismétlődését, folytonosságát csak a pünkösdi eseményt követően tapasztalják meg az apostolok, illetve az első keresztyének. Ennek alapján az a meggyőződésünk, hogy a Történelem Ura – többek között – azért adott a XX. század elején új pünkösdöt, hogy az Egyház minden korábbinál erőteljesebben és kiterjedtebben tapasztalja meg a jézusi csodaígéretek beteljesedését. Ahogyan a Szentlélek ígérete (ApCsel 1,8) a tanúskodáshoz kötődik, úgy a csodák is csak ebben az összefüggésben várhatók, kérhetők. A csodák tehát ma is azért történnek, amiért az apostoli korban, hogy megerősítő jelei legyenek a hirdetett igének és annak, hogy Jézus Krisztus napjainkban is él és munkálkodik.

UNGVÁRI CSABA
Rektorhelyettes,
Pünkösdi Teológiai Főiskola

Egy meisseni „szent porcelán”

Csak egy csodát ismerek, az Isten igéjének csodáját! Isten igéjének a csodája úgy viszonyul más csodákhoz, mint Isten a más istenekhez. Isten csodájának befogadása az ember legnagyobb próbatétele. Ahol és amikor azonban valaki kiállja ezt a nehéz próbát, az maga a csoda, éspedig igecsoda! Mivel tehát mindig mindenkiben és mindenki által az ige teszi a csodát, ezért nagyon ügyelni kell arra, hogy amit egyedül Isten cselekedett, ne embereknek tulajdonítsák. Mikszáth írja egy helyütt: „Semmi sem ragadósabb a lélekre, mint a csodás, a rendkívüli”. Amikor Isten igéjének a csodája mint bogáncs rátapad egy emberre, sokan úgy tekintenek e „ragadományra”, mint zsákmányra, az ember nagyságának becses dísztárgyára. Eszük ágában sincs megszabadulni tőle, hanem büszkén hordják, mint egy hős a kitüntetéseit.

Amikor valakit boldoggá vagy szentté avatnak, az egyház a csodát és a csodatévőt is alapos vizsgálatnak veti alá. Ha e vizsgálat során a csodatévő csodáját Istennek tulajdonítanák, egyet tudnék érteni az egyház vizsgálati eredményével, mert a vizsgálatot lefolytatók a Mestert követve járnának el, hiszen még a Jézus Krisztus által meggyógyítottak is rendre az Istent dicsőítették, és maga Jézus is az Isten hatalmát magasztaltatta érte.

A csoda teremti-e a hitet, vagy a hit a csodát? A Szentírásban mindkettőre akad textus. Minket azonban a két legfőbb kérdés foglalkoztat: 1. Ki teremti a hitet az emberben? 2. Ki tesz csodát az emberekkel? A helyes válasz így hangzik: az Isten szent igéje! „Legyen világosság!” – mondta Isten, és lett világosság. János evangélista írja: „Az Ige Istennél volt, és az Ige Isten volt. Ő kezdetben Istennél volt. Minden általa lett, és nélküle semmi sem lett, ami létre-

jött." (Jn 1,1–3) Akik tehát azokat a bizonyos emberek által zsákmányolt ragadomány-csodákat vizsgálják, tudniuk kellene, hogy „nélküle semmi sem lett, ami létrejött".

A reformáció terjedését György szász herceg minden erejével igyekezett megakadályozni. 1523-ban megkérte a pápát, hogy a néhai meisseni püspököt, aki 1107-ben hunyt el, avassa szentté. Az volt a terve, hogy az új szentet országa védőszentjévé is felavattatja, hogy a terjedő reformációnak ezzel is az útját állja. Luther az evangélium védelmében azonnal reagált, és bár a meisseni püspök szentté avatását megakadályozni már nem tudta, az *Új bálvány és ősi ördög ellen* című írásával országa védőszentjévé történő felavatását megnehezítette. Luther tiltakozása nem volt egészen hiábavaló. A szentté avatott püspök síremlékét az ereklyéivel együtt 1539-ben eltávolították Meissenből, és különböző helyekre hordták szét, többek között Münchenbe és Drezdába.

Luther könyvecskéjének alapgondolata, hogy a Biblia nem ismer szent embereket a mennyben, csak a földön, ahol viszont minden keresztyén ember szent. Ezért Luther javaslata szerint a mennyei szentektől el kellene fordulni, hogy a keresztyének a földön élőkre nagyobb figyelmet fordíthassanak. Mert jobb a szenteken addig segíteni, amíg élnek, mint őket felmagasztalni, boldoggá és szentté avatni, amikor már meghaltak! Inkább költse mindenki a pénzét a gyermekeire és a szegényekre, és lehetőleg ne nagyon fohászkodjék az égi szentekhez. Egyetlen szentnek sem lehet tetszésére, aki valóban szent volt, hogy emberektől nyerjen dicséretet, tiszteletet és felmagasztaltatást.

Luther szenvedélyes hangon kiált fel: „Ó, ti felmagasztaltak! Mikor fogjátok már magatokat egyszer szégyellni? Bár büntetne már meg egyszer titeket az Isten!" A továbbiakban a reformátor kifejti, hogy az evangéliumnak sokkal nagyobb az ereje, mint a jeleknek és a csodáknak. Az evangélium eddig soha nem tévedett, a „szent emberek" jelei és csodatételei ezzel szemben hamisak és hazugok lehetnek, ahogy Pál figyelmeztette is rá a gyülekezeteket: „Mert ennek a törvénytiprónak az eljövetele a Sátán munkája a hazugság minden hatalmával, jelével és csodájával" (2Thessz 2,9). Ő az, aki meg tudja téveszteni még a választottakat is (Mt 24,24). Mi tehát ne nyilvánítsunk egyetlen embert se szentnek, ugyancsak Pál tanítása szerint: „Egyáltalában ne ítéljetek azért addig, míg el nem jön az Úr. Ő majd megvilágítja a sötétség titkait, és nyilvánvalóvá teszi a szívek szándékait, és akkor mindenki Istentől kapja meg a dicséretet" (1Kor 4,5). Hiszen már Mózes törvénye is megírta a csodákról, hogy azokban nem kell hinni, ha ellenére vannak Isten igéjének (5Móz 13,5).

Mert a jeleknek és a csodáknak csak annyi a feladatuk, hogy Isten igéjének követői és szolgái legyenek, nem pedig fordítva, hogy a jelek és csodák irányítsák az igét, szabjanak rendet Istennek. Márk 16,20-ban arról szól, hogy a tanítványok igehirdetését az Úr jelekkel és csodákkal erősítette meg, de nem megelőző csodákkal, és főleg nem igehirdetés nélkül!

A Zsolt 71,19 hirdeti, hogy egyedül az Úr tesz csodás dolgokat. Jézus pedig egyetlenegy jelre, Jónás jelére utalt, amikor az emberek jeleket és csodákat követelnek tőle. A jelek és a csodák sok képmutatót és bálványimádót teremtettek a világban, ezzel szemben az Isten igéjének, az igecsodának egyetlen jó gyümölcse van: a hit.

Krisztus Jézus „nem tekintette zsákmánynak (ragadománynak), hogy egyenlő Istennel, hanem megüresítette (megalázta) magát" (Fil 2,6kk) – énekli Pál himnusza. Ha tehát maga a Mester nem vonatkoztatta a dicsőségét önmagára, akkor bizony nekünk sem volna szabad megcselekedni! Jézus figyelmeztetése örök mementó: „Hogyan tudnátok hinni ti, akik egymástól fogadtok el dicsőséget, de azt a dicsőséget, amely az egy Istentől van, nem keresitek?" (Jn 5,44)

A szentté avatott meisseni püspök, a XVI. század egyik új bálványa közszemlére kitett ereklyéjét a drezdaiak sokáig láthatták, bámulhatták, egészen addig, amíg a templom (összes ereklyéivel együtt) Drezda bombázásakor meg nem semmisült, és az enyészeté nem lett. Intő jel, hogy ugyanakkor a bibliás ember szobra sértetlenül állva maradt, és a mai napig ott áll, nem önnön erejével, hanem Isten igéjével. Mert az ég és föld elmúlik, de Isten igéje megmarad örökké! Igecsoda!

WELTLER SÁNDOR

A bibliai csoda és mi

Az ember hitetlenkedve olvassa a bibliai csodákról szóló beszámolókat. Mert az ember ilyen. Isten és a Biblia számára azonban nincsenek csodák. Csak mi, emberek alakítottuk ki ezt a kategóriát.

Isten számára nem csodák, hanem tettek vannak. Az Ő számára ugyanolyan egyszerű és magától értetődő a világot megteremteni egy szavával, mint a Vörös-tengert kettéválasztani menekülő népe előtt, vagy Jézusnak beteget gyógyítani (újjáteremteni), vízen járni és kevés kenyérből, halból ezreket jól tartani. Csak mi, emberek hüledezünk, mert van egy általunk kialakított világképünk, és ennek a keretében erőlködve igyekszünk értelmezni a világot. Szűkre szabott világképünk törvényeit látva rendkívüli helyzetek esetében csodákról beszélünk, s elfelejtjük, hogy mindez csak nekünk csoda, amelynek nyílt sebe a tudásunk végessége. Ha majd egyszer abban a kegyelemben lesz részünk, hogy az Ő színe elé állhatunk Krisztus Urunk által, mindent látni fogunk, és nem csodálkoznunk kell majd, hanem áhítattal imádni az Istent, a Teremtőt.

Miért vannak a bibliai csodák? **A bibliai csodák üzenetet közvetítenek számunkra.** Isten tapintatos és célratörő intézkedése ez. Szól emberek (próféták) egyszerű hangján, szól jelképesen is, de egyszer csak, amikor annak látja idejét, váratlanul – nekünk csodának számító – eseményeken keresztül mutatja meg magát.

A mai ember – a többség? – nem tud mit kezdeni a csodával, ennek a materialista alapú, természettudományosnak nevezhető világkép az oka. A bibliai csodákat a Szentírás írói és olvasói nem természettudományos törvények szemszögéből értették, hanem spirituális látószögből. A régiek is csodálkoztak, de a lényegre csodálkoztak rá.

Hibát követünk el, ha a csodajelenségekre racionális válaszokat akarunk adni. Racionalista módon megmagyarázhatatlan például a kenyérszaporítás csodája, amikor Jézus öt árpakenyérrel és két hallal több ezer embert jóltart. De ez a csodatörténet nem a természeti törvények felfüggesztéséről szól, hanem egyrészt Jézus szeretetteljes figyelmességéről a kifáradt és megéhezett emberek iránt, másrészt az Ő teremtőképességéről. Nem a „hogyan lehetséges ez?" kérdésének kellene előkerülnie, hanem Jézust kellene felfedezni. **Nélküle érthetetlen és felesleges a történet.** Nélküle esetleg tömegpszichózisra gondolhatnánk, de a Szentírásnak nem ez a szándéka.

Vannak, akik a legtágabb értelemben veszik a csodát, és a legtermészetesebb jelenségeknél, például egy napfelkelténél is felkiálthatnak: Ez csoda! Ehhez csak széles látókör, mély érzés, szellemi magaslat kell. A természetes jelenségekre is rácsodálkozhatunk.

A bibliai csodák sohasem az emberek szórakoztatásra történtek, hanem nagyon fontos isteni közbeavatkozást fejeznek ki. A Vörös-tenger kettéválása a menekülő izraeliták előtt magyarázható

természeti törvények segítségével is (apály és dagály), de a lényeg a választott nép megmenekülése, vagyis Isten megmenti az övéit a fáraó erős hadserege elől, és ezzel a szemmel kell olvasnia minden embernek a csodálatos történetet. Ábrahámnak és Sárának nagyon idős korukban lesz gyermekük, amikor már fizikai képtelenség szülőkké válni, de a hangsúly nem az elaggott szülőkön van, hanem hogy Isten tartja kezében az üdvtörténeti eseményeket. Persze az emberi bizalomra Ábrahámék esetében is szükség volt, még ha ingatag is ez a bizalom. Ez nekünk vigasz, akik szintén ingadozunk olykor, vagy nem is ritkán. Mária szüzességét sem természettudományos módon kell firtatni Jézus születése kapcsán, hanem fel kell fedezni Isten kizárólagos akaratát abban a tekintetben, hogy mennyei Megváltót küldjön nekünk.

A természeti jelenségeket kutassák a természettudósok, igyekezzenek mindazt megérteni, amit csak lehetséges, és csodálkozzanak rá arra, aki mindezt létrehozta. A bibliai csodák jelenségét azonban ne mikroszkóppal vagy bármilyen eszközzel kíséreljék meg megérteni, hanem értelmes szívükkel. Aki létrehozta ezt a fantasztikus, számunkra felfoghatatlan és csodálatos mindenséget, az a Valaki, a Teremtőnk, még nagy meglepetések – csodák – segítségével is illusztrálni akarja szent és fenséges, de az embert megmenteni, üdvözíteni akaró szeretetét. A bibliai csodák igazsága nem az általunk kialakított – és ezért is szűk és mulandó – természettudományos síkon ragadható meg, hanem a szent, azaz Istentől eredő valóságában.

Teremtőnk csodák segítségével is illusztrálni akarja szent, de az embert megmenteni akaró szeretetét.

Mellesleg Jézus korában és a Bibliában nem a csoda a legfontosabb, és nem ez az egyetlen hitelesítő jegy a szent emberek kapcsán. Közismert, hogy Keresztelő Jánosnak nagyon nagy szerepe volt Jézus érkezésének előkészítésében, sőt maga a Názáreti is nagyra értékelte őt. Az evangéliumokban mégsem olvasunk egyetlen olyan csodáról sem, amelyet Keresztelő János tett volna, ennek ellenére tekintélyét nem vonjuk kétségbe. Jézus személy szerint nem kívánta missziós vagy propagandacéllal használni a csodákat, nem mindenkor mozgósította isteni erejét a csoda érdekében.

Jézus nem a természet rendjét kívánta megváltoztatni Kánában sem, hanem jelezni, hogy személyében az Isten Fia van jelen. **A csodák nem bizonyítanak, hanem prédikálnak.** Ha a csodáknak bizonyító erejük lenne, akkor kötelezőek lennének mindenki számára, mint a gravitáció.

Jézus korában ellenségei sem tagadták csodatételeit, hanem karaktergyilkosságot akartak elkövetni. Azt állították: Jézus az ördög, a sátán segítségével tesz csodát. Tehát le akarták rombolni Jézus tekintélyét. Nem vették észre, hogy így a mi számunkra döntő bizonyítékot szolgáltatnak Jézus csodáinak történeti hitelessége mellett. Mert ha Jézus nem tett volna csodákat, mondhatták volna a farizeusok, írástudók, hogy a tanítványok hazudnak és csalnak. De nem ezt mondták, hanem lesátánozták Jézust. Tehát az ellenségei szerint Jézus tett csodát, csak ők nem akarták annak az üzenetét meghallani.

A legtágabb értelemben véve a csodák osztályozása szerint összesen kettő plusz egy nagy csoda van a Bibliában:
1. a teremtés, a teremtett világ csodája;
2. Jézus feltámadása a halálból;
és plusz egy: a pünkösd, vagyis a Szentlélek egyházat (a hívők összességét) teremtő valósága, vagyis a mi meghívásunk az örök üdvösségbe.

RIBÁR JÁNOS

Mit gondoljunk a csodákról?

Kivonat Eric Metaxas *Csodák* című könyvéből (Immanuel Alapítvány, 2015)

A csodás tapasztalatokkal kapcsolatban a valódi kérdés az, hogy a szubjektív beszámolók megbízhatóak-e. Az erre adott válaszok maguk is szubjektívek, mert a döntéshozó előfeltevéseitől, neveltetésétől, kultúrájától függnek. Ami az egyik embernek csoda, arra a másik esetleg elhúzza a száját: az is valami? Ugyanúgy, ahogy egy növény az egyik ember számára gyom, a másiknak gyógynövény. Számít a környezet, és hogy ki az, aki átéli a csodát. Egy azonban biztos, a csoda mindig attól csoda, hogy Isten áll mögötte, és olyasmi, ami bizonyos összefüggésben történik.

Vajon mit gondolunk a Bibliában olvasható csodákról és a mai csodákról szóló bizonyságtételekről? Őszintén elhitt hallucinációnak, a puszta véletlen művének, esetleg hazugságnak, netán tényleg csodának gondoljuk ezeket? Vagy úgy hisszük, a csodák csak régen, a bibliai időkben történtek? Ha azt hisszük, hogy ilyenek csak régen történtek, azzal azt mondjuk, hogy az akkor élő emberek naivak, hiszékenyek voltak.

Mi a csoda? A Webster szótár szerint **„az ember ügyeibe történő isteni beavatkozást kinyilvánító rendkívüli esemény”**. A csodák jelek, melyek rámutatnak arra a helyre, ahonnan származnak, s így jelzőtáblái annak, hogy *itt* tudjuk: van egy hely *ott*. C. S. Lewis szerint a csoda valamilyen olyan egyedi dolog, ami megtöri a mintát, amely olyan berögzült és várható, hogy szinte fel sem merül bennünk, hogy meg lehet törni.

Hiszünk abban, hogy Isten a semmiből teremtette a világegyetemet, de a kisebb csodákkal kapcsolatban bizonytalanok vagyunk. Ez nem logikus. **Ha Isten a világmindenséget létre tudta hozni szavával, ne tudna később beleszólni a létezésbe?** Ha a csodák lehetségességében hinni logikus, az még nem jelenti azt, hogy el kell hinnünk mindent, amiről azt mondják, hogy csoda. El kell választanunk a hamis csodákat az igaziaktól, különben súlyos igazságtalanság éri az igaziakat. A szentimentális, homályos fogalmak csak növelik a csodák körüli zűrzavart.

Az igazi csodák, amelyek Istentől vannak, kibírják a vizsgálódást. Nem tudjuk „bizonyítani”, hogy megtörténtek, ahogyan az ügyész sem tudja bizonyítani, hogy valaki elkövetett egy bűntényt, de elegendő bizonyíték áll rendelkezésre ahhoz, hogy szilárd következtetést vonjunk le. Bármilyen csodás történetet hallunk, részben annak alapján kell kiértékelnünk, hogy menynyire illik a Biblia Istenének jelleméhez. Isten képes bármit megtenni, de vannak olyan dolgok, amelyeket nem tenne meg, amelyek megbecstelenítenék a jellemét.

A csodák mindig mutatnak valamire: magára Istenre és arra, hogy a másik világ nem csak a képzeletünkben létezik. Jézus is azért tett csodákat, hogy bizonyítsa: Ő az, akinek mondja magát. Amikor Isten valami csodálatosat tesz, az a szándéka, hogy megragadja a figyelmünket. A legtöbb csodának az a lényege, hogy soha senki ne felejtse el. Például ilyen a Vörös-tenger kettéválása. A feltámadás központi jelentőségű és mindennél döntőbb, mert ha nem történt meg, akkor szót sem érdemes ejteni a keresztyénségről. Egész hitünk alapja ez a csoda.

A csodák egy szeretetteljes és könyörületes Isten jelenlétéről tanúskodnak. De ha Isten mindig meghallgatná és teljesítené kéréseinket, akkor ez már nem lenne csoda, hanem csupán tartozéka egy kiszámítható rendszernek. Végső soron mi irányítanánk, és közömbösek lennénk az eredmény mögött álló Istennel szemben. A gyermek is boldog és hálás, ha apja megadja neki, amit szeretne. De ha nem adja meg, akkor is tudja, hogy jó oka van rá, olyan oka, ami végső soron az ő érdekét szolgálja. **Bölcsesség és valódi szeretet nyilvánul meg abban, hogy nem kapunk meg mindig mindent.**

Fontos tudnunk, hogy Isten soha nem azt adja, amit igazságosan megérdemelnénk, hanem túlcsorduló kegyelméből ad. Ha tehát ő csakugyan az az Isten, aki szeret bennünket, akkor még a rossz dolgok is áldássá válhatnak. Lehetséges, hogy kifejezetten azért engedi meg, hogy bizonyos dolgokat átéljünk, hogy alkalmunk nyíljon bízni benne, és lássuk, amint valami olyat tesz, amire nem számítottunk. Valami rendkívülit, ami nem lett volna lehetséges, ha akkor úgy válaszolt volna az imáinkra, ahogyan mi akartuk. A szenvedést is könnyebb elviselni, ha tudjuk, hogy Isten ott van velünk közben, és valami csodaszép végkifejlet felé vezet.

A. L.

Fotó: Szeverényi

Rejtvények

A megfejtés egy Reményik Sándortól származó gondolat: vízszintes 1., 18., függőleges 7., vízszintes 10., 37., függőleges 14.

Vízszintes:
12. A Fülöp-szigetek fővárosa. 13. Művészet. 14. Széchenyi Zsigmond első és egyben legismertebb könyve. 16. Nem felnőtt. 17. Csúszómászó látószerve. 22. Iparművészeket ellátó design üzletek. 25. Skála a zenei világban. 26. Máltai Királyi Tüzérség kezdőbetűi. 27. Ilona becézve. 28. Kisbabám, népiesen. 31. A latin ábécé egyik betűje kiejtve. 32. Fejet hajt i nélkül! 34. Szerbiát jelölő autójelzés, keverve! 35. Folyó Oroszország európai részén, a Volga legnagyobb jobb oldali mellékfolyója. 36. Igekötő. 38. Népszerű német üzletlánc vége!

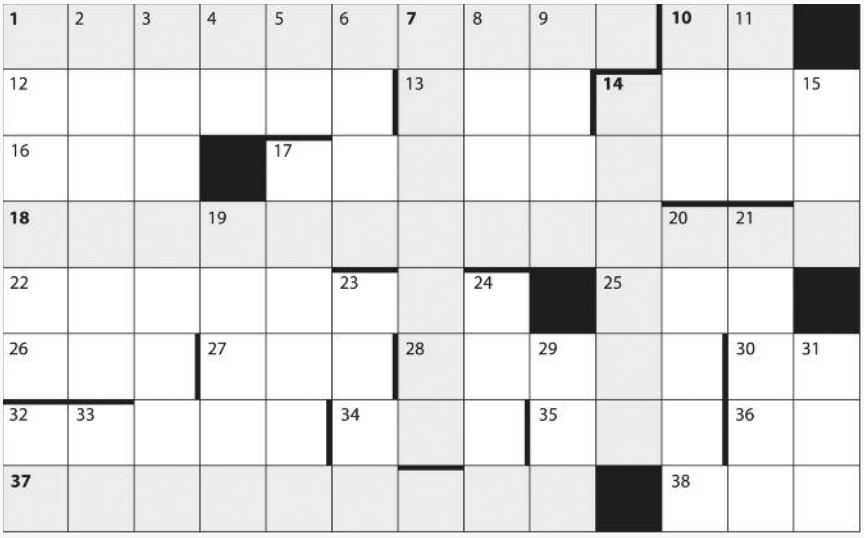

Függőleges:
1. Dal címe Koncz Zsuzsa 1998-ban megjelent, *Csodálatos világ* albumáról. 2. Az ország egyik legnagyobb, legrégibb filmgyártó központja, a valamikori Hunnia Filmgyár Rt. utódja. 3. Kezdeményezett, beavatott. 4. Megduplázva csodálkozást, felfedezést kifejező szó. 5. Római 450. 6. A National Institute of Agricultural Engineering betűszava vissza! 8. Niagara River Yacht Club kezdőbetűi. 9. Régi török–magyar eredetű férfinév, jelentése: apa. 10. Egy egyén agyának a gondolkodási képessége. 11. Idegen lánynévről elnevezett társasjátékok gyűjteménye. 15. Becézett férfinév. 17. Tüzet elnyomó, elfújó. 19. Női cicoma. 20. Szövegel, fecseg, lotyog. 21. Az építészetben boltívekkel összekapcsolt oszlop- vagy pillérsor. 23. Angol férjezetlen hölgy. 24. Motor beindításához használt kézi forgatókar eleje! 29. Téli sporteszköz. 31. Utazással kapcsolatos. 32. Gazdasági társaságok egyik típusa. 33. Brit, punkon alapuló zenei stílus.

SZABÓ GYÖRGY

Kivel hozható kapcsolatba a felsoroltak közül a csodás történet, és hol találjuk a Szentírásban? Személyek: Pál, Eutikhosz, Bálám, etióp kincstárnok, Bélsaccar, Ézsaiás, Elizeus, Péter, Illés, Józsué

	történet	név	igehely
1.	vízen úszó fejsze		
2.	megáll a nap az égen		
3.	a napóra árnyéka tíz fokkal visszamegy		
4.	a lisztesfazék és az olajoskorsó nem ürül ki		
5.	egy kéz ujjai írnak a falra		
6.	beszélő szamár		
7.	az Úr elragadja Fülöpöt		
8.	feltámad a fiú, aki kiesett az emeletről		
9.	lehullanak a bilincsek a rab kezéről a börtönben		
10.	a mérges vipera harapása nem árt neki		

A. L.

A megfejtéseket a szerkesztőség címére várjuk:
Evangélikus Missziói Központ
1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38–40.
Jutalmat küldünk azoknak a megfejtőknek, akik mindkét rejtvényt hibátlanul oldják meg.

Az előző számban megjelent rejtvények megfejtései:
1. Zsolt 37,8: „Tégy le a haragról, hagyd a heveskedést!"
2. Jak 1,26: „Ha valaki azt hiszi, hogy kegyes, de nem fékezi meg a nyelvét, hanem még önmagát is becsapja, annak a kegyessége hiábavaló."

Könyvajánló

Czakó Gábor:
Csodák csodája
CzSimon Bt., Budapest, 2015
A szerző új esszékötete beavatási könyv is lehetne, mivel a témák léleknyitogatók: Isten és ember kapcsolata, a népvándorlással érkező harmadik világháború veszélye, az ember mint személy mai helyzete.
Megrendelhető a kiadónál:
CzSimon Bt., 1038 Budapest, Templom u. 38.
Telefon: 06 1 243 4842
e-mail: czakone.eva@t-online.hu

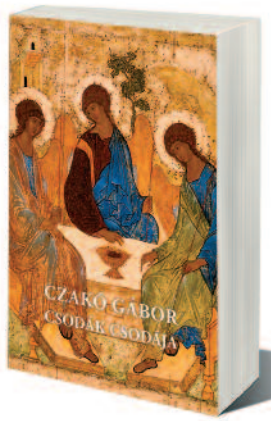

Döbrentey Ildikó–Levente Péter:
Őrangyalok személyi igazolvánnyal
Hamat kiadó, Budapest, 2015
Az ismert házaspár első közös kötetében sorsfordító találkozásairól mesél. Olyan „földi angyaloknak" állítanak emléket, akik mellettük voltak örömökben, próbatételekben, dilemmákban, akiknek részük volt életük alakulásában. Történeteiket azzal a nem titkolt céllal adják közre, hogy mi is észrevehessük életünkben a hétköznapi csodákat: bizony mindannyiunk életét angyalok serege kíséri.
Megrendelhető, illetve megvásárolható a kiadónál:
www.harmat.hu
Könyvesbolt: 1113 Budapest, Karolina út 62.

Imádkozzunk!

„Mi úgy tekintünk az imádságra, mint olyan eszközre, amivel megszerezhetünk magunknak dolgokat. A Biblia szerint azonban az imádság arra való, hogy általa megismerjük Istent." (Oswald Chambers)

Adjunk hálát...:
– hogy mindenható, mindentudó Istenünk van, akinek semmi sem lehetetlen;
– a legnagyobb csodáért, hogy Krisztusban maga az Isten jött el értünk;
– a feltámadás reménységéért!

Valljuk meg...:
– imádságaink többnyire saját magunkról, a problémáinkról és a kéréseinkről szólnak;
– hitetlenségünk miatt a „hétköznapi" csodákat sokszor észre sem vesszük;
– nem értjük Istent, sőt olykor neheztelünk rá, amikor nem teljesíti kérésünket!

Könyörögjünk...:
– nyitott szívért, gyermeki hitért, hogy ne akadályozzuk Isten munkáját a magunk és környezetünk életében;
– a Szentlélek gyümölcseiért és ajándékaiért, hogy Isten dicsőségére használjuk azokat;
– hogy Isten akarata legyen számunkra a legfontosabb minden körülmények között!

A. L.

Fohász

Uram, nem csodákért és látomásokért fohászkodom, csak erőt kérek a hétköznapokhoz.

Taníts meg a kis lépések művészetére!

Tégy leleményessé és ötletessé, hogy a napok sokféleségében és forgatagában idejében rögzítsem a számomra fontos felismeréseket és tapasztalatokat!

Segíts engem a helyes időbeosztásban!

Ajándékozz biztos érzéket a dolgok fontossági sorrendjében, elsőrangú vagy csak másodrangú fontosságának megítéléséhez!

Erőt kérek a fegyelmezettséghez és mértéktartáshoz, hogy ne csak átfussak az életen, de értelmesen osszam be napjaimat, észleljem a váratlan örömöket és magaslatokat!

Őrizz meg attól a naiv hittől, hogy az életben mindennek simán kell mennie!

Ajándékozz meg azzal a józan felismeréssel, hogy a nehézségek, kudarcok, sikertelenségek, visszaesések az élet magától adódó ráadásai, amelyek révén növekedünk és érlelődünk!

Küldd el hozzám a kellő pillanatban azt, akinek van elegendő bátorsága és szeretete az igazság kimondásához! Az igazságot az ember nem magának mondja meg, azt mások mondják meg nekünk.

Tudom, hogy sok probléma éppen úgy oldódik meg, hogy nem teszünk semmit.

Kérlek, segíts, hogy tudjak várni!

Te tudod, hogy milyen nagy szükségünk van a bátorságra.

Add, hogy az élet legszebb, legnehezebb, legkockázatosabb és legtörékenyebb ajándékára méltók lehessünk!

Ajándékozz elegendő fantáziát ahhoz, hogy a kellő pillanatban és a megfelelő helyen – szavakkal vagy szavak nélkül – egy kis jóságot közvetíthessek!

Őrizz meg az élet elszalasztásának félelmétől!

Ne azt add nekem, amit kívánok, hanem azt, amire szükségem van!

Taníts meg a kis lépések művészetére!

ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY

Paradicsom

Már csak azért érdemes megszületnünk, hogy a tökéletes paradicsomízt érezhessük.

A cseresznyeparadicsomról beszélünk, amint még a fürtön van.
Megszagolni a csomagolásban: mennyei élmény.
Ott van benne a Nap, ami érlelte.

Leszakítani a fürtről, szétroppantani a fogak közt.
Könnyed felüdülés és természetes íz-katarzis.

Egy tökéletes és természetes íz. Nem kell rajta semmit se változtatni ahhoz, hogy tökéletes legyen.

Miért születtünk, ha nem azért, hogy ilyen csodákat éljünk át és élvezzük őket?

Ez csak egy paradicsom.

Hol van ettől egy napfelkelte?
Vagy egy párás este?

Határok elvesztése akár egy ejtőernyőzés során?

Ízek, illatok, tapintások?

Hol van ettől a szerelem?
Összeolvadás ugyanazon csoda megélésében.
Az egység megélése valaki mással.

Legszentebb dolog az egység.
Minden egy.
Isten egy.
„Én Vagyok."
Semmi más nincs.
Illetve minden más, ami van, csak ideiglenes.

Ami állandó, az a Vagyok.
A Van.
Minden, ami megjelenik, ideiglenes.

Mégis mindez a Vagyok-ban történik.
A végtelenben.
Az el nem múlóban.
Aki helyet ad mindennek.
Otthona mindennek.
Kezdete és vége mindennek.

Az állandó, a körülölelő, a Szeretet maga.
Minden ágya és forrása.

Otthonunk a változatlan.
A változót csak szemléljük.

SZEVERÉNYI MÁTÉ

Oltártól oltárig

Innovatív* gyülekezetépülés hitvallásos alapon

Az oltártól oltárig zajló szolgálat képe gyülekezeti munkánkat alapvetően határozza meg. A százhúsz éves szombathelyi evangélikus templom oltárától indulva kis körútra invitáljuk az olvasót, amely során gyülekezetünk épülését és életét igyekszünk bemutatni.

* újító, újszerű

Tudatosan írunk épülést és nem építést, mert Nyugat-Dunántúlon az emberek, ha házat építenek, akkor azt mondják: épülök. Kettős áthallása is van ennek, hisz az épülés szóban benne rejlik annak elismerése, hogy a falak emelkedése és a boldog befejezés nem csak az építkezőn múlik. A gyülekezetépülés kifejezés pedig annak felismerése, hogy a Szentháromság Isten akarata nélkül hiába fáradoznak az építők (Zsolt 127). Ha fáradozunk, és Isten dicsőségére tesszük, ami a dolgunk, akkor bizalommal várhatjuk, hogy az egyén és a közösség áldott lesz, a gyülekezet pedig egy hitbeli, lelki, testi épülés szent műhelyévé nemesül.

Innovatívan hitvallásos alatt pedig azt értjük, hogy az egyetemes és apostoli egyház lokalitásaként Szombathelyen a lutheri reformátori örökséghez szilárdan ragaszkodva, de a nekünk adott lehetőségeket és kreatív emberek karizmáit felhasználva éljük mindennapjainkat.

AZ ISTENTISZTELET MINT A MEGFESZÍTETT ÉS FELTÁMADOTT KRISZTUSSAL VALÓ TALÁLKOZÁS LEGVALÓSZÍNŰBB ALKALMA

Egyházunk megszentelt helye az, ahol rendszeresen hangzik Isten élő igéje, és a gyülekezeti tagok a szentségekkel rendben élnek. A XX-XXI. század európai gondolkodását az ateizmus uralja. Ebben a közegben az egyházi és minden más közösség is erodálódik, így nagy lehetőség előtt állhatunk, ha az élő és ható evangélium hűséges tolmácsolóiként gyülekezeteinkre mint missziós erőforrásokra tekintünk. Az igehirdetés biblikus és hitvallásos tartalmáért („Az egyetlen, amit prédikálj: a kereszt bölcsessége!” – Luther) hétről hétre meg kell küzdeni. Friedrich von Bodelschwingh az itáliai forrásságban egy pályaudvaron felfigyelt a rikkancs hangjára: Aqua fresca! Elgondolkodott és rájött, hogy **íme, az igehirdető feladata: friss forrásból, az élet vizéből meríteni és rikkancsként kínálni.** Eszünkbe juthat az antik mondás: „tiszta forrásból tiszta víz fakad”. A keresztyén embernek, ha tovább akarja adni az életet, akkor újra és újra a forráshoz (ad fontes) kell térnie még az árral és mocsokkal szemben úszva is. A gyülekezet így lehet a tiszta és élő víz kútja.

A LITURGIKUS MEGÚJULÁS MINT INNOVÁCIÓ

Téves, de annál népszerűbb teológiai gondolat, miszerint evangélikus isten-

tiszteletünk gazdagodása valójában katolizáló hatású és múltba forduló jelenség. Hisszük, hogy szombathelyi megújult istentiszteleti életünk innovatív, mert teológiailag helyére került az úrvacsora, és szakítottunk az évszázadok alatt a szentséghez köthető deformálódott és botrányos gyakorlatokkal.

Az istentisztelet zeneileg gazdagabb lett, Isten olvasott igéje nagyobb hangsúlyt kapott, az istentiszteleti önkéntesség előtérbe került a „one man show" jelleggel szemben. Innovatív, mert ökumenikusabb, és a liturgia mint aranygyűrű foglalja keretbe az igehirdetés drágakövét, vagyis erősödik az istentiszteleti teológia jelentősége, amely gazdaggá tesz és megóv a túlzott szubjektivitástól, egyéni kegyességi elhajlásoktól.

Olyan új istentiszteleti formákat rendszeresítettünk, amelyek a tiszta forráshoz való úton új impulzusokat adnak. **Például: húsvét hajnali istentisztelet, családi istentisztelet, vesperások, új áhítatformák, Tamás-mise stb.** Innovatív, mert a szimbólumrendszer fejődött a liturgikus öltözetek és liturgikus mozdulatok kapcsán. Innovatív, mert az együtt szolgáló lelkészek fraternitása erősödött.

Gyakorta mentségként hangzik, hogy nagyvárosi keretek között könnyű gazdag istentiszteleti életet élni. Valójában a gazdagodás apró lépései még a legkisebb szórványban élő közösség életében is elérhetők némi önképzéssel és akarattal.

Mindezt azért tartjuk fontosnak megosztani az olvasóval, mert hisszük és valljuk, hogy a gazdagodó gyülekezeti épülés eredője az istentiszteleti életben és az oltárnál keresendő. Minél intenzívebben éljük át a Krisztussal való találkozás megrendítő, ugyanakkor szolgálatra felszabadító élményét, annál inkább kapunk lehetőségeket és erőt missziós, diakóniai és oktatási feladatainkhoz.

RENDSZERSZEMLÉLETŰ SZOLGÁLAT

A gyülekezetünk területén zajló munkát három nagy csoportra oszthatjuk. Egyrészt a hagyományos gyülekezeti életre, amely a lelkészi szolgálat köré csoportosuló gazdag önkéntes munkát jelenti. Másrészt az intézményekben zajló munkát kell kiemelnünk, harmadrészt pedig a gyülekezeti élet támogatására formálódott civilszervezeteket. Minden összefügg mindennel, és egymást erősítik a munkaágak. A gazdasági életben ezt rendszerszemléletnek hívják, a közös cél elérése érdekében különböző formákat és erőforrásokat mozgósítunk. A mi közös célunk világos: Isten országa épüljön köreinkben.

A gyülekezet Isten tulajdona, folyamatos gondviselő és teremtő munkájának helyi műhelye, ahol a megváltás ereje működik és az ott élő keresztyének Isten munkatársai, akik mindent megkapnak az Úrtól, hogy jól sáfárkodjanak. Kölcsönbe kapjuk a templomot, az iskolát, a diakóniát, a javakat és az emberi erőforrást is. A sátán persze nagy erőkkel igyekszik bomlasztani, de a naponkénti megtérés és a bűnbocsánat ereje, Krisztus uralkodása és kegyelme által még romon is virág (Reményik) hajt, holt vizek is élettel telhetnek meg.

Az istentiszteleti önkéntesség a kiindulópontja minden önkéntes munkának. Ebből a szolgálati területből nőhet ki minden más önkéntes tevékenység, azon a biztos alapon állva, hogy hétről hétre részesei lehetnek az úrvacsorai közösségnek. Többféle önkéntesképzést szerveztünk gyülekezeti tagjainknak. Ilyen volt a Kapu program, majd pályázati úton önkéntes pontot létesítettünk a lelkészi hivatalban, és a közérdekű önkéntesség városi programjában is aktívan részt veszünk. Megteremtettük a formális önkéntesség kereteit, így minden önkéntes szerződik és önkéntes program keretében végzi munkáját.

A gyülekezet önkéntes csoportjai és munkaágai: a tízéves férfikör, nőegylet, Vox Savariae kórus, liturgikus kórus, johannita elsősegélynyújtók, diakóniai csoport, házi csoport, ifjúsági csoport, cserkészet, Y'SMen Club, bibliaórai közösségek. Gyülekezeti tagjaink rendszeresen részt vesznek a presbitereknek és a gyülekezeti munkatársaknak szóló képzéseken. A gyülekezeti élet fókuszában a lelkészi, papi szolgálat áll, de elkötelezett vezetők nélkül a sokrétű szolgálat elképzelhetetlen. A presbiterek szinte mindegyike valamilyen fontos szakterület ismerője, vagy az ön-

kéntes munka aktív résztvevője.

INTÉZMÉNYI SZOLGÁLAT

A rendszerváltozás után egyházunk előtt megnyíltak a lehetőségek, hogy a templom falain kívül társadalmi szerepet vállaljon, szemléletet formáljon, és hitvallásos alapon innovatív missziós vállalkozásokba kezdjen.

Diakóniánk alapját az évtizedes önkéntes diakóniai munka adja. 1999-ben a presbitérium bátor döntése nyomán jött létre a szeretetotthon, amely 2004-ben kiegészült egy önkormányzattól átvett intézménnyel, és azóta Szombathelyi Evangélikus Diakóniai Központ néven működik. 2015-ben elindult az intézményhez kapcsolódva a családi napközik szolgálata, amely bölcsődés korú gyermekeket lát el.

A diakónia nem csak idősek és demensek ellátását jelenti. A családi napközik elterjedése, a fogyatékosok integrálása, a migránsok ellátása és beillesztése, a hajléktalanokkal való foglalkozás, nevelőszülői hálózatok szervezése stb. a modern diakónia alapkövei. Nem beszélve arról, hogy az ellátottakon keresztül családok és emberek ezreit segítjük azzal, hogy válluk-ról olyan súlyos terhet veszünk le, ami saját életük normális mederben tartását támogatja. Fontos elem az önkéntesség, amely során gyülekezeti tagok látogatják a lakókat, iskolások jönnek műsorokkal vagy éppen sétálni és beszélgetni a lakókkal. Fontos küldetésünk van a dolgozóink lelki támogatása területén is.

Templom és iskola

2006-ban bezárásra ítéltetett egy önkormányzati iskola, amelyet gyülekezetünk megmentett. Egyházunk támogatásával 2007 szeptemberében az új tanévet a kb. százhetvenöt gyermek és húsz régi-új tanár ünnepi keretek között az evangélikus templomban kezdhette meg. Mára új épülettömbbel, a megújult régi épülettel, új sportpályával és 2016 szeptemberétől közel 400 diákkal és 40 tanárral, évről évre egyre nagyobb arányú evangélikus tanulólétszámmal kezdheti a tanévet a Reményik.

Az iskola művészeti oktatást is végez, és újabb fejlesztések elé néz. Fontos alapelve gyülekezeti életünknek, miszerint a gyülekezetnek van iskolája és nem az iskolának gyülekezete. Az iskola a római katolikus iskolától a Waldorf szemléletű iskoláig terjedő kínálati listán éppen középen található, hiszen keresztyén és nemzeti értékrendjével, ugyanakkor a modern pedagógia módszereire nyitottan végzi oktató-nevelő munkáját. **Az iskola evangélikus tanulói és tanárai rendszeres szolgálók a gyülekezeti alkalmakon, és fontos építőkövei a szolgálati ágaknak.**

Rajtunk keresztül Krisztus mindenkire hatni akar, megtérésre hív.

A szülői körből gyakran kerülnek ki felnőtt konfirmandusaink, megnőtt a hittanosok, a konfirmandusok száma, és a vasárnaponkénti családi istentiszteletet látogató családok látványa szívet melengető. Az iskola élete kapcsolódik a diakóniához és a gyülekezet területén zajló komplex evangélikus élet egyik hajtóerejét nyújtja.

Intézményeink összességében közel százharminc embernek adnak munkát és biztos megélhetést.

CIVILSZERVEZETEK A GYÜLEKEZETI ÉLET SZOLGÁLATÁBAN

Ha oltártól indul ki a szolgálatunk, akkor bátran beszélhetünk civil kurázsi helyett keresztyén kurázsiról. A civil törvény hatálya alá tartozó karitatív vagy egyházi szervezeteket össze kell fogni. Szombathelyen három alapítvány és egy egyesület együttműködése nyújt erős támogatást missziós céljaink eléréséhez és a közjó ügyéért való fáradozásunk támogatásához. Az alapítványok és egyesületek vezetői,

illetve kurátorok az igehallgató és úrvacsorázó körből kerülnek ki.

Vigyázunk arra is, hogy civilszervezeteink lehetőleg valamely országos és nemzetközi szervezethez tartozzanak, így állandó inspiráció alatt állnak. A Soter Evangélikus Egyesület KIE-csoportként működik, míg a Johannita csoport a Johannita Segítőszolgálat helyi csoportja. Diakóniai alapítványunk pedig az evangélikus diakóniához kötődik. A Soter az ifjúsági munkára koncentrál, és komoly, közösségépítő pályázatokat bonyolít. A Johannita kör a johannita szellemiséget hivatott képviselni, például az iskolai elsősegélynyújtás kapcsán. A Templomért Alapítvány forrást gyűjt egyházi épületeink megújításához. Az iskola alapítványa a szülői mecenatúra karbantartására szolgál, és elsősorban iskolai programok és fejlesztések támogatására szerveződött. A Szeretetszolgálatért Alapítvány hagyományosan támogatja az intézményi diakóniát, az iskolai diakóniát (például hátrányos helyzetű gyerekek étkeztetése, mentálhigiénés fejlesztőfoglalkozások finanszírozása, fejlesztőeszközök vásárlása), ugyanakkor saját projekteket is indít, mint a bohócdoktor szolgálata a kórházban és diakóniai intézményekben, vagy a gyógynövénykert felépítése.

A keresztyén kurázsi azt jelenti, hogy használom a fundraising és a pályázati források adta lehetőségeket, profizmusra törekszem, és szemléletet formálok a misszió céljaira.

Az adománygyűjtés megint csak ősi egyházi cselekedet, és a diakóniával áll szoros összefüggésben. Akinek több adatott, ad annak, aki hiányt szenved. A gyülekezet, az alapítvány vagy a diakónia pedig vállalja, hogy összegyűjti és szétosztja. **Ez is az istentiszteleten kezdődik.** Az önkéntesek az úrvacsorai ének alatt kosarakkal összegyűjtik az adományt, majd az oltárhoz viszik, ahol hálát adunk, hogy adhattunk. A kisgyermek, aki adománygyűjtő önkéntesként a családi istentiszteleten szolgál, megtanulja, hogy mindene Isten ajándéka, és a gyülekezetet minden körülmény között támogatni lehet és kell. Lelkipásztori feladat, de a liturgia is segít abban, hogy megértse az adakozó: a hála jele, hogy adhat az egyház javára. Ez persze minden nem pénzben kifejezhető támogatásra és munkára is igaz. Ettől persze nagyon fontos az adományok megköszönése, átlátható felhasználása és az adományozók rendszeres informálása.

NYILVÁNOSSÁG

Nyitott ajtók – hirdeti az evangélikus magazin a helyi tévé havi műsorában és a Credo rádió kéthetente jelentkező műsorában. A nyilvánosság legfontosabb eszköze az első evangélikus kisközösségi rádió, amely 2015 augusztusa óta sugároz Szombathelyen (www.credoradio.hu). A rádiót a gyülekezet üzemelteti az egyetem korábbi stúdiójából. Célunk az egyházi missziós műsorok mellett a város javát is szolgálni érdekes és informatív műsorokkal. A nyilvánosság másik fontos eszköze a honlapcsoport, amely a www.szombathely-lutheran.hu weblap köré csoportosul és munkaágankénti nyújt információt az érdeklődőknek.

OLTÁRTÓL OLTÁRIG

A gyülekezet tagsága koncentrikus körök rajzaként is felfogható. A gyülekezeti élet középpontjában az Egyház Ura áll, aki mindenkit hív és vár. Hozzá legközelebb állnak a gyülekezeti szolgálók, a rendszeres templomba járók, úrvacsorázók. Kicsit távolabb a még kevésbé aktív gyülekezeti tagok, majd a tágabb kör a minket körbevevő világ. Rajtunk keresztül Krisztus mindenkire hatni akar, megtérésre hív, és a feladatunk, hogy gyülekezeti életünkkel a velünk kapcsolatba kerülő embernek Krisztus tanúi legyünk. Tesszük ezt sok gyengeséggel és mulasztással együtt, bízva az egyház Ura kegyelmében és bocsánatában.

GREGERSEN-LABOSSA GYÖRGY

„Jól van, jó és hű szolgám…”

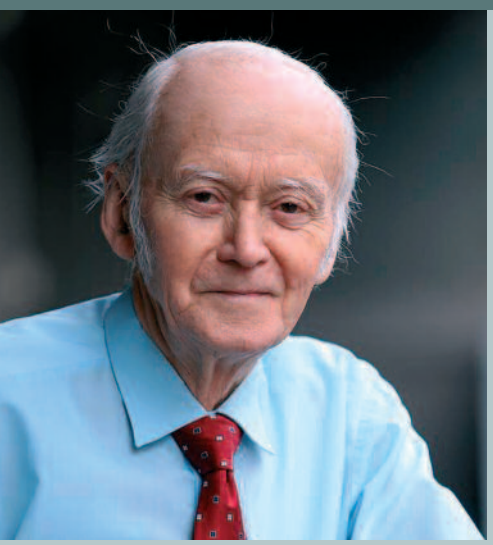

Nyolcvanegyedik életévében, 2016. március 28-án elhunyt dr. Pálhegyi Ferenc. A pszichológus-lelkigondozó szolgálatai, könyvei által sokak házassága, élete épülhetett. A Híd magazin is több alkalommal közölte cikkeit. Nyolcvanadik születésnapja alkalmából Zika Klára beszélgetett vele és feleségével, ebből az interjúból ismerhetik meg saját szavaival elmondott életútját.

Dr. Pálhegyi Ferenc 1958-ban diplomázott a Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolán. A Vakok Állami Intézetének tanára lett, majd az Eötvös Loránd Tudományegyetemen pszichológiai doktorátust szerzett. 1971-től 2001-ig tanított a Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola pszichológia tanszékén, közben három évig a budapesti Református Teológiai Akadémia professzora volt. 1976-tól a pszichológiatudományok kandidátusa. 1997 és 2000 között felekezetközi bibliaiskolát vezetett Pécelen. A Biblia Szövetség alelnöke, a Bibliai Házassággondozó Szolgálat vezetője, a Biblia és Család című lap főszerkesztője volt. 1999-ben Apáczai Csere János-díjjal tüntették ki. Ötvennégy évet élt házasságban.

Sepsiszentgyörgyön születtem 1935. április 14-én. Besztercén kezdtem református elemi iskolába járni. Aztán jött a háború, édesapámat behívták katonának. Édesanyám éppen akkor várta a húgomat. Egy hajnalon felpakoltak minket és elindult a teherautókonvoj Budapestre, abban a reményben – tévhitben –, hogy ott könnyebb lesz átvészelni a háborút. 1944 decemberében édesapám még meglátogatott bennünket, azután jött a „dicsőséges felszabadító szovjet hadsereg”. Megszületett a húgom az óvóhelynek használt helyiségben. Különös ajándéka Istennek, hogy a szomszéd házban volt egy bába, aki átjött és segített a szülésnél.

Lezajlott a háború, és 1945 tavaszán édesapám nem volt sehol. Később derült ki, hogy szovjet hadifogságba került. Csodálatos módon még 1945 őszén megszabadult, mert a hadifogolytáborban valamilyen járvány tört ki és föloszlatták. Apám talált lakást Makón, megpróbált szabóként megélni, édesanyám pedig egy irodában kezdett dolgozni. **Az első igazi találkozásom az Úrral ott történt.** Vasárnapi iskolába kezdtem járni, amit a Bethánia CE Szövetséghez tartozó lányok tartottak. Egyszer az Úr Jézus haláláról volt szó, és hogy minden bűn, amit elkövetünk, olyan, mintha egy újabb szeget vernénk a kezébe. Ez annyira megrendített, hogy elkezdtem sírni. Ezek után engem ott nagyon felkaroltak, és elvittek a Bethánia alkalmaira, amelyekbe bekapcsolódtam.

1948-ban apám felköltöztette a családot Budapestre. Hűvösvölgyben talált lakást, és a pasaréti gyülekezetbe kezdtünk járni. Középiskolás koromban már a gyerekmissziós munkába is bekapcsolódtam. Volt a gyülekezetben egy barátom, Urai Géza. A gyógypedagógiai főiskolás körünkkel nyáron leutazunk Káptalanfüredre táborba, ahová Gézát is levittem. Úgy jöttünk haza, hogy Pasaréten muszáj ifit szervezni. 1957 őszén szerveztünk egy csendesnapot. Az utolsó evangelizációs alkalom nagyon jó volt, és bosszankodtam, hogy az egyik lány miért éppen akkor ment ki. Mint később kiderült, Sándor bácsihoz ment bűnt vallani. Amikor visszajött, elmondta, hogy átadta a szívét az Úrnak. Akkor figyeltem fel erre a kislányra, aki később a feleségem lett.

Szakmai pályafutásom is a házasságunkkal egy időben indult. Gyógypedagógiai diplomát szereztem, és az első tizenkét évben a vakok iskolájában tanítottam. A főiskolám pszichológiai tanszékvezetője szerette volna, hogy oda menjek dolgozni, de mindig megfúrtak, mert a párt szempontjából nem voltam megfelelő. Később jelentkeztem aspiranturára, mert így nyerhette el az ember a tudományok kandidátusa címet. Munkahelyemül kijelölték a főiskolát. Azt mondta az igazgató, hogy nem engedtek be a kiskapun, erre most bejöttem a nagykapun.

A vakok között eltöltött tizenkét évnek köszönhető, hogy elkezdtem pszichológiával foglalkozni. A pszichológia szakot is elvégeztem, és a főiskolán már pszichológiát tanítottam. Nőtt a szakmai tekintélyem, egyre többet publikáltam. Közben azonban a házasságom hanyatlott, mert az időmet és az

energiámat túlnyomórészt a szakmára fordítottam. Úgy gondoltam, a feleségem a családdal foglalkozik, én meg a tudománnyal. Kezdetben ennek ő sem mondott ellent. De aztán nőttek a gyerekek és velük együtt a problémák is, amelyeket a feleségem szeretett volna megosztani, de annyira tele voltam a szakmai élményekkel, hogy nem volt alkalma neki is elmondani az otthoni eseményeket. Amikor a kamaszproblémákhoz értünk, már jelzett, hogy nem bírja egyedül. Öt gyerekkel sok izgalmas dolog történt, amihez jól jött volna az apai jelenlét. Esténként kezdett azzal fogadni, hogy nem is törődöm velük. Ezek a vádak védekezésre, menekülésre késztettek. **Ez aztán aláásta az egységünket, az Istennel való kapcsolatunkat.** Azért persze ezek alatt az évek alatt is történtek jó dolgok, sokat kirándultunk, voltak jó nyaralások. Ezekre szívesen emlékeznek vissza a felnőtt gyerekeink ma is.

Amikor az első két gyerek már egyetemista korú lett, akkor jelent meg Magyarországon a Timóteus Társaság. A lányomon keresztül kapcsolatba kerültünk velük. Azon kaptam magam, hogy sokkal többet gondolkodom a misszióról, mint a főiskolai tanári tevékenységről. A házasságról is tanítottak és kaptunk egy segítő házaspárt, akik minden héten eljöttek hozzánk. Kiderült számunkra, hogy a Bibliának egyértelmű, jó tanítása van a házasságról. Mi akkor úgy éreztük, hogy megújult a házasságunk, de meg kell jegyeznem, hogy utána még legalább kétszer szükségünk volt ilyen megújulásra. *Cseri Kálmán* mondta egy alkalommal, hogy a házasság olyan, mint egy csecsemő: rendszeresen tisztába kell tenni, és etetni kell. Amikor elkezdtük megbeszélni a problémákat, akkor jöttünk rá, hogy már az elején elrontottuk, hiszen hogy is néz ki a Bibliában a házastársi kapcsolat? Ott a férfi a főnök és a feleség a segítőtárs. Tehát baj nélkül nem adhatja át az apa az egész gyereknevelést a feleségének. Nálunk ez történt, a munkát és a családot kettéválasztottuk. Ebben egyetértettünk, de nem jól tettük. Amikor tisztáztuk, hogy ezt elrontottuk, akkor mindketten Isten elé álltunk. Nagy tanulság volt számunkra, hogy a döntéseinket meg kell vizsgálnunk, hogy az ige szerint helyesek-e vagy nem.

A házasságot Isten teremtette. Megáldotta a férfit és a nőt. Két fontos parancs: szaporodjatok és gondoskodjatok a természetről. Az a házasság, amely

Ha ragaszkodunk Istenhez, fölépülhet a házasságunk.

ilyen módon képviseli Istent, élő bizonyságtétel. **A hívő emberek házassága nem magánügy, mert Isten dicsősége forog rajta.** Attól, hogy problémáink, konfliktusaink vannak, nem kell kétségbe esni, az hozzá tartozik az emberi élethez. Nagy kérdés, hogy mit kezdünk ezzel. Ha egymással ellenségeskedünk, akkor Isten ellenségének a malmára hajtjuk a vizet. A hazugság atyja emberölő és házasságpusztító. De ha ragaszkodunk Istenhez, fölépülhet a házasságunk.

Házassággondozó szolgálatunk is ennek kapcsán bontakozott ki. Átéltük, hogy Isten segít rajtunk, fel lehet építeni a romos házasságot. Nem kell mindjárt válni, nem arról van szó, hogy rosszul választottunk. Mindig két különböző ember kerül össze, és mindig vannak hibái mindkét félnek.

Először azt próbáltuk másokkal megosztani, amit a Timóteus Társaságtól tanultunk. Azután a gyülekezeti házaskörbe is hívtak, majd a házi csoportban is elmondtuk, és 1989-re már tábort is szerveztünk. Ezzel indult, hogy nyaranta házassággondozó heteket szerveztünk. Volt, hogy negyven házaspár vett részt egy ilyen alkalmon, de akkor már voltak munkatársaink. Létrehoztunk egy folyóiratot is, a *Biblia és Család*ot. Most, hogy betöltöttem a nyolcvanadik évemet és az egészségi állapotom bizonytalan, kezdem átadni a szolgálatot, és örömmel látom, hogy működik. Időközben a Bibliai Házassággondozó Szolgálat közhasznú egyesületté vált. Visszavonultam az egyesület vezetőségéből is.

Így visszatekintve látom, hogy a házassággondozó szolgálatra készített fel az Isten már a gyerekmissziós feladatokkal. Ott meg kellett tanulnom, hogy nagyon egyszerűen és közérthetően fogalmazzak.

Hálás vagyok Istennek, hogy elmúltam nyolcvanéves. Az alapbetegségem csontvelő eredetű leukémia. Nem sietek, de ha Isten szólít, megyek.

*

Pálhegyi Ferencet 2016 húsvéthétfőjén hívta magához Teremtője. Utolsó óráiban a 63. zsoltár 2–5. verseit kérte: „Ó, Isten, te vagy Istenem, hozzád vágyakozom! Utánad szomjazik lelkem, utánad sóvárog testem, mint kiszikkadt, kopár, víztelen föld. Így nézek rád a szentélyben, hogy lássam hatalmadat és dicsőségedet. Mert szerezteted az életnél is jobb, ajkam téged dicsőít. Ezért téged áldalak, amíg élek, nevedet imádva emelem föl kezem."

A teljes interjú meghallgatható az Evangélikus Missziói Központ honlapján: http://misszio.lutheran.hu/radio/interjuk/1091-palhegyi-hazaspar

Nem szégyellem az evangéliumot

Pór János emlékezete

A neve. Mindenki két ó-val akarta írni. S ő mindig határozottan kijavította. Egy ó-val írjuk a nevét. Ő választotta ezt. Eredetileg Pócziknak hívták, úgy magyarosított Pórra. Azért, hogy egy legyen az egyszerű emberek közül.

Azért nem volt egyszerű ember. Nagyon pontos, aprólékos, egyenes ember volt. Ő tanította meg, hogy az „ikes igéket tárgyasan ragozzuk: eszem, eszel, eszik, egyem, egyél, egyék". És más az „igazság és az igazságosság, a Wahrheit és a Gerechtigkeit". Merthogy német-, orosz-, angoltanár volt – azaz lett volna.

Igaz, sokakat tanított németre, de egy idő után egyetlen iskolában, kollégiumban sem engedték tanítani. Magánórákat adott otthon. Ez valahogy úgy történt, hogy az iskolában sem hallgatott Jézusról. **Tanítványainak Bibliát juttatott a kollégiumba.** Végül kitiltották mindenünnen. Egy gázcseretelepen dolgozott becsülettel és „úgy, mint az Úrnak".

Nem tudott nem beszélni Jézusról. Pedig – így mondta magáról – alapvetően zárkózott ember lett volna, de Jézus arra késztette, hogy bizonyságot tegyen róla. Két alapvető élményéről tudok. Az egyiket ő maga írta le *Tököli Biblia* című írásában, amelyben az 1957–58-ban Tökölön letöltött büntetéséről számol be. Ott a hívő rabok időnként összegyűltek, és felidézték a számukra fontos bibliai igéket. A 31. igeszakasz ez: „Nékem pedig ne legyen másban dicsekedésem, hanem a mi Urunk Jézus Krisztus keresztjében, a ki által nékem megfeszíttetett a világ, és én is a világnak" (Gal 6,14).

„Ez az én igém. Ezzel nyertem elpecsételést az új életre 1936. október 31-én a Bécsi kapu téri evangélikus templom melletti iskola zene- és tornatermében. Október 29-e és 31-e közt háromnapos »csendesnapi« sorozat volt. Hozzám hasonló fiatalemberek szóltak arról, hogy mit jelentett számukra Krisztus. Mády Zoltán tanár bácsi is bizonyságot tett Megváltójáról. Utána volt 31-én egy utóösszejövetel, ahol arról kellett volna beszámolni, hogy ki mit visz haza. Nagy hallgatás. Szombathy Gyula osztálytársam szinte nyilvános bűnvallást tett. Egy-két bűne jelen volt az én életemben is. Hét éve olvastam már a Bibliát. Szerettem volna Jézus Krisztus közelébe kerülni, és olyan életváltozáson átmenni, mint azok az emberek, akik az Úrral jártak, és a közelében éltek. Ez addig még nem sikerült. Ez mind nagyobb feszültséget okozott életemben. Az önismeret és a lelkiismeret vádjai mind elviselhetetlenebbé váltak. Gyula bizonyságtétele önmagáról olyan súllyal nehezedett rám, hogy szinte összeroppantam. **Elkezdtem sírni. Csak vádolni tudtam magam.** Céltalanná és értelmetlenné lett az egész életem. A társaság szerteoszlott, én azonban maradtam Gál Józsi bácsival, aki hitoktató volt a vári gyülekezetben. Neki aztán elmondtam összeomlásom okát. Konkrét bűnökről nem beszéltem. De leírtam akkori helyzetemet. Ő annyit mondott: »János, te hiheted, hogy Jézus Krisztus a te bűneidért a Golgotán meghalt. Az ő vére a te bűneidet is eltörölte, és megbocsátotta.« Ezek a mondatok tartalmukban számomra nagyon is jól ismertek voltak. Nem volt az új. De akkor rám szabottan, nékem szólóan jelentek meg. És akár akartam, akár nem, belém akkora öröm költözött, hogy majd szét-

vetett. És ez az öröm elkísért eddig minden élethelyzetemben. Szárnyakat kaptam, és szinte röpültem a hazafelé vezető úton a Fery Oszkár (Ma Kiss János altábornagy) úton lévő tanítóképző intézet kollégiumába. Így lett számomra Krisztus tette élet és üdvösség." Ebben az időben tizenhét éves volt.

„János, te hiheted, hogy Jézus Krisztus a te bűneidért a Golgotán meghalt."

A másik élményt úgy mesélte katonakoráról. A világháború alatt lövészárkokat ástak, amikor egy bombázó repülőraj tűnt fel. Még alig készült el valami a lövészárkokból, ők ott voltak fedezék nélkül a nyílt területen. Halálra rémülten imádkozott János bácsi is. S egyszer csak látta, amint az égen egy nagy kéz odébb hajtja a repülőrajt, s így bántódás nélkül dolgozhattak tovább. Ha nem János bácsi mesélte volna, azt hinném, hogy Thurzó Gábor regényéből vett idézetet hallok.

De visszatérek a fogsághoz. 1952-től tanított János bácsi Bicskén a frissen indult gimnáziumban. Az '56-os eseményekben nem vett közvetlenül részt, de szóváltásba került egy párttitkárral, és talán ennek következményeként 1957 áprilisától 1958. február végéig Tökölön raboskodott. Feleségét terhesen hagyta otthon, kislánya két hónapos volt, amikor először láthatta őt édesapja.

Jóval ezután ismertem meg János bácsit a székesfehérvári evangélikus gyülekezetben. Az első találkozásunk nyomán látogatói szolgálatot vállalt: az öreghegyi városrész evangélikusait látogatta rendszeresen. Temetésekre és szórvány-istentiszteletekre kísért el mint kántor. Út közben beszélgettünk, imádkoztunk. „Te ne hunyd be a szemed" – mondta, mert én vezettem. Imaközösségünkben mindenre és mindenkire figyelt. Az úton levőkre, és akik közé készültünk, az ország vezetőire és a nehéz helyzetben lévőkre. S tőle hallottam ezt a szófordulatot is: „Tied az arany és az ezüst". Mert jó gazdálkodásért is imádkozott.

Néha autóstopposokat vettünk fel – a velük való beszélgetés során nagyon gyorsan elérkezett Jézushoz. Egyszer két lányt vettünk fel. „Ugye buliból jöttetek? Jól éreztétek magatokat. Kár, hogy vége lett. Mindennek vége lesz egyszer. Milyen jó, hogy van Megváltónk, aki örök örömöt adott nekünk. **Annak az örömnek soha nincs vége!**"

A rendszerváltást követően hittanórákat tartott a felsős diákoknak, rendszeresen szervezett házi bibliaórákat, és szívesen vezette a gyülekezeti bibliaórákat is. Szórványokban és sok gyülekezetben vállalt istentiszteleti helyettesítést. Ezekre az alkalmakra imádsággal, lelkiismeretesen készült.

Mivel részt vett – Magyarországról negyedmagával – a Szent Mihály Testvérközösség életében, sok-sok szép imádságot, istentiszteleti rendet fordított. Temetésén – 2008-ban – Franz Errath, az osztrák konvent vezetője adott hálát életéért. Az elsők között tartottunk húsvét hajnali liturgiát – az ő fordításában. Szívügye volt az egyháztörténet is. Szerkesztett egy naptárt, amelyben a legtöbb naphoz egy-egy eseményt, személyt társított a nemzetközi vagy a magyar egyháztörténetből. Örömmel fogadta az EKE megalakulását, és rendszeresen figyelte munkásságát. János bácsin keresztül érkezett gyülekezetünkbe Erlo Stegen, a zulu misszió vezetője.

Boldog volt azért, mert gyermekeit és unokáit is Jézus szeretetében tudhatta. Valóban élete végéig megmaradt benne az az öröm, amelyet elhívásakor kapott.

Nem egyszerű ember volt. Jézus elhívottja, aki nem szégyellte az evangéliumot.

BENCZE ANDRÁS

Hogyan tovább, egyház?

Hétköznapi ökumenével

Koruknál fogva esetleg csak a fiataloknak nem tűnhetett fel, hogy az utóbbi évtizedekben gyakoribbá váltak az ökumenével kapcsolatos cikkek, fórumok, megbeszélések, találkozók. Szervezeti egyházak képviselői egyre gyakrabban szólalnak meg, a felekezetközi párbeszédet és együttműködést hangsúlyozva. Lehet, hogy a keresztyénség széttöredezettségének mértéke elért egyfajta ingerküszöböt, és az erre érzékenyebbek, úgy is mondhatnánk, hogy azok, akik Istentől indíttatást kaptak, kezdeményezően lépnek fel? Nagy kérdés azonban: gyülekezeti szinten mennyi valósul meg az ökumenéből?

KIPIPÁLVA

Ha az év harmadik teljes hete, akkor ökumenikus imahét. Ha esik, ha fúj. Településtől, az egyházközségek számától és a papok, lelkészek nyitottságától függetlenül összejövünk egymás templomaiban, imaházaiban egy vagy több napon keresztül, talán még egy héten át is, hogy együtt legyünk az ige körül, és a szervezők által megírt közös imádságok lelkeket átható erejében részesüljünk.

Jó ez így, sőt nagyon jó! Eszembe jut egy ilyen imahét záróalkalma, mely agapéval végződött az öt együtt töltött este után, amelyen sütemény és tea mellett többen azt kérdezték: „Miért nem lehetünk együtt így, ilyen egységben az év többi hetének egyes napjain is?”

Ez a szívekből felszakadt sóhaj, melyet nem csak a vegyes házasságban élők fogalmaztak meg, több dologra is rávilágít. Először is, az átlag templomba, gyülekezetbe járó nem érti, nem látja át az egyes felekezetek tanításai, hitvallásai, dogmatikája közötti különbségeket. Másodszor arra, hogy nem is biztos, hogy akarja tudni ezeket, mert a maga részéről lényegtelennek tartja. Harmadszor pedig **a vágy az egységre – pestiesen szólva – mindet überel.**

Egy biztos, nem ebben a cikkben fogjuk eldönteni, hogy a szervezeti egyházak vezetőinek, papjainak, lelkipásztorainak, lelkészeinek és tanítóinak (lám, minimum négy megkülönböztetés az elnevezésben is) mit kellene tenni az egység iránti vágy kezelésére.

Reménységünk, hogy gondolkodnak és imádkoznak e kérdések felett. Addig pedig marad az ökumenikus imahét az év elején, melynek „teljesítését” a hét végén ki lehet pipálni a naptárban.

BÚVÓPATAK

A búvópataknak az a jellemzője, hogy egy darabig a föld alatt folyik, majd a felszínre tör, és úgy folytatja útját. Hazánk karsztvizes területein jól meg lehet figyelni ilyen vízfolyásokat.

Az ökumené is búvópatakként halad a felekezeti felszínek alatt; ha tetszik, ha

Összejövünk egymás templomaiban.

nem, ha tudnak róla az illetékesek, ha nem. Rögtön pontosítani kell: nem halad, hanem haladna, ha a legkisebb vízzáró réteggel rendelkező medret is megtalálná, „megkapná". Ha nem, akkor szétterül ott, ahol homokos a talaj, és nyomtalanul eltűnik.

A hidrológiáról visszatérve az ökuménéhez, az igazi nagy kérdés, hogy a felekezetek biztosítsanak-e közös medret a Krisztusba vetett hit megélésére? Továbbmegyek a kérdéssel: ne csak biztosítsanak, hanem ösztönözzék is ezt?

DILEMMA

A Magyarországi Evangélikus Egyház deklarált törekvése, programja, hogy gyülekezetei lefedjék az ország összes települését. A 250-300 gyülekezet és a hozzájuk tartozó még 500-600 kapcsolt rész (leányegyházak, szórványok stb.) a 3200 magyarországi várost és falut, és a nagyvárosokban a kerületeket. Nemes törekvés, fontos cél! A számokból látható, hogy egyházi alkalmakkal (istentisztelet, bibliaóra, imaóra, konfirmációs oktatás stb.) 2300-2500 településen egyházunk nincs jelen. Talán csak a temetések tágítják a jelenlétet.

Ebben a helyzetben mit ajánljon az egyház, mit javasoljon a lelkész azoknak, akik távol élnek a legközelebbi gyülekezettől vagy gyülekezetrésztől? Üljenek kocsiba és menjenek el oda, ahol vannak gyülekezeti alkalmak? Jogos javaslat, esetleg elvárás, hiszen eleink szekereken és gyalog is elmentek a sokszor távoli artikuláris gyülekezetekbe, hogy igét hallgathassanak, az úrvacsora szentségében részesüljenek és közösségben legyenek. **De mi van akkor, ha nem ekkora a szomj és a vágy, vagy ha nincs kocsi?** Melyik az a lelkész, aki azt javasolja, hogy inkább menjenek el a helyi katolikus, református vagy baptista templomba, imaházba, mint hogy ige és közösség nélkül maradjanak? Mi örömmel vennénk, ha más felekezetek lelki vezetői bennünket ajánlanának hasonló helyzetű híveiknek? Gondolom, igen.

Egyszer a lutheri ortodoxia kegyességében élő lelkészt kérdeztem meg arról, hogy a felvidéki faluban a magyar evangélikus hova menjen inkább: a szlovák evangélikus istentiszteletre vagy a magyar református gyülekezet alkalmaira? Mi ne mondjak, úgy érezte, hogy sarokba szorítom ezzel a kérdésemmel, melyet nekem is feltettek az érintettek.

A SZOMJAZÓ NEM VÁLOGAT

Rengetegféle ásványvíz van már a kereskedelemben. Ha azonban a sivatagban csak egyféle van, akkor a szomjazó nem válogat. Ezt tapasztaljuk olyan kis falvakban, ahova a plébános is, meg a tiszteletes is csak hetente vagy kéthetente egy órára jut el. **A bibliaórákra jönnek a nem evangélikusok is, mégpedig nagy számarányban.** Egyes helyeken a résztvevők fele, olykor többsége nem evangélikus. Ők vasárnaponként misére vagy református istentiszteletre járnak – ha van. Amikor nincs, akkor evangélikus istentiszteletre.

Hasonlóképpen tudunk olyan evangélikus testvérünkről, aki településén a Kolping csoport tagja, mert csak ott tudja közösségben megélni a keresztyén szolidaritást, amelyre viszont vágyik.

Eddig azok szomjúságáról szóltunk, akik gyakorló keresztyének. De hogy viszonyuljunk a felekezeteken kívüli emberekhez? A keresőkhöz, a kíváncsiakhoz, a kételkedőkhöz? Akik nem egyházközséget, felekezetet keresnek, sőt gondolati szinten ezek riasztják is őket, remélhetőleg átmenetileg. A többség meg van keresztelve, és ennyi. Magát valamelyik felekezethez tartozónak vallja, ha nagyon megszorongatják a kérdéssel, de a valóságban nincs köze egyházhoz, gyülekezethez.

A napokban egy ilyen klubnak nevezett és egy teázóba szervezett alkalmon, ahol többnyire egyházilag sehova sem tartozók jöttek össze a Bibliáról beszélgetni, egy új résztvevő első kérdése az volt, hogy melyik felekezet alkalmára jött. Amikor megtudta, hogy ez nem felekezeti alkalom, és hogy milyen színes a társaság, megnyugodva maradt.

Ha a gyerek evangélikus hittanra jár, akkor az addig közömbös vagy magát annak mutató szülőt könnyebb gyülekezetbe hívni. Mert a gyerekéért a szülő még erre is hajlandó. Ha viszont nincs gyerek, vagy már kamasz, illetve felnőtt, akkor korunkban nincs az az Aranyszájú Szent János, aki a szószékről prédikálva becsalogatja a felekezeten kívülieket, a magukkal elégedetteket. **Pedig ők is szomjasak, csak nem mindig tudják.** Ha a világ által kínált löttyök helyett az Élő Vizet kínálják nekik és ezt meg is kóstolják, vágyakozni kezdenek utána. Így kialakul egy nevesincs közösség, mely a keresztlevelek alapján ökumenikus, de egyébként csak Isten tudja, milyen.

MESSZE, DE KÖZEL

De *messze* is kerültünk az évi egyszeri ökumenikus imahéttől, a felekezetek teológusainak tanításokról történő egyeztetéseitől. Eljutottunk az egyes emberhez egy olyan korban, ahol már európai szinten sem lehet népegyházakról beszélni.

Isten pedig hagyja, hogy összeomoljon az, aminek össze kell omolnia azért, hogy egyre többekhez *közel* tudjon kerülni. Döbbenetes látni, hogy ehhez létrehozta a hétköznapi ökumenét. A felekezethez – reménység szerint az evangélikus egyházhoz – való kapcsolódás kérdését pedig a ma is munkálkodó Szentlélekre bízzuk. De nem keseredünk el, sőt azért is hálásak tudunk lenni mi, evangélikusok, ha az (egy) akol más sarkában talál közösséget az, aki eddig távol volt a(z egy) Pásztortól, Jézus Krisztustól.

GARÁDI PÉTER

Luther így tanított imádkozni

Luther igehirdetéseiben nemcsak az imádságról adott tanítást, hanem rendszeresen imádkozni is tanította a gyülekezetet. Erre igen sok példát találunk a reformátor *Házi posztillák* néven ismert prédikációgyűjteményében is. Elsőként idézzünk a kötet *Rogate* vasárnapi igehirdetéséből.

„A mai evangélium (Jn 16,23–30) buzgó imádkozásra serkent. Hiszen az igehirdetés és a Jézusban való hit mellett az imádkozás a keresztyének legmagasztosabb istentisztelete.

Az Úr ezt a buzdítást is az utolsó vacsora estéjén, az asztalnál mondta el. Rögtön az után a beszéde után, amit két héttel ezelőtt hallottunk. Akkor ilyen szavakkal fordult a tanítványokhoz: Szomorkodni fogtok, amiért most elbúcsúzom tőletek, és az Atyához megyek. De csak egy kevés időről van szó, ami után viszontlátlak titeket, és akkor szomorúságotok örömre fordul. Ezt a vigasztalást követi az imádkozásra való buzdítás. És ez a kettő szépen össze is illik. Mert amikor a keresztyénre gond, aggodalom és bánat nehezül, vagy baj és veszedelem éri, csak úgy kaphat jó tanácsot, segítséget és vigaszt, ha imára kulcsolja kezeit és Istentől kéri azt.

Az Úr is arra inti tanítványait, hogy a szomorúság idején ne feledkezzenek meg az imádságról. A mi vigasztalásunkra is mondja, hogy ilyenkor az imádsághoz bátran, szent bizalommal és kételkedés nélkül fogjunk hozzá. Így szól: »Nem mondom nektek, hogy én kérem majd az Atyát értetek, hanem maga az Atya szeret titeket, mivel ti szerettek engem, és hiszitek, hogy én az Istentől jöttem.« Igaz ugyan, hogy Jézus sem mulasztja el, hogy az Isten jobbján ülve esedezzen értünk, miként Szent Pál mondja. És tudjuk, hogy az ő imádsága, amit értünk, szegény bűnösökért, és az ő anyaszentegyházáért az utolsó vacsorán, majd pedig a keresztfán szívéből mondott, a mennybe szállt. Meghallgattatott, és továbbra is meghallgattatik, és érvényes marad, egészen a világ végezetéig. »Mindazonáltal – mondja Jézus – nincs rá szükségetek, hogy én imádkozzam értetek Istenhez, mert ti magatok is kérhetitek az Atyát. Ne is kételkedjetek imádságotok meghallgatásában, hiszen az én Atyám szeret benneteket, mivel ti is szerettek engem.« Ne úgy értsük ezt, mintha Krisztus értünk való imádságában nem kellene vigasztalást keresnünk, hanem – mivel szeretjük Jézust – nem kell alábecsülnünk a saját imádságunkat sem. Mert úgy áll a dolog – és ezt vessük jól a szívünkbe és soha ne feledjük! –, hogy aki Jézushoz szeretettel ragaszkodik, azt az Atya is szereti, és meg fogja hallgatni…

Nem kevesebb rejlik ebben az imádkozásra való szelíd buzdításban és ígéretben, mint hogy a mi drága Jézus Urunk ebből a világból az Atyához való elmenetele által megszerezte nekünk a jogot és lehetővé tette, hogy bárhol tartózkodjunk is – akár a templomban, akár a házunkban, akár a pincében vagy a konyhában, a mezőn vagy a műhelyben –, ha keresztyének vagyunk, és Krisztust szeretjük, akkor lélekben Isten

elé léphetünk a mennyben, beszélgethetünk vele, és kiönthetjük előtte a szívünket.

Mert nem kell semmi más az ilyen imádsághoz, mint őszinte szív. Mert csak az őszinte szív tud így imádkozni: »Mennyei Atyám, tudom, hogy szeretsz engem, mivel szeretem a te Egyszülött Fiadat, Jézus Krisztust, az én Üdvözítőmet. Nem a magam kegyességében és szentségében bízva kérlek téged hittel és teljes szívemből, hanem mert tudom, hogy a te Fiad, Jézus Krisztus érdeméért szívesen teljesíted minden kérésünket. Az ő nevében járulok most is eléd könyörgésemmel, és nem kételkedem, hogy imádságom bizonyosan meghallgatásra talál«.

Minden keresztyénnek óvakodnia kell attól, hogy az imádságban késlekedjék. **Senkinek sem szabad az imádkozást azért halogatnia, mert nem érzi magát Isten előtt elég tisztának,** vagy mert nem hiszi, hogy méltó lenne rá, hogy Isten meghallgassa. Az ördög engem is sokszor gyötört ilyen gondolatokkal, és megpróbált visszatartani az imádságtól. Ilyenkor így vélekedtem: Te most nem vagy elég áhítatos. Ezért előbb ilyen meg ilyen önsanyargatásnak kellene alávetned magad, hogy aztán aggályok nélkül imádkozhass. Ám aki engedi, hogy az ilyen gondolatok befolyásolják, és az imádságban akadályozzák és hátráltassák, az úgy jár, mint az a pórnő, akinek – mielőtt kérelmezett volna valamit – mindig akadt más elvégeznivalója, és így a kérelme előterjesztésére soha nem került sor. Mert az ördög nagy gazfickó, és folyton körülöttünk ólálkodik, hogy hol ebben, hol abban megakadályozzon. Fegyverkezzünk hát fel az ördög ellen, és ne engedjük, hogy akadályozzon bennünket, hanem amikor beköszönt a szükség, gondoljunk erre: »Minden bizonnyal ütött az imádság órája! Ha nem is vagyok kellőképp felkészülve és méltó sem vagyok rá, Isten majd felkészít és méltóvá tesz. Mert ő nem önmagamért, hanem Krisztusért szeret engem. Tudom, hogy akkor sem bízhatnék másban, ha mégoly kegyes és szent lennék is.«

Azt akarja a mi drága Jézus Urunk, hogy imádkozzunk, és ne éljünk imádság nélkül, mint azok az elvetemült emberek, akiknek – miként maguk mondják – akkor is ízlik az étel és az ital, ha hétszámra egyetlen Miatyánkot sem imádkoznak. **Ha keresztyén vagy, vagy az akarsz lenni, őrizkedj az ilyen durva élettől.** Imádkozz legalább reggel, mielőtt felkelsz, majd ebéd előtt és után, és mielőtt lefekszel. Mondd el legalább a Miatyánkot!

Kötelességünk, hogy szünet nélkül imádkozzunk. Amikor nem a szánkkal, akkor a szívünkkel.

Nekünk, keresztyéneknek ezen felül igenis kötelességünk, hogy szünet nélkül imádkozzunk. Amikor nem a szánkkal – hiszen az nem mindig lehetséges –, akkor a szívünkkel. Mert minden szívnek minden pillanatban óhajtania kell, hogy Isten neve megszenteltessék, és eljöjjön az ő országa, és meglegyen az ő akarata. Valamint adjon békességet hazánknak, adjon jó termést biztosító időjárást, adjon testi egészséget és hasonló jókat. Mindezeket minden keresztyén szívből kívánja minden órában és minden pillanatban. És ha nem is gondol rájuk szüntelenül, szívében sosem lehet helye másnak, mint jóindulatnak és krisztusi érzületnek. Ezt jelenti, hogy a keresztyén a szívében szüntelenül imádkozik. Nagy szükségünk van erre az imádságra a sokféle veszedelem miatt, amely a keresztyén emberre minden pillanatban leselkedik. Mert az ördög álnoksága – a testünk kívánságait és gonosz indulatait felhasználva – bármikor bűnbe és gyalázatba taszíthat.

Ám a szív imádsága mellett a szájjal való imádságról sem szabad megfeledkeznünk. Hogy ez milyen legyen, azt megmondja az Úr, amikor így szól: »Kérjetek az én nevemben!« Majd hozzáteszi: »az Atya szeret titeket, mivel ti szerettek engem, és hiszitek, hogy én az Istentől jöttem.«

Ha valaki így felkészült, és hisz Jézusban, az valódi papként, hivatalos öltözékben, és papi díszben áll Isten előtt, és bizalommal szólalhat meg, hogy imába foglalja mindazt, amit akár magára, akár másokra nézve üdvösségesnek tart. Bátran mondhatja: »Uram, nekem erre, amannak arra van szüksége: add meg ezt nekünk a te Fiad, a Krisztus érdeméért«."

VÉGHELYI ANTAL

500
NAP IMÁDSÁG REFORMÁCIÓÉRT

„Ha segítségül hívtok, és állhatatosan imádkoztok hozzám, akkor meghallgatlak benneteket.” (Jer 29,12)

Luther Márton szenvedélyes imádkozó volt. Az Isten által elindított reformáció nagy munkáját másképpen nem tudta volna elvégezni. A Szentlélek tanította, vezette, erősítette.

Új reformációra van szüksége a ma egyházának. Sokan eltávolodtak Istentől, a hittől, a bibliai értékrendtől. Ma is minden megváltásért kiált a családban, az egyházban, a világban.

Kérjük egyházunk népét, hogy imádságaikkal kapcsolódjanak be az „500 nap imádság az egyházért” mozgalomba, amely 2016. június l8-tól 2017. október 31-ig tart.

Valljuk meg vétkeinket, mulasztásainkat, könyörögjünk bűnbocsánatért, megújulásért, új reformációért, adjunk hálát a kegyelemért, a keresztért, a feltámadás erejéért, a Szentlélek munkájáért, dicsőítsük és magasztaljuk Istent a teremtésért, a megváltásért és az üdvösségért.

Imádkozzunk családjainkért, gyülekezetünkért, egyházunkért, népünkért, Európáért és az egész világért!

Tegyük ezt egyénileg, közösségben, istentiszteleteinken, egyházi rendezvényeinken. Ahol eddig nem volt, alakítsunk imaköröket! Olvassunk az imádkozással kapcsolatos kiadványokat, például a *Ma így imádkozzatok!,* illetve *Imádkozzunk együtt Lutherral – ma is* című köteteket (fordította dr. Hafenscher Károly), Fabiny Tamás *Ajtórésnyi zsoltár,* Ordass Lajos *Nem tudok imádkozni,* Ole Hallesby *Az imádságról* című könyvét.

Az ötszáz napos időszak alatt havonta imakörlevelet teszünk közzé.

„Falaidra, Jeruzsálem, őröket állítottam. Soha ne hallgassanak, se nappal, se éjjel! Ti, akik az Urat emlékeztetitek, ne legyetek némák!” (Ézs 62,6)

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ
EVANGELIZÁCIÓS ÉS MISSZIÓI BIZOTTSÁGA

Felhívásunkat a Szlovákiai Evangélikus Egyház 1936 óta működő imamozgalmának ötlete alapján fogalmaztuk meg.

Dai Qi tizenkilenc éves kínai fiatalember, akinek családja születése előtt költözött Magyarországra. Ismeri és szereti mindkét hazáját, elmondása szerint a magyar nyelvben azért jártasabb. A Bibliát viszont kínaiul olvassa, és hétről hétre ezen a nyelven szól hozzá az Ige az egyik budapesti, kínaiakból álló keresztyén gyülekezetben.

Szüleid milyen vallásúként érkeztek Magyarországra?
Ők egyáltalán nem vallásosak, régebben sem voltak azok. Apukám most kicsit érdeklődik a buddhizmus iránt.

Itt, Magyarországon a keresztyénség felé is kézenfekvő lenne nyitniuk – Te például ezt tetted.
Úgy gondolom, hogy minden emberben van egy olyan rész, amit próbál valahogy betölteni. Én két-három éve sokat számítógépeztem, és mindig valami hiányérzetem volt. Úgy éreztem, hogy az erdőben vagyok, és nem tudom, merre kellene menni. Akkor az egyik unokatestvérem meghívott egy kínai református gyülekezetbe. Éreztem, hogy más ez a közösség, nagyon megtetszett.

Csak fiatalok voltak azon az alkalmon, amelyen először részt vettem. Sok fiatal jön ide céltalanul, és itt nagyon sokat változnak személyiségükben, gondolkodásukban. Hozzám hasonlóan előbb-utóbb meg is térnek, és már a szüleikkel együtt jönnek a vasárnapi alkalmakra is.

„Apukámként tekintek Istenre”

Mit jelent számodra a megtérésed?
Biztonságérzetet. Tudok hinni valakiben, tudom, hogy minden, ami történik – akár jó vagy rossz –, azért van, hogy Isten nekem egy jobb jövőt szánjon.

Megtérésem előtt eléggé szkeptikus voltam. Rengeteg kérdésem volt a lelkészem és a hívő unokatestvérem felé. Aztán már személyes kapcsolatom is kialakult Istennel. Megtapasztaltam, hogy meghallgatja az imáimat, kisebb-nagyobb csodák is történtek velem ezalatt.

Mit adott hozzá Jézus megismerése a hitedhez?
Jézus személyes megváltónk. Azért élünk itt, a földön, hogy megismerjük Őt, és a körülöttünk élőknek is hirdessük.

Az örök életet is Ő adja, de az még annyira homályos, hogy milyen lesz, hogy inkább még Istenre bízom. Én most azzal foglalkozom, hogy hogyan tudnék minél több embernek segíteni a földi életemben. Gyerekkorom óta orvos szeretnék lenni, a gyógyításon keresztül szeretnék segíteni abban is az embereknek, hogy megismerjék Jézust.

Amikor még nem tértem meg, inkább magamnak való voltam, az volt a célom, hogy minél több pénzem legyen majd. Most már teljesen másképp látom a világot. Abban hiszek, hogy ezen a földön tényleg csak azért vagyunk, hogy megismerjük Jézust.

Érzel felelősséget másik hazád, Kína, és a kínai emberek felé?
Örülök, hogy egyre több a keresztyén ott, és az itteni kínaiak is egyre többen hisznek Krisztusban. Először viszont azt szeretném, hogy a családom keresztyénné legyen. Hiszek abban, hogy ha a szüleim látják, hogy kitartóan járok gyülekezetbe és teszem a dolgomat, tanulok, akkor egy idő után megértik, hogy Jézus formál át engem. Ha érdeklődni kezdenek, meghívhatom őket is a gyülekezetünkbe. Eleinte amikor vizsgára készültem, azt mondták, hogy ne menjek templomba, de mára megszokták, hogy minden vasárnap és pénteken a keresztyén közösségbe járok.

A Bibliához hogyan viszonyulsz?
Ez Isten szava, és soha nem lehet kiolvasni. Mindig új iránymutatást, nyugalmat, szeretetet kapok belőle. Változó módon olvasom, sokféle bibliaolvasó terv van már telefonra is.

Mostanában Ábrahám történetével foglalkozom. Szinte lehetetlen volt, hogy megszülessen kilencven évnél idősebb feleségétől a fia, és egy nap azt mondta neki Isten, hogy adja neki azt a fiút. Neki pedig olyan erős hite volt, hogy szinte várakozás nélkül elindult feláldozni. Azt gondolhatta: „Istenem, te adtad a fiam, akkor most visszaadom Neked”.

Isten gyakran el akar venni vagy adni akar nekünk valamit. Ilyen erős hitre van szükségünk, hogy el tudjuk fogadni, amit nekünk szán.

ERDÉSZNÉ KÁRPÁTI JUDIT

A missziói gyülekezet teológiája és gyakorlata

Gyülekezet a világért – az egyház és a küldetés

Dr. Johannes Reimer a Dél-afrikai Egyetem és a németországi Ewersbach teológiai főiskolájának a missziológia professzszora. Most induló sorozatunkban a Révfülöpön, az Ordass Lajos Oktatási Központban, 2015. június 22. és 26. között tartott ökumenikus lelkészi, munkatársi konferencián elhangzott előadásait adjuk közre. Ezekben a missziói gyülekezetről alkotott képe bontakozik ki részleteiben.

A '90-es években az Urál-hegység környékén evangelizáltam. Akkor több mint kétezer ember átadta az életét az Úrnak, és egy évvel később már senkit sem találtam meg közülük.

1991-ben Moszkvában Billy Graham evangelizációján harmincezer ember töltötte ki a kis lapot, ez által jelezve, hogy Krisztus mellett döntött. Egy év múlva megdöbbentő volt az eredmény. Mindössze tízet találtunk a harmincezer emberből.

Amikor Németországban új gyülekezetet alapítottunk, pillanatok alatt nyolcvan-száz fős lett a létszám, mert más gyülekezetekből érkeztek ezek az emberek. A növekedés más gyülekezetek rovására történt, pedig nem ez volt a célunk. Ez elfárasztott, frusztrált. 1998-ban feleségemmel „szombatévre" vonultunk el Kanadába. Egész éven át imádkoztunk, böjtöltünk és sokat gondolkodtunk. Isten megmutatta, hogy előbb meg kell értenünk, hogy mit jelent az, hogy a misszió a mennyei Atyáé. Nem a mi missziónkról, a gyülekezet missziójáról van szó, hanem az Övéről, Istenéről. Eddig az volt a fontos számunkra, hogy keresztyénné legyen valaki. A világ nem érdekelt, pedig Isten a világban munkálkodik. A 2Kor 5,17–21 szerint Krisztus hírnökei vagyunk, és azt kell elmondanunk, hogy Krisztus megbékéltette a világot önmagával: „Ezért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régi elmúlt, és íme: új jött létre. Mindez pedig Istentől van, aki megbékéltetett minket önmagával Krisztus által, és nekünk adta a békéltetés szolgálatát. Isten ugyanis Krisztusban megbékéltette a világot önmagával, úgyhogy nem tulajdonította nekik vétkeiket, és ránk bízta a békéltetés igéjét. **Tehát Krisztusért járva követségben, mintha Isten kérne általunk: Krisztusért kérünk, béküljetek meg Istennel!** Mert azt, aki nem ismert bűnt, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk őbenne."

Azért történt így, mert: „Úgy szerette Isten a világot" (Jn 3,16). Ez Isten missziója, inkluzív, befogadó, integráló és holisztikus, mert az egész világot tartja szem előtt. Jézus Isten üdvösségre vezető eszköze. A János 20,21-ben olvassuk: Jézus ezt mondta: „Ahogyan engem elküldött az Atya, én is elküldelek titeket." Jézustól kell tanulnunk a missziót, nem amerikai gyülekezetnövekedést tanító modellekre vagy tradicionális ötletekre van szükségünk. Jézus a modell, mind tartalmilag, mind strukturálisan.

Hogyan kezdődött Jézus missziója? Isten az ember világába jött Jézusban, hogy ez a világ megérthesse. **A keresztyén missziónak is „inkarnációs" missziónak kell lenni.** Pál apostol az 1Kor 9,20-tól írja: „A zsidóknak olyanná lettem, mint aki zsidó, hogy megnyerjem a zsidókat; a törvény uralma alatt levőknek, mint a törvény uralma alatt levő – pedig én magam nem vagyok a törvény uralma alatt –, hogy megnyerjem a törvény uralma alatt levőket." Először is keresztyénként jobb embernek kell lennünk. Embervoltunkon keresztül fogják mások meglátni Isten dicsőségét.

Missziónknak Krisztus-központúvá kell lennie. Jézus mennybemenetelekor Jeruzsálembe küldte tanítványait, hogy várakozzanak: amikor a Szentlélek ereje rájuk ereszkedik, akkor lesznek tanúi Jeruzsálemtől kezdve a világ végéig. **A Szentlélek ereje nélkül nincsen misszió.** Lehetnek istentiszteleteink, bibliaóráink, de nem lesz belőle misszió. Érzékelhetően mutatják a különbséget a két helyzet között az Apostolok cselekedeteiről szóló könyv 1. és 2. fejezetei. Az 1. fejezetben Péter nem mond erőteljes igehirdetést, néhány zsoltárverset idéz, kiválasztják Mátyást apostolnak, akiről a későbbiekben nem is hallunk. A 2. fejezetben viszont Péter már a Szentlélek ereje által prédikál, és megtér háromezer ember. **Az első fejezetben az írás betűjét ragadta meg, a másodikban a Szentlélek vezette.**

Nincsen Atya a Fiú és a Lélek nélkül. Ez a Szentháromság bármelyik személyére nézve érvényes. Nemcsak Isten lényére igaz ez a megállapítás, de a munkájára vonatkozóan is. Ha a Szentháromság bármelyik személyét figyelmen kívül hagyjuk a missziói munka kapcsán, akkor leredukáljuk a missziót. Krisztológiai módon kell szemlélnünk a missziót, amely szerint az inkarnálódásról, az odaszánásról, önmagunk megüresedéséről (kenózis) kell beszélnünk. Isten országáról, a megtérésről kell beszélnünk lelkesen, úgy, ahogyan ez az evangéliumban áll. És beszélnünk kell a Lélek általi gyakorlatról, a karizmákról, a Szentlélek ajándékairól, konkrét vezetéséről.

A misszió nem valamelyik felekezet értelmezéséről szól. Jézus fogja az Ő gyülekezetét felépíteni. Milyennek látjuk a jézusi gyülekezetértelmezést? Az Ószövetségben, a 127. zsoltárban ott áll: „Ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők. Ha az Úr nem őrzi a várost, hiába vigyáznak rá az őrök." **Jézus nem a mi elképzelésünk szerint építi a gyülekezetét.**

A másik dolog, amit megértettem, az, ahogy Jézus az eklézsiáról beszél. Sokáig úgy magyaráztuk ezt a szót, hogy a kihívottak közösségét jelenti, azokat, akiket Isten kihívott a világból, hogy azzal már ne legyen semmi dolguk. De nem erről van szó! A héber Ószövetség görög fordításában, a Septuagintában a *kahal* szót, amely erős társadalmi jelentéssel bír, az eklézsia szóval fordítják. A *kahal* a település azon döntéshozó testülete, amely a várost, a lakosságot érintő fontos kérdésekről döntött a városkapuban. Izraelben a *kahal* kifejezést nem vallási értelemben használták, a kibucban ma is a *kahal* dönt a közösség fontos kérdéseiről. A *kahal* döntései inkább világi, társadalmi, közösségi jellegű felelősségvállalásról szólnak. A görög *eklézsia* is a választójoggal bíró polgárok közössége volt. Jézus ezt az *eklézsia* szót használja az egyházára vonatkozóan. Kihívottak a világból, hogy a világért való felelősséget hordozzák.

A gyülekezet felelősséget hordoz a városért, a faluért, a kultúráért. Ha a gyülekezet önmagát elkülönülő kegyes közösségnek tekinti, akkor a településen, a társadalomban hanyatlás indul el. Sok példája van annak, hogy a német társadalom keresztyénellenes értékek mellett döntött, mert a keresztyén egyház elhatározta a '70-es években, hogy nincsen közük a világhoz. Evangelizáltak, de elzárkóztak a világtól, a pokol erői pedig erősödtek az országban.

Dr. Johannes Reimer

Isten akarata, hogy a gyülekezet felelős legyen, át kell formálnia a világot. A gyülekezet Isten épülete. Egy épület a benne lakókért van. A gyülekezet azért van a világban, hogy benne az emberek otthont találjanak.

Az egyház tehát a világért van, nem önmagáért. Isten azért helyezte az egyházat a világba, hogy általa holisztikus missziót tudjon végezni. A világban jelen levő gyülekezet mindig egy helyi valóság. A helyi gyülekezet az adott településért felelős.

Az amerikai gyülekezetépítés a célcsoportokra épít. Ennek katasztrofális az eredménye. Ne vakítsanak el bennünket a megagyülekezetek. Elveszik a gyülekezet helyét a saját településen és támogatják a hívők vándorlását. Jézus gyülekezete a településen fejti ki hatását.

Fotó: Horváth-Bolla Zsuzsanna

A százdi és ipolyszakállosi evangélikus gyülekezetek (Felvidék) a 80. születésnapjához közeledő id. Zászkaliczky Pált 2015. szeptember 6-án köszöntötték. A lelkész Ipolyszakálloson elhangzott igehirdetését közöljük, melynek alapigéje a Galata levél 5,16–24 része volt.

Törekedjetek, imádkozzatok a Lélek győzelméért!

Az alapigében két egymástól nagyon különböző felsorolás áll előttünk. Először a test cselekedeteit sorolja Pál apostol, s a másik lista a Lélek gyümölcsét tartalmazza. Az első halandó életünk szomorú látlelete. Ádám engedetlensége és saját vétkeink miatt porból vétetett testünknek vissza kell térnie a porba. Nemcsak halandók vagyunk, de esendők is. Öregszünk, majd a sírba hanyatlunk, s közben életünk egyre kevésbé hasonlít a Teremtőre, aki pedig az embert saját képére és hasonlatosságára teremtette. Hátat fordítunk Atyánknak, mint a tékozló fiú. Olyanok vagyunk, mint a jézusi példázatban szereplő fiak egyike, **igent mondunk, de eszünkben sincs engedelmeskedni.** Elgurult drachmaként lapítunk por és szemét között a szoba sarkában, s otthagyjuk a Pásztor szeretetét és a nyáj védettségét, mint a századik juh.

A test cselekedeteinek döbbenetes listája kétezer éves, mégis időszerű, mintha ma írta volna az apostol, akár itt közöttünk, akár Budapesten. Nincs változás, javulás, sőt, ellenkezőleg: a bűn kikerült az utcára. A minap olvastam *Csókay András* idegsebész írását, aki egy színes képes újságot vett a kezébe, s abban kizárólag családellenes, hűségellenes, istenellenes cikkeket látott, s a nyilatkozó sportolók és színészek, tudósok és politikusok mind példaképként szerepeltek. Talán még el is várják, hogy az olvasók tapsoljanak nyíltságukért. De hát hogyan is lehetne ünnepelni azokat, akik életük példájával fertőzik az embertársaikat? Olyanok, mint a moníliás alma, amelyik fenn a gyümölcsfán, majd leszedve a ládában is továbbadja a gombás rothadást.

A felsorolt cselekedetek ragályosak és terjednek. Nem kell megtanítanunk az óvodást a csúf szavakra, megtanulja magától is, nem kell biztatni a kiskamaszt a cigarettára, vagy a csábításra a nagyobbat, ellesik a többitől. Mintha a test cselekedeteinek egyike-másika egy-egy életkor elérésének a bizonyítéka lenne! Ezek közül csak kevés tartozik bíróságok elé, ám Isten igéje valamennyit egyértelműen elítéli. **Ez a lista az embernek Istentől elszakadt állapotát jelenti.** Az apostol így tárja elénk: „Ember, lásd, ez telik tőled! Erre vagy képes!” Nehogy azt gondoljuk, ránk mindez nem vonatkozhat! Hiszen csírájában, szándékainkban, vagy a kívánság szintjén ott van mindnyájunkban. Egyik vagy másik talán valóságosan is. Ne feledjük: a kísértés erős! A bűn pedig nemcsak vonz, meg is igéz!

Mennyivel szebb a másik lista, a Lélek gyümölcse! Hittankönyvekben ezt a gyümölcsöt érett és hamvas szőlőfürtnek szokták ábrázolni. Az egyes erények vagy vonzó tulajdonságok – szeretet, öröm, békesség stb. – a szőlőfürt egyes szemei. Összefüggnek tehát, s feltételezik egymást. Milyen könnyen rámondjuk: „Igen, ilyen vagyok én!” Sajnos csak a saját szemünkben vagyunk ilyenek. A barátok és a családtagok szemében kevésbé, Isten előtt pedig már egyáltalán nem merünk dicsekedni.

A két lista tűz és víz, összeegyezhetetlen. Nem válogathatok egyszerre az egyikből is, a másikból is. Nem „mazso-

Fotók: Szeverényi

lázhatok" kedvemre. A két lista egyes darabjai kioltják vagy kizárják egymást. Összeegyeztethető-e a szeretet az irigységgel és az önzéssel? Hiába mondom, hogy mindenki iránt tele vagyok szeretettel, ha például életem végéig nem tudok napirendre térni egy régi, igazságtalannak tartott családi osztozkodás sérelmén. Ugyanígy nem fér össze a békesség gyümölcse az ellenségeskedéssel és a viszálykodással. Hiába terjesztem családi életünk nyugodt, békés légkörének hírét úton-útfélen, ha a szomszédok mást hallanak ki a lefüggönyözött ablakok mögül: zenebonát, örök patvart, hangos ajtócsapkodást és kemény vitákat. Vagy éppen nem hallanak semmit, ám az a csend a harag csendje. S vajon összeillik-e a házastársi hűség a házasságtöréssel? A mértékletességgel sem fér össze a részegeskedés, mert a Lélek gyümölcse egészen más: önuralom, önmegtartóztatás és józanság. **A test cselekedete elfojtja a Lélek gyümölcsét!**

Az igába fogott ló, ha az új gazda nem figyel, könnyen befordul a régi udvar felé vezető útra.

Meg lehet-e szabadulni önerőből a test cselekedeteitől? Aligha. Aki ezt állítja, hasonlít a mesehőshöz, Münchhausen bárónhoz, aki miután mocsárba tévedt, megragadta saját üstökét és lovával együtt kiemelte magát a halállal fenyegető ingoványból. Mese ez a javából! Ha nem találok fix pontot, ahol meg tudom vetni a lábam, nem tudok magamon segíteni. Magunk körül nincs ilyen fix pont. Igazat kell adnunk Pál apostolnak, aki a rómaiaknak ezt írta: „nem azt teszem, amit akarok: a jót, hanem azt cselekszem, amit nem akarok: a rosszat. Ha pedig azt teszem, amit nem akarok, akkor már nem én teszem, hanem a bennem lakó bűn. Én nyomorult ember! Ki szabadít meg engem ebből a halálra ítélt testből?" (Róm 7,19–20.24) Ki szabadít meg a test cselekedeteitől, ki végzi el bennem, hogy azok helyett a Lélek gyümölcsét teremje életem?

Nem lehet véletlen, hogy a mai vasárnap evangéliumi olvasmánya a tíz leprás meggyógyításáról szóló történet. Nekik is, nekünk is maga Jézus Urunk készítette el az életváltozás, a gyógyulás útját. Azoknak a bélpoklosoknak ezt mondta: „Menjetek és mutassátok meg magatokat a papoknak!" A papok voltak ennek a betegségnek a szakértői, az ő dolguk volt kiről-kiről megállapítani, beteg-e vagy sem. Elébük kellett állnia a betegnek, megmutatnia a ruha által takart testrészeket is, hiszen ez az akkor még nem gyógyítható betegség a testnek hol az egyik, hol a másik részén jelentkezett.

A test cselekedeteinek, bűneinknek egyedüli szakértője az Isten. Aki nemcsak a ruhánk alá lát, hanem mélyebbre is, szívünk és gondolataink minden rejtett zugába. Tekintete erősebb, mint a röntgensugár vagy az ultrahang, előtte minden kiderül. Hirdetett igéje pedig tükröt tart elénk: íme, ez vagy! Ilyennek ismerlek, ismerd meg hát magad! Ne titkolózz tovább, ne takargasd el, amit úgyis jól látok, nincs értelme mentegetőzésnek sem! Lásd be, valld be bűnbánattal: „Igen, Uram, ilyen vagyok, Te jól ismersz!" **És tedd hozzá a vámszedő imádságát: „Isten, légy irgalmas nekem, bűnösnek!" Akkor történik a gyógyulás!** Bűneimet az Isten megmutatja, azok terhét és ódiumát Krisztus Jézus átvállalta, a Szentlélek pedig az úrvacsoraosztás csendjében vagy a szószékről hangzó igében hirdeti nekem: „Meggyógyultál, többé ne vétkezz!" S akkor kezdődik el a harc bennem a test cselekedetei és a Lélek gyümölcse között. Lépésről lépésre, esetről esetre. A test erős, olyan, mint az igába fogott ló, melyet az egyik gazda eladott egy másiknak. S ha az új gazda nem figyel, könnyen befordul a régi udvar felé vezető útra! Ezért fontos kérdés: kinek a kezében van a gyeplő? Áldott lehetőségünk az, ha a gyeplőt ketten fogjuk, maga a Lélek, az Isten Lelke, és én, aki bűnbocsánatot nyertem. S akkor történik az a csoda, hogy a test cselekedete helyett a Lélek terem gyümölcsöt életemben: az „utolsó szót" nem mondom ki, a máskor békétlenséget eredményező szó helyett békesség születik a szívben is és a házban is. A görbe utakról való távolmaradás eredménye lesz a hűség, s a mértéktelenségből bűnbocsánattal szabadult ember nem veszi fel a poharat, ha mégoly erősen kínálják is. S ez így megy lépésről lépésre, napról napra, apránként. Csak én tehetem meg, de nem tehetem meg egyedül! **Csak Te teheted meg, de nem teheted meg egyedül! Kizárólag a Szentlélek segítségével.** Csak így teremhetjük a megtérés, azaz a Lélek gyümölcsét! Ámen.

ID. ZÁSZKALICZKY PÁL

Fotó: Szeverényi

Mindnyájan vétkeztek

Új forrás zenekar

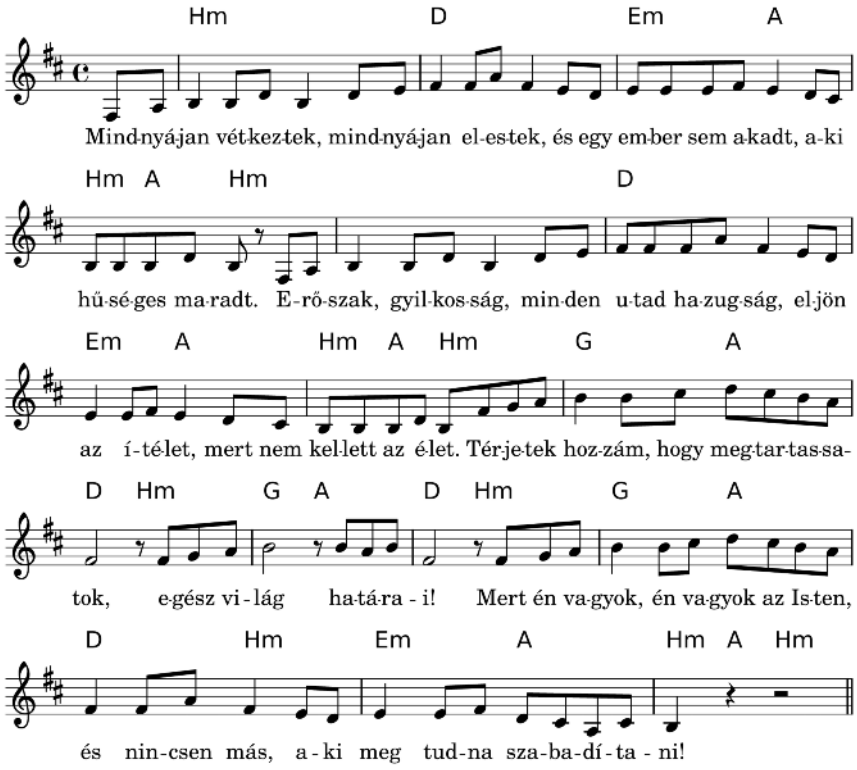

Elhagytál, megcsaltál, a hűségben megfáradtál,
istened a világ lett, elfoglalta szívedet.
Mégis az enyém vagy, szívemben hordozlak,
soha el nem felejtlek, újra összegyűjtelek.
Önmagamért, csak magamért teszem,
Mert szeretlek, mert szeretlek.
Meggyógyítom az álnok szíveket,
S hozzám hűséges népet teremtek.

Légy bátor, készen állj! Légy erős, légy szilárd!
Ne félj, érted harcolok, és majd győzelmet adok.
Indulj hát, és ne várj! Az úton vigyázz, meg ne állj!
Vigasztaljad népemet! Fordítsd hozzám szívüket!
Mert vizet öntök a szomjúhozóra,
folyóvizet a szárazra.
Kiöntöm Szellemem a te magodra,
s áldást árasztok utódaidra.

„A vidám szív a legjobb orvosság, a bánatos lélek pedig a csontokat is kiszárítja.” (Péld 17,22)

Derű

Mit mondjak még?

– Mit mondjak még, kedves testvéreim? – szól a szokottnál is hosszabb szónoklatában egy pap. – Mit mondjak még ezen a hideg téli vasárnapon?
– Ámen – mondá a székely –, mert úgy fázik a lábam, hogy szinte leszakad!

Szupplikáns

– Nos, milyen volt a prédikációm? – kérdezte a szupplikáns.
– Jó. Ami a mélységből hiányzott, hozzáadtad a hosszúságban.

Fülészeten

– Milyen a hallása?
– Evangélikus vagyok.
– Nem a vallása, a hallása!
– Ja, az jó!

Egyetlen idegen

Fájdalmak Férfia, roppant nádszál, te kétszer közénk született,
romlandóba öltözött romolhatatlan,
árnyékba öltözött naptámadat!

Üres kézzel jöttél, ég vándora, egyetlen idegen,
olyannyira közel hajoltál hozzánk,
hogy istenséged elrejtett szikrái
fölgyújtsák bennünk a vágyat valódi otthonunk iránt.

Előbb a Szeretet formált emberek között teljes emberré,
reménység gyümölcse, meddők ajándéka,
időbe öltözött változhatatlan:
meztelen a meztelenek között,
semmivel nem bíró a hajléktalanok között,
beszédre képtelen a zavart beszédűek között,
foglyok foglya a szabadításra várók között.

Azután a Megbocsátás szólított vissza, halandó Isten, a halhatatlanba,
feltépted a poklok ismeretlen kapuit
és alászálltál az emberi szív legmélyére,
aminél nincs sötétebb sírgödör,
bizony leereszkedtél létünk szakadékaiba,
bejártad tudatunk valamennyi szurdokát,
amiről nekünk nem is lehet tudásunk,
belélegezted a halál jeges leheletét
és látva láttad a szörnyű ürességet,
ahonnan félelmeink sötét fényei törnek elő.

Lehulltál, erőtlen nap, a hiábavalóba, kitárt karokkal zuhantál alá
az emberi tehetetlenség élettelen tengerébe,
hogy kitárt karokkal támadjál föl a harmadik napon,
könyörületet hozva az irgalmatlanoknak,
közénk jöttél újra és kitártad előttünk az ég kapuit.

„Békesség nektek!" – mondod, és hangodat
visszhangozza a Föld és az Ég.

„Gyertek, atyámnak áldottai!" – mondod hontalan Isten,
és asztalt terítesz nekünk, gyilkosaidnak,
visszafogadva a téged végleg kitaszítókat.

„Ez az én testem!" – mondod, és megtöröd a kenyeret.

„Ez az én vérem!" – mondod, és kiöntöd a bort.

És nagy fényesség borul a vacsorázóasztalra,
megvendégelsz bennünket,
nem tartva vissza magadból semmit!

VISKY ANDRÁS

Fotók: Szeverényi

Fotó: Szeverényi

Az élő és ható Ige – a Biblia?

Így szoktuk *félre*érteni a Bibliát – 8.

1. A bibliai szöveg
Zsid 4,12: „Mert Isten igéje élő és ható, élesebb minden kétélű kardnál, és áthatol az elme és a lélek, az ízületek és a velők szétválásáig, és megítéli a szív gondolatait és szándékait."

2. A félreértés
A szöveget főleg akkor szokták idézni, ha a Biblia szellemi hatalmáról, hatékonyságáról beszélnek.

3. A probléma
A szövegkörnyezet alapján látható, hogy a Zsidókhoz írt levél szerzője „Isten igéje" alatt itt nem a Bibliára gondol, hanem egy személyre: Isten Fiára, Jézus Krisztusra, a főpapunkra.

4. A szövegkörnyezet
Zsid 4,1 „Mivel még nem teljesedett be az ő nyugalmába való bemenetel ígérete, gondosan ügyeljünk arra, hogy közülünk senki le ne maradjon erről. Mert nekünk is hirdették az evangéliumot, mint azoknak is; de nekik nem használt a hirdetett ige, mivel nem párosult hittel azokban, akik hallgatták. Mi, akik hiszünk, bemegyünk abba a nyugalomba (…) A szombati nyugalom tehát még ezután vár az Isten népére. Aki ugyanis bement az Isten nyugalmába, maga is megnyugodott a munkáitól, mint Isten is a magáétól. Igyekezzünk tehát bemenni abba a nyugalomba, hogy senki el ne essék az ehhez hasonló engedetlenség következtében. Mert Isten igéje élő és ható, élesebb minden kétélű kardnál, és áthatol az elme és a lélek, az ízületek és a velők szétválásáig, és megítéli a szív gondolatait és szándékait. Nincsen olyan teremtmény, amely rejtve volna előtte, sőt mindenki mezítelen és fedetlen az ő szeme előtt. Neki kell majd számot adnunk. Mivel tehát nagy főpapunk van, aki áthatolt az egeken, Jézus, az Isten Fia, ragaszkodjunk hitvallásunkhoz. Mert nem olyan főpapunk van, aki ne tudna megindulni erőtlenségeinken, hanem olyan, aki hozzánk hasonlóan kísértést szenvedett mindenben, kivéve a bűnt. Járuljunk tehát bizalommal a kegyelem trónusához, hogy irgalmat nyerjünk, és kegyelmet találjunk, amikor segítségre van szükségünk."

5. A helyes alkalmazás
Ez a szöveg nem a Szentírásról szól, hanem a Feltámadt, eleven és munkálkodó Krisztusról, aki most is belát oda is, ahova ember nem, és hatni képes arra is, amire ember nem. Őbenne testesült meg Isten hozzánk szóló szava, így olyan Urunk van, akihez bátran mehetünk erőtlenségeinkkel, hiszen ő maga is tudja, mit jelent embernek lenni, és azt is, hogy mit lehet velünk kezdeni.

Ez persze nem jelenti azt, hogy a Szentírás ne lenne hatékony az emberformálásban, csak erről más szövegek beszélnek, nem ez (pl. Jn 6,63; Fil 2,15–16; 2Tim 3,15–17).

DR. SZALAI ANDRÁS
www.apologia.hu

Egy perc ima a békéért

Az ima a Mária rádió ökumenikus, békéért való imasorozatában hangzott el. Az evangélikusok imádságainak felvételei az Evangélikus Missziói Központ – Magyar Evangélikus Rádiómisszió közreműködésével készültek.

Urunk, Istenünk!
Ha most a történelemre nézünk, azt látjuk, hogy rettenetes folyamatok vannak szerte a világban. Háború háború hátán, ezreket üldöznek, ezrek menekülnek és halnak meg. Ilyenkor olyan nehéz meglátni kezed munkáját a Te csodálatos, teremtett világodban. Olyan nehéz észrevenni azt, hogy Te gondot viselsz szenvedő testvéreinkről.

Hálát adunk Neked, hogy mi békességben élhetünk, hogy itt, Magyarországon terjedhet az evangélium.

Urunk, soha ne engedd elfelednünk, hogy Te ugyanaz a hatalmas Úr vagy, aki mindig is voltál! Akinek szavára nemzetek keltek fel vagy dőltek össze. Urunk, add, hogy mi így tudjuk nézni a történelmet, így tudjuk nézni a világot, hogy olyan szerető Istenünk van, aki kézben tart mindent. De azt is tudjuk, hogy Te nem azért jöttél el közénk, hogy mindenhol békesség legyen, hanem hogy örök üdvösséget adj. Ha kell, harcon, háborún, betegségen és nyomorúságon át, Te ezt a célodat végigviszed és megvalósítod.

Elküldöd Szentlelkedet, és megőrzöl, megszólítasz minket. Hálát adunk Neked, hogy mi békességben élhetünk, hogy itt, Magyarországon terjedhet az evangélium. Iskolákban szólíthatunk meg fiatalokat, óvodákban érhetünk el gyermekeket. Add, hogy soha ne felejtsük el, hogy ezért mennyire hálásnak kell lennünk! Add, hogy ezzel valóban Neked tetszően tudjunk élni! Add, hogy ahol mindez nem adatik meg, hanem fegyverek szava szól, ott is átéljék a Te végtelen szeretetedet és jóságodat! Add, hogy megtapasztalják, hogy minket nem választanak el földrajzi határok, hanem mi igazán őszintén tudunk imádkozni több ezer kilométerre élő testvéreinkért is!

Istenünk, Te tudod egyedül, hogy miért történik mindez. Tőled kérünk erőt! Volt olyan kor a történelemben, amelyben nagyon sokan adták életüket hitükért – az első háromszáz évben. És olyan jó megtapasztalni és látni, hogy akkor a keresztyének vére magvetés volt. Mert nem törődtek az életükkel, nem törődtek a saját dolgaikkal, hanem egyedül Benned bíztak, egyedül a Te kezedbe tették le életüket. A környezetük, látva ezt, vágyódott ez után a nyugalom, békesség és szeretet után. Urunk, Istenünk, Te tudod, hogy miért kell embereknek újra átélniük, amit a mártíroknak át kellett élnie. A Te bölcs akartodban bízva visszük eléd kéréseinket.

Urunk, amikor ezt az imádságot mondjuk, akkor leomlanak a falak felekezetek között. Különböző közösségekhez tartozó keresztyén testvéreink ugyanúgy egy szívvel imádkoznak Hozzád. Kérünk, hallgasd meg a mi imádságunkat! Hallgass meg, amikor Eléd visszük szenvedő testvéreinket! És hallgass meg akkor is, amikor Eléd visszük az egész más terheket hordozó hazánkat is! Urunk, Istenünk, Téged kérünk, Te áldj meg és őrizz meg minket! Add a Te Szentlelkedet és Te adj békességet ezen a földön! Ámen.

DEÁK LÁSZLÓ

Nobel-díjas tudósok Istenről

Joseph H. Taylor Jr. (fizikai Nobel-díj)
„A tudományos felfedezés egyben vallásos felfedezés is. Nincs összeütközés a tudomány és a vallás között. Az Istenről való ismeretünk minden alkalommal tágabb lesz, amikor a világról valamilyen felfedezést teszünk."

A vallással való kapcsolatára vonatkozó kérdésre a kvéker hátterű asztrofizikus ezt felelte:

„Aktívan részt veszünk a Barátok Vallásos Társaságában, vagyis a kvékerek közt, és ez fontos része az életünknek. A hitközösségben töltött idő feleségemnek és nekem arra ad módot, hogy kapcsolatban legyünk életfilozófiánkkal, ami arról szól, hogy miért vagyunk a földön és mit tehetünk másokért. A kvékerek olyan keresztyének csoportja, akik szerint lehet közvetlen kapcsolat egyének és a Lélek között, akit Istennek nevezhetünk. Szemlélődés és befelé figyelés által hatékonyan kommunikálhatunk ezzel a Lélekkel, és tanulhatunk magunkról is és arról, hogy hogyan kell viselkednünk ezen a földön."

Alexis Carrel (fiziológiai és orvostudományi Nobel-díj)
Carrel *Reflections on Life* című könyvében ezt írja: „Jézus ismeri a világunkat. Ő nem vet meg bennünket, mint Arisztotelész Istene. Beszélhetünk hozzá és ő válaszol nekünk. Bár olyan személy, mint mi vagyunk, ő Isten, aki mindenekfelett áll."

„Miért vagyunk itt? Honnan jöttünk? Mik vagyunk? Abszurd dolog a lélek továbbélésében hinni? Csak a vallás ajánl teljes megoldást az emberi problémára. Mindenekfelett a keresztyénség adott világos választ az emberi lélek szükségeire."

„Isten szükségessége az imádságban mutatja meg magát. Az ima a kétségbeesés kiáltása; segélykiáltás, szeretethimnusz. Az imádság ad nekünk erőt ahhoz, hogy elhordozzuk a szorongató terheket, reményt, amikor nincs logikus ok a reményre, állhatatosságot válságos időkben."

„Egy mindenható, nem anyagi Lény szeret bennünket. Ez a Lény imában megközelíthető. Minden teremtménynél jobban kell szeretnünk őt. Egymást is szeretnünk kell. Új kor kezdődött. Megtaláltuk az egyetlen habarcsot, ami minden embert összeköthet egymással. Az emberiség mégis úgy döntött, hogy figyelmen kívül hagyja ezt az új elvet, amikor közösségi életét megszervezi. Messze áll attól, hogy megértse: egyedül a kölcsönös szeretet képes megmenteni a megoszlástól, romlástól és káosztól. Azt sem ismerte fel, hogy egyetlen tudományos felfedezés sem volt olyan jelentős, mint az, amikor a keresztre feszített Jézus kinyilatkoztatta a szeretet törvényét. Mert ez a törvény valójában az emberi társadalmak túlélése."

„A keresztyénség az erkölcs legmagasabb formáját kínálja az emberiségnek. Olyan Istent mutat be, akit csodálhatunk, mert karnyújtásra van tőlünk, és akit szeretnünk kell."

„Sima gőg azt gondolni, hogy a természetet mi korrigálhatjuk, hiszen a természet Isten munkája."

„A keresztyén erkölcs összehasonlíthatatlanul erőteljesebb, mint a laikus erkölcs. Ezért az emberi akarat soha nem fog lelkesen engedelmeskedni az észszerű viselkedés törvényeinek, hacsak nem úgy fogadja az élet törvényeit, mint egy személyes Isten parancsait. Sajnos a legtöbb modern ember nem képes a felebarát szeretete érdekében cselekedni, mert az egyetlen dolog, amit szeretnek, önmaguk."

„Jézus ismeri a világunkat. Bárhol vagyunk, a nappal vagy az éjszaka bármely pillanatában Jézus a rendelkezésünkre áll. Elérhetjük pusztán azáltal, hogy vágyakozásunkkal és szeretetünkkel odafordulunk hozzá. Megfigyelhető tény, hogy még a tudomány és technológia által megteremtett társadalomban is makacsul jelen van az Isten iránti igény."

Összeállította:
Szabados Ádám

Mai világunkban az internet lehetőséget ad arra, hogy a világ bármely táján készülő, internetes, rádiós közvetítésű magyar, angol vagy egyéb nyelvű keresztyén műsorokat világszerte hallgathassuk. Cikkünk írója az egyesült államokbeli lehetőségekről számol be, de több keresztyén rádió hallgatható a világhálón nap mint nap Magyarországról is, köztük például a Credo Evangélikus Rádió. Biztatjuk olvasóinkat a keresztyén tartalmú műsorok hallgatására! A Magyar Evangélikus Rádiómisszió *Lélekhangoló*ja is számos frekvencián és több internetes rádión is hallgatható, ezekről és a műsorok tartalmáról a http://misszio.lutheran.hu honlapon tájékozódhatnak.

Keresztyén rádióprogramok az Amerikai Egyesült Államokban

Kincses tárház

Egyértelműen azzal kell, hogy kezdjem, hogy a keresztyén rádióközvetítés hatalmas áldás az életemben.

Nem sokkal azután, hogy az Úr elhívott követni őt, örömmel fedeztem fel egy keresztyén rádióadót New Jersey-ben, ahol akkor laktunk. Az adás több államból merített programokat, nem csak helyi tanítókat és lelkészeket képviselt. Akkoriban csak otthon dolgoztam, a gyerekek kicsik voltak. Amikor csak lehetőségem nyílt, nagy lelkesedéssel habzsoltam a keresztyén tanításokat.

Az a tapasztalatom az elmúlt évtizedek során, hogy a keresztyénnek nevezett rádiócsatornák az USA-ban (bárhol, ahol én laktam) több mint kilencven százalékban mély, tartalmas, a Szent Bibliára épült tanításokat közvetítenek komoly és a hitet szenvedélyesen védelmező tanítóktól, mint R. C. Sproul, Ravi Zacharias, a néhai Elizabeth Elliott, D. J. Kennedy és tovább sorolhatnám. (A tévéprogramokról sajnos ezt nem lehet elmondani, sok csalóka és fortélyos tanító jut szóhoz.)

Az előadók széles sora színes kínálattal és sokféle stílusban, és a Bibliát minden oldalról bemutató tanításokkal rendelkezik a rádión.

Chuck Swindall volt az egyik első lelkész, akit rendszeresen hallgattam. Vidám, hiteles bibliai tanításai segítettek megalapozni Krisztusba vetett hitemet.

Charles Stanley rávilágított az Úrral való bizalmas, meghitt kapcsolat fontosságára, és megtanított imádkozni.

Elizabeth Elliott csengő, tiszta hangja anyai szeretettel, de rebelliót nem tűrő, fegyelmes életre tanítgatott, Isten igéjét a hétköznapokba beépítvén.

R. C. Sproul közérthető, világos, intelligens megfogalmazásai a fenséges, félelmetes és mindenható, szent Isten képét ragyogtatták meg előttem.

Ravi Zacharias hitvédő erősített bátran kiállni az Ige mellett, olyan összefüggéseket, prófétai jövendöléseket felmutatva, amelyeket magamtól nem találtam volna meg.

Aztán arra is emlékszem, amikor a „Kanadai Nevetés" őrülete söpört végig néhány gyülekezeten. Rémületemet, megtévesztő tapasztalatomat leírtam egy tiszta lelkű, mély hitű, öreg helyi lelkésznek, aki naponta olvasta fel írásait a helyi rádióadón. Azóta is emlékszem a kiáradó örömre, amikor rövidesen megkaptam kézzel írott, hosszú válaszát. Nyugodt tónussal, atyai szeretettel és bölcsen írt, Isten szavára mutatott, éles ellentétbe állítva a kulturális-vallásos tébollyal, amit az akkori kanadai hullám képviselt. Isten igéjével terelte békés öblébe felindult lelkemet.

Az Anyák Imacsoportjával – amelynek immáron két évtizede a része vagyok – is a rádión találkoztam először. Dr. Dobson népszerű műsorában („Focus on the Family": „Fókuszban a család") beszélt Fern Nichols, a csoport megalapítója a gyermekeinkért folyó folyamatos fohászkodás alapvető fontosságáról.

Helyi gyülekezetek naponta közvetítenek bibliaórákat és a vasárnapi istentiszteleteket is.

Ma már az interneten könnyű megtalálni a keresztyén rádióadókat világszerte, amelyek műsorprogrammal is rendelkeznek, és egyenként a tanítók honlapjaira is elvezetnek. Ez hatalmas kincses tárháza az Úrnak, egész tanítássorozatokat van lehetőségünk letölteni, vagy azonnal és folyamatosan is meghallgatni. Így ezek a programok széles körben felhasználhatók.

A csend, a nyugalom nagy ajándék, de emellett is sokszor, amikor főzőcskézem a konyhában vagy bármilyen házimunkát végzek, szívesen és örömmel hallgatok keresztyén rádióprogramokat.

Az USA-ban nem szokatlan egy-két órát vezetni naponta. Különösen munkába menet-jövet. Sok embert ismerek, aki olyankor a rádióját keresztyén csatornára állítja, kihasználva az alkalmat, hogy Isten igéjét alaposabban megismerje, és azon keresztül mélyítse az élő Istennel való kapcsolatát.

VÁGRÉTI ÉVA

Deviáns vagyok

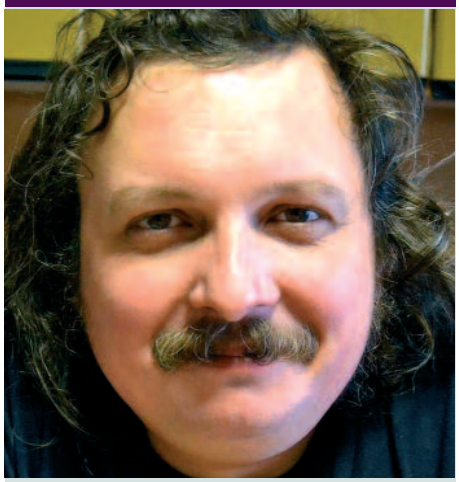

Rá kellett döbbennem, hogy deviáns vagyok... Előre engedem a hölgyeket az ajtónál. A rózsaszínű tárgyakat nem nevezem pinknek. Tudomásul veszem, hogy januárban nincs szőlő és eper, és nem vásárolok kínai fokhagymát. Képes vagyok 300 méternél hosszabb útra is gyalog elindulni. Tudok két percnél tovább is beszélgetni valakivel úgy, hogy nem kapom elő az okostelefonomat. Ja, nincs is okostelefonom. Nem tartom sztárnak, példaképnek vagy hasznosnak azt, aki tíz percig szerepelt valami valóságshow-ban, és nem hiszem el, hogy minden évben legalább száz honfitársunk válik Isten adta tehetséges énekessé. A bőröm színe fehér, és ezt nem tartom cikinek. Keresztyén vagyok, és ezt természetesen bárki előtt vállalom. Tiszteletben tartom a más kultúrákat, de nem akarom, hogy mecset épüljön az utcánkban, és hogy magyarázkodni kelljen azért, mert a városomban december elején felállítják a betlehemet. Természetellenesnek tartom, ha két férfi „összeházasodik", főleg ha ezt nyilvánosan teszik, egy templom előtt, ráadásul egy keresztyén ünnepen. És azt tartom természetellenesnek, hogy az egyházban vannak, akiknek ez tetszik. Szóval: deviáns vagyok. Előre szóltam!

Tubán József evangélikus lelkész Facebook-bejegyzése

Fotó: Szeverényi

Nem kell félned!

Körülöttünk a világ felfoghatatlan gyönyörűsége. A ház megint úgy dobja le magáról a vakolatot, akár a kígyó a bőrét, a kémény még keserű füstöt küld a hideg ég felé, ahol a szürke, vékony felhőpaplant erőtlenül szakítja át fényujjaival a Nap. De a tavasz, az újjászületés megkezdődött, nem kell félnünk.

Hiába próbálja bevonni mindennapjainkat a kegyetlenségről és pusztulásról szóló hírek mázа, hiába fogja marokra szívünket az emberi bűnök megtapasztalása, hiába érezzük a közönyt, a csalódást és a belenyugvást kába fáradtságként a tagjainkban. Létezik ennél több is, jobb is. **Nem kell félnünk.**

Mindaz, ami ma még borzalom, fájdalom, hiány vagy szükség, egy nap kiteljesedett életté válhat. Ahogy a természetben is, ha eljön az idő, a metamorfózis megtörténik, s mindaz, ami csupán egy földhözragadt csúszómászó volt, újjászülethet a tavaszi virágok közt repkedő lepkeként. A csúnya, ellenszenves, szépre fogékony érzékeinknek visszataszító hernyó ugyanaz, mint a pillangó, amely gyönyörködtet. Kell a rútság, hogy a szépet értékeljük. Kell a fájdalom a megkönnyebbüléshez, kell a bánat, hogy örülni tudjunk. Kell a bűn, hogy igazán megtisztuljunk. Kell a keserű az édeshez, a halál az élethez, kell a tegnap a holnaphoz, gyengeségünk az erőhöz, kell a kereszt a feltámadáshoz. Nem kell félnünk.

Jézusban az Isten Emberré lett. Emberként élt, járt-kelt, szeretett, gyógyított, emberként örült és szenvedett, hordozta a szégyent és gyalázatot, viselte a kereszt fájdalmát és a halált. De Isten is volt, s mivel bűntelen volt, a halál őt nem tarthatta fogva. Húsvét reggel feltámadt, és ma is él. Ezért szólhatunk hozzá, ezért tud segíteni, meggyógyítani és megváltani lelkünket. Nem kell félnünk.

Jézus most is él. Feltámadásával megmutatta, hogy a halál nem a vége a történetnek. A halál után az élet folytatódik, egy másik minőségben. Milyenben? Ez itt dől el még, ebben az életben.

A Biblia azt mondja: „Higgy az Úr Jézusban és üdvözülsz" (ApCsel 16,31). Ez életed legfontosabb döntése, mert egy örökkévalóságon át hordozod a következményeit. Hiszem, hogy ez az Élet a földi sorsodat is megváltoztatja. Az Élet – az a mennyei – képes győzni a halál felett a te életedben is! Jézus Krisztus azt mondta: **„Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is, él"** (Jn 11,25). Életünk egyik legfontosabb döntése, hogy mit teszünk a halál utáni életünkért. Hogy kiben bízunk, miben hiszünk. Én Jézust ajánlom, aki megmutatta, hogy hatalmasabb a halálnál is.

És akkor nem kell félned még akkor sem, ha úgy érzed, lelked csupán egy bábjába zárt hernyó, tele bűntudattal és kétségbeeséssel, tele váddal és bosszúvággyal, tele fájdalommal és ürességgel. Mert ha Jézust az életedbe hívod, az átalakulás megtörténik, és az új élet gyümölcsei képesek már felemelni a mindennapok nehézségei közül. Ha hiszel, a rettegés elenyészik, akár a hullám a víz tükrén, amit megérint a pillangó szárnya.

Nincs miért félned.

SZENCZY SÁNDOR

Könyvajánló

Zászkaliczky Pál: Vetés közben – Áhítatok és imádságok az év minden napjára Luther Kiadó, Budapest, 2016

„Szeretettel ajánlom minden olvasónak, imádkozó testvéremnek e könyv minden szavát. A szerző a szokásos polgári évet tartja szem előtt, és így mind a 366 napra felajánlja szolgálatát: segíteni akar imádkozó testvéreinek. Az egyházi év ugyanis csak részben kötődik konkrét dátumokhoz. Egy ilyen imádságoskönyv segít a »lelki pusztaságok« idején, hogy újra megerősödhessünk.

A könyv stílusán érzem, hogy ezek az áhítatok eredetileg igehirdetések voltak, amelyeket a szerző gyülekezetei tagjainak és tanítványainak mondott el. Ez külön műfajt jelent (oral writing), és nem egyszerűen írásműként szolgál, hanem »fülbe való«, Luther megállapítása szerint. Bátorításnak, testvéri szolgálatnak tartom e könyv minden sorát.

Örvendezve tapasztaltam meg, hogy nem szűkül be a tipikusan keresztyén szókincset használó írókra, hanem szívesen idéz mind a magyar irodalom, mind a világirodalom jelentősnek tartott szerzőitől. Minden művelt ember örül ennek a nyitásnak, és hálás, hogy nemcsak szókincsét, de hitéletét is gyarapíthatja az idézett kincsekkel.

Isten ajándékának tekintem, hogy magyar evangélikus különlegességként a huszadik század húszas éveinek közepétől kezdve a mi egyházunkban a Luther teológiáján való tájékozódás és az ébredési mozgalmak egy időben kezdődtek, amire nincsen példa sem a német, sem a skandináv, sem a tengerentúli evangélikusságban! Az áhítatoskönyv jól tükrözi ezt a megőrzésre érdemes, nagyszerű kettőséget.

Túllát felekezeti korlátainkon: római katolikus, református, szabadegyházi irodalomra, énekkincsre, bizonyságtételre éppen úgy figyel, mint saját felekezetünk kincseire szekularizált, elvilágiasodott korunkban, ahol különböző keresztény felekezetek azonos vagy hasonló kérdésekkel küzdenek."

Idézet id. dr. Hafenscher Károly előszavából

Gombola András: Nem hagyhatom kint Istent Egy szenvedélyfüggő sportoló szabadulása Luther Kiadó, Budapest, 2016

A *Nem hagyhatom kint Istent* egy lebilincselően őszinte, magával ragadó önfeltárás, amely hiteles szavakkal meséli el, hogy egy széles úton tántorgó, élvhajhász alkoholista fiatal hogyan talált rá Isten segítségével arra a keskeny ösvényre, amelyen modern tékozló fiúként elindulva eljutott az önismeret addig feltáratlan lelki tájain keresztül a gyógyuláshoz, a szabaduláshoz, a szeretetre való képességhez, a Teremtőtől kapott új szív belső békéjéhez.

„András könyvét ajánlom mindenkinek, akit megérint a függőség ördöge. (...) Akit elhanyagolnak, azt kísérteni fogja a hanyagság csábító bosszúja. Önmagától is, másoktól is, az egész világtól is elfordulhat az, akinek fáj a szíve, a léte. A metanoia egy olyan fordulat, amely megváltja a szenvedőt, kinyitja a szívét, és valami nagynak pici részévé teszi, talán (...) egy élő sejt Krisztus testében. Az elszigetelt ego illúziója eltűnhet, és az együttlét, a részvétel valami nagyban, valósággá válhat." (részlet az előszóból)

Feldmár András

Beszélő képek

Fotók: Szeverényi

Sokféle táblával találkozunk életünk folyamán. Lássunk itt egy csokorra valót!

A Fájdalmak útja Jeruzsálemben

Értjük a szándékot, de eszünkbe juthat ez az újszövetségi biztatás: „...teljes bizalmunk van a szentélybe való bemenetelhez Jézus Krisztus vére által." (Zsid 10,19)

Erdélyi vasútállomás

A budapesti Naplás-tónál

Juhász Gyula *Trianon* című verséből egy sor a szlovákiai Nagyszelmencen. Itt választott el a trianoni határ egy falut.
„Nem kell beszélni róla sohasem,
De mindig, mindig gondoljunk reá."

A szegedi sétálóutcában egy ölelést felkínáló férfi.

Beszélő képek – anno

Pozsgay Krisztus előtt – 1978-ban készítettem ezt a képet a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeumban. Akkoriban a Békés Megyei Múzeumok Igazgatóságának fotósa voltam. Pozsgay Imre kulturális miniszter látogatása nagy eseménynek számított. Kihasználtam a pillanatot, hogy lefotózzam az akkori kommunista kormány egy ismert tagját Munkácsy nagyszerű Krisztus-portréja előtt.

Szeverényi

SZÉLRÓZSA

11. ORSZÁGOS EVANGÉLIKUS IFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ

2016. JÚLIUS 27-31.

MÁTRA-KEMPING SÁSTÓ

Áldás leszel

www.szelrozsatalalkozo.hu facebook.com/szelrozsatalalkozo

A 2016-os év igéje

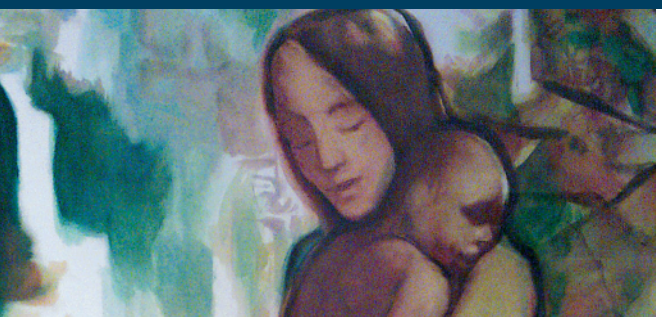

„Ahogyan az anya vigasztalja fiát, úgy vigasztallak én titeket." (Ézsaiás 66,13)